ISAAC ASIMOV

ULTIMUL RĂSPUNS

Murray Templeton avea patruzeci şi cinci de ani, era în puterea vîrstei cum s-ar zice, şi toate organele erau în perfectă stare de funcţionare.Făceau excepţie doar cîteva porţiuni ale arterelor coronariene.A fost însă destul.

Durerea izbucnise greu, se înteţise pînă la insuportabil, pentru ca apoi să se reducă constant. Simţea cum i se linişteşte respiraţia şi cum îl învăluie un fel de linişte atot-cuprinzătoare.

Nu există o plăcere mai mare decît absenţa durerii, imediat după o criză dureroasă. Murray simţea o uşurare ameţitoare ca şi cum era ridicat în aer şi plutea.

Deschise ochi şi remarcă cu amuzament detaşat, că ceilalţi din încăpere erau încă agitaţi. Cînd fără nici o veste, se declanşase criza, era încă în laborator şi atunci cînd leşinase, înainte ca totul să se topească într-o agonie copleşitoare, auzise strigătele lor de surpriză.

Acum, cînd durerea dispăruse, ceilalţi erau încă agitaţi, neliniştiţi şi îngrămădiţi cu toţii în jurul corpului său căzut... care...

Brusc îşi dădu seama că privea în jos.

Era...

Era acolo jos, întins pe spate, desfigurat - Era însă şi aici sus, contemplînd liniştit.

Un gînd îl străfulgeră: Minunea minunilor! Poveştile cu viaţa-după-viaţă erau adevărate.

Deşi acest fel de a muri era cît se poate de umilitor pentru un fizician ateu, simţea doar o blîndă surpriză, nicidecum o schimbare a liniştii în care era cufundat.

Gîndi din nou: Ar trebui să vină după mine vreun înger sau ceva asemănător.

Scena pămînteană se disipa, întunericul îi invada conştiinţa, dar în depărtare, ca o ultimă licărire a privirii, apăruse vag o figură omenească, ce radia căldură.

Murray gîndi: Ce renghi mi s-a tras. Mă înalţ la Ceruri.Pe cînd gîndea toate acestea, lumina păli, rămînînd doar căldura. Liniştea nu înceta să-l împresoare ca şi cînd în tot universul n-ar fi rămas decît el... şi vocea.

Vocea spuse:

- Am făcut acest lucru de atîtea ori şi încă mai pot fi mulţumit de succes.

Murray ar fi vrut să spună ceva, dar nu mai era conştient că mai are o gură, o limbă sau coardele vocale. Şi totuşi vroia să producă un sunet. Încercă, în lipsa gurii, să vuiască cuvintele, să le exprime sau să le-împingă cumva afară printr-o contracţie. Şi ele ieşeau. Îşi auzi şi îşi recunoscu cu o claritate infinită propria voce, proprile-i cuvinte.

Murray spuse:

- Aici este Cerul?

Vocea îi răspunse:

- Aici nu este un loc aşa cum îl înţelegi tu.

Murray se simţea puţin jenat, dar următoarea întrebare trebuia pusă.

-Scuzaţi-mă dacă par un nătărău. Sînteţi Dumnezeu?

Fără să-şi schimbe intonaţia sau să altereze în vreun fel puritatea sunetului, Vocea a reuşit să pară amuzantă.

- E ciudat, dar de fiecare dată mi se pune aceeaşi întrebare, desigur într-un număr infinit de feluri. Nu există vreun răspuns pe care ţi l-aş putea da şi pe care l-ai putea înţelege. SÎNT - asta e tot ce-ţi pot spune semnificativ şi tu-l poţi acoperi cu orice cuvînt sau concept doreşti.

Murray spuse:

- Dar eu ce sînt? Un suflet? sau sînt eu o existenţă personificată?! Încercase să nu fie sarcastic, dar i se părea că dăduse greş. Se gîndi atunci, pentru o clipă, să adauge un "Înălţimea Ta" sau "Mult Prea Sfinte" sau ceva care să diminueze sarcasmul, dar nu se hotărî s-o facă, deşi, pentru prima oară, se vedea acum speculînd asupra perspectivei de a fi pedepsit pentru insolenţă - sau păcat? - cu Iadul sau cu ceva asemănător.

Vocea nu păru ofensată:

- Îţi este mult mai uşor să-ţi răspunzi şi singur. Poţi să te consideri un suflet dacă-ţi face plăcere, dar ceea ce eşti tu cu adevărat reprezintă o reţea de forţe

electromagnetice astfel aranjate, încît toate interconexiunile şi legăturile să fie exact copia celor ale creierului din universul existenţei tale pînă la cel mai mic detaliu. De aceea ţi-am păstrat capacitatea de a gîndi, memoria, personalitatea. Ţi se pare astfel că eşti tu însuţi.

Murray se arătă sceptic:

– Vrei să spui că esenţa creierului meu era nemuritoare?

– Nicidecum. Nimic din tine nu e nemuritor cu excepţia a ceea ce aleg EU să fie. Eu am format reţeaua. Eu am construit-o în timpul existenţei tale fizice şi am adaptat-o cînd această existentă a încetat.

Vocea părea a fi evident încîntată de sine şi după un moment de pauză continuă:

– O construcţie complexă dar cît se poate de fidelă. Aş putea-o folosi pentru fiecare fiinţa omenească din lumea ta, dar sînt mulţumit să n-o fac. În selecţie există plăcerea.

– Deci alegi foarte puţini.

– Foarte puţini.

– Şi ce se întîmplă cu restul?

– Uitarea! A, desigur, tu îţi imaginezi că este Iadul.

Murray ar fi roşit dacă ar fi avut cum. Spuse:

– Eu nu. Aşa se spune. Oricum, cu greu m-aş fi gîndit că am fost într-atît de virtuos, încît să atrag atenţia ca unul dintre Aleşi.

– Virtuos! A, înţeleg ce vrea să însemne. A trebuit să-mi forţez puţin gîndi-

rea. Nu. Te-am ales pentru capacitatea ta de gîndire, aşa cum aleg cvadrilioane din toate speciile inteligente ale Universului.

Murray deveni brusc curios, o meteahnă de-o viaţă. Spuse:

– Îi alegi tu pe toţi singur, sau mai sînt şi alţii ca tine?

Pentru o clipă Murray se aştepta la o reacţie de iritare, dar cînd vocea reveni era la fel de impasibilă.

– Dacă sînt sau nu şi alţii este irelevant pentru tine. Acest Univers este al meu şi numai al meu. Este invenţia mea, construcţia mea, destinată scopurilor mele.

– Şi totuşi din cvadrilioanele de reţele pe care le-ai creat îţi pierzi timpul cu mine? Sînt oare atît de important?

Vocea răspunse:

– Nu eşti deloc mai important. Sînt în acelaşi timp şi cu alţii într-un fel care ar părea simţurilor tale simultan.

– Şi totuşi eşti unul singur?

Din nou amuzată Vocea spuse:

– Încerci să mă atragi într-o inconsecvenţă. Dacă ai fi o amoeba care poate înţelege individualitatea numai în legătură cu o singură celulă, şi dacă ar fi să întrebi o balenă, ce cuprinde peste treizeci de cvadrilioane de celule, dacă e una sau mai multe din aceste celule, ar putea fi răspunsul balenei inteligibil pentru aceste celule, ar putea fi răspunsul balenei inteligibil pentru amoeba?

Murray răspunse sec:

– Am să mă gîndesc. Ar putea fi inteli-

gibil.

– Exact. Asta este funcţia ta. Să gîndeşti.

– La ce bun? Presupun că deja cunoşti totul.

Vocea spuse:

– Chiar dacă aş şti totul, n-aş putea şti că ştiu totul.

Murray remarcă:

– Asta sună un pic a filozofie orientală, ceva ce pare profund precis deoarece nu are nici un înţeles.

Vocea spuse:

– Promiţi. Ai răspuns paradoxului meu cu un alt paradox – numai că al meu nu e paradox. Apreciază şi singur: exist de o veşnicie, dar ce înseamnă asta? Înseamnă că nu-mi pot aminti să fi apărut cîndva. Dacă aş putea, n-aş exista dintotdeauna. Cum nu-mi pot aminti să fi apărut cîndva, există deci cel puţin un lucru – natura apariţiei mele – pe care nu-l cunosc.

Apoi, deşi ceea ce ştiu este infinit, este la fel de adevărat că ceea ce se poate cunoaşte este infinit. Cum pot fi sigur că cele două infinituri sînt egale? Infinitatea cunoaşterii potenţiale poate fi infinit mai mare decît infinitatea cunoştinţelor mele de acum. Iată un exemplu simplu. Dacă aş şti fiecare din numerele pare, aş cunoaşte o infinitate de numere, dar cu toate acestea nu aş şti nici măcar un singur număr prim.

Murray spuse:

– Dar numerele prime se pot obţine. Dacă împarţi la doi fiecare număr par din

toată această serie infinită, vei obține o altă serie infinită de numere, care va conține seria infinită a numerelor prime.

– Ai idei. Îmi place. Va fi sarcina ta să găsești astfel de căi, desigur mult mai dificile, din cunoscut și necunoscut. Ai memoria ta. Îți vei aminti toate datele pe care ți le-ai însușit vreodată sau pe care le vei deduce din acestea. La nevoie vei avea posibilitatea să cunoști orice date noi vei considera necesare pentru problemele pe care le vei rezolva.

– Nu ți le poți rezolva și singur?

Vocea răspunse:

– Pot, dar îmi este mai interesant în acest fel. Am construit universul pentru a avea cît mai multe fapte cu care să mă confrunt. Am introdus principiul incertitudinii, entropia și alți factori aleatori pentru ca întregul să nu devină evident deodată. A funcționat bine, devreme ce m-a amuzat de-a lungul întregii sale existențe.

Am sporit apoi complexitatea, care a condus mai întîi la viață, apoi la inteligență, și am utilizat-o ca pe o sursă pentru o echipă de cercetare, nu pentru că aveam nevoie de ajutor , ci pentru că voiam să introduc un nou factor aleator. Am descoperit că nu puteam preciza de unde putea veni, sau prin ce mijloace putea fi obținută, următoarea piesă interesantă de cunoaștere cîștigată.

Murray întrebă:

– Se întîmplă așa ceva?

– Desigur. Nu trece un secol fără să

apară de undeva un lucru interesant.

- Ceva la care te-ai fi putut gîndi şi singur dar n-o făcuseşi încă?

- Da.

- Şi crezi că ai vreo şansă să mă obligi în acest fel?

- În secolul următor? Practic niciuna. Pe termen lung însă, succesul e sigur, devreme ce vei fi angajat pe veşnicie.

Murray întrebă:

- Voi gîndi o veşnicie? La nesfîrşit?

- Da.

- Cu ce scop?

- Ţi-am spus. Să afli noi cunoştinţe.

- Dar dincolo de asta, cu ce scop să descopăr noi cunoştinţe?

- Este exact ce făceai în existenţa ta în univers. Ce scop aveai atunci?

Murray spuse:

- Să cîştig noi cunoştinţe pe care numai eu le puteam cîştiga. Să primesc elogiile semenilor mei. Să simt satisfacţia lucrului împlinit, ştiind că am avut la dispoziţie puţin timp... Acum aş cîştiga ceea ce ai putea cîştiga şi singur, dacă ai vrea să-ţi dai puţină osteneală. Tu nu mă poţi elogia, poţi cel mult să fii amuzat. Şi nu este nici un merit sau satisfacţie în împlinirea unui lucru dacă ai la dispoziţie eternitatea.

Vocea spuse:

- Şi nu gîndeşti că gîndirea şi descoperirea sînt valoroase prin ele însele? Nu crezi că ele nu reclamă un scop anume?

- Pentru un timp finit, da. Nu pentru eternitate.

– Îţi înţeleg punctul de vedere, dar oricum nu ai de ales.

– Zici că trebuie să gîndesc. Nu mă poţi obliga?

Vocea spuse:

– Nu vreau să te constrîng direct. N-o să am nevoie de aceasta. De vreme ce nu poţi face altceva decît să gîndeşti, vei gîndi. Nu ştii cum să gîndeşti.

– Atunci am să-mi stabilesc un ţel. Am să-mi inventez un scop.

Vocea spuse îngăduitoare:

– Acest lucru îl poţi, desigur, face.

– Am găsit deja un scop.

– Pot să-l ştiu şi eu?

– Îl ştii deja. Ştiu că nu comunicăm pe calea obişnuită. Îmi adaptezi reţeaua în aşa fel încît cred că te aud şi îţi vorbesc, de fapt, transferi gînduri spre şi de la mine. Iar cînd reţeaua mi se schimbă odată cu gîndirea, eşti instantaneu conştient de ea şi nu ai nevoie să ţi-o transmit eu.

Vocea spuse:

– Surprinzător de corect. Îmi place. Dar mi-ar plăcea şi mai mult dacă mi-ai spune singur propriile gînduri.

– Atunci am să ţi le spun. Scopul gîndirii mele va fi să descopăr o cale să distrug această reţea a mea pe care tu ai creat-o. Nu vreau să gîndesc fără nici un ţel, numai să te amuz. Nu vreau să exist o veşnicie numai pentru amuzament. Nu vreau să gîndesc o veşnicie numai pentru a te amuza. Toată gîndirea mea va fi canalizată spre distrugerea reţelei. Aceasta mă va

amuza pe mine.

Vocea spuse:

– N-am nici o obiecţie. Chiar şi gîndind concentrat spre distrugerea propriei tale existenţe, fără să vrei, poţi descoperi ceva nou şi interesant. Şi chiar dacă reuşeşti în această încercare de sinucidere, nu vei obţine nimic, pentru că te voi reconstitui instantaneu în aşa fel încît să-ţi fac metoda de sinucidere inoperantă. Şi dacă găseşti o altă modalitate şi mai subtilă de autodistrugere, te voi reconstrui cu această posibilitate eliminată, şi tot aşa la nesfîrşit. Ar putea fi un joc interesant, dar fără îndoială vei exista etern. Este voinţa mea.

Murray simţi un tremur, dar rosti cu calm perfect:

– Pînă la urmă, mă găsesc deci în Iad. Ai dat de înţeles că nu există aşa ceva, dar dacă aici era Iadul, îmi dau seama că trebuia să mint pentru a respecta regula jocului.

Vocea spuse:

– În acest caz, la ce bun să te mai asigur că nu te afli în Iad. Şi cu toate acestea te asigur din nou. Nu există nici Iad, nici Cer. Exist numai EU însumi.

Murray spuse:

– Să presupunem atunci că gîndirea mea se va dovedi nefolositoare. Iar dacă nu voi veni cu nimic folositor, nimic valoros, de ce atunci să nu mă dezasamblezi, să nu mai ai grija mea.

– Ca răsplată? Vrei Nirvana ca preţ al eşecului şi vrei să mă convingi de acest eşec? Atunci nu începe nici o tocmeală. Nu

vei da greş. Avînd întreaga eternitate înainte-ţi nu se poate să nu-ţi vină cel puţin o idee interesantă, oricît te-ai împotrivi acestui lucru.

– Atunci am să-mi propun un ţel. N-o să mai încerc să mă distrug. Am să-mi propun umilirea ta. Am să mă gîndesc la ceva la care nu numai că nu te-ai gîndit niciodată, dar la care niciodată nu te-ai putea gîndi. Am să mă gîndesc la ultimul răspuns dincolo de care nu mai există cunoaştere.

Vocea spuse:

– Nu înţelegi natura infinitului. Pot fi lucruri pe care nu mi-am dat osteneala să le cunosc. Dar nimic nu poate fi ce eu nu aş putea cunoaşte.

Murray spuse prudent:

– Nu-ţi ştii începutul. Tu ai spus-o. Prin urmare nu poţi să-ţi ştii sfîrşitul. Prea bine atunci. Acesta va fi ţelul meu şi totodată ultimul răspuns. N-am să mă distrug eu. Pe tine am să te distrug, dacă n-o faci înainte.

Vocea spuse:

– O! Ai ajuns aici foarte repede. Aş fi crezut că-ţi va lua mai mult timp. Nu este unul, din cei pe care-i am cu mine în această existenţă de meditaţie perfectă şi eternă, care să nu aibă ambiţia de a mă distruge. Acest lucru nu este posibil.

Murray spuse:

– Am toată eternitatea la dispoziţie şi găsesc o cale de a te distruge.

Vocea îi răspunse netulburată:

– Atunci încearcă. Şi dispăru.

Dar acum Murray avea un ţel şi era mulţumit.

Pentru că ce altceva decît un sfîrşit şi-ar putea dori orice Entitate, conştientă de existenţa sa eternă?

Şi oare ce căutase vocea miliarde şi miliarde de ani? Şi pentru ce alt motiv fuseseră create inteligenţa şi anumite specimene salvate şi puse la treabă, decît ca să ajute în această grandioasă căutare? Iar Murray intenţiona ca el şi numai el să fie cel care va reuşi.

Metodic, cu emoţia unui ţel grandios, Murray începu să gîndească.

Avea timp destul.

CE ESTE ACEST LUCRU CARE SE NUMEŞTE DRAGOSTE?

– Dar sînt două specii diferite, spuse căpitanul Garm străpungînd cu privirea creaturile care tocmai fuseseră aduse de pe planeta de dedesupt. Organele sale optice îşi ajustară focarele la maximum de claritate, bulbucîndu-se în exterior. Pata de culoare de deasupra lor licărea cu sclipiri iuţi.

După lunile petrecute într-o capsulă-spion încercînd să înţeleagă valurile de

sunete emise de indigenii planetei, Botax simţea o căldură duioasă în timp ce urmărea din nou familiarele schimbări de culoare. Comunicarea optică îl făcea să se simtă aproape ca acasă, în îndepărtata constelatie Perseu.

– Nu sînt două specii, ci două forme ale aceleiaşi specii, spuse el.

– Prostii, sînt prea diferite. Seamănă puţin cu noi, slavă Entităţii, şi nu au o înfăţişare dezgustătoare ca multe alte forme. Silueta e rezonabilă, membrele sînt uşor de recunoscut. Dar n-au pata de culoare. Pot comunica?

– Da, căpitane Garm. Botax lăsă o pauză spectrală discret dezaprobatoare. Amănuntele există în raportul meu. Aceste creaturi articulează sunete prin intermediul gîtului şi al gurii, un fel de tuse complicată. Am învăţat şi eu să-i imit. Păru mîndru de asta, apoi adăugă. Este foarte dificil.

– Mi se întoarce stomacul pe dos. Şi mai au şi nişte ochi plaţi, neextensibili. Ca să nu mai vorbim de culoarea care îi acoperă şi îi face absolut inutili. Dar cum poţi să insişti că sînt o singură specie? Cel din stînga e mai mic şi are cîrcei lungi sau ce or fi fiind, şi pare proporţionat diferit. Are nişte umflături acolo unde celălalt nu are. Sînt vii?

– Da, însă în acest moment nu sînt conştienţi, căpitane. Au fost trataţi psihic contra fricii, astfel încît să poată fi studiaţi cu uşurinţă.

– Dar merită oare să fie studiaţi? Sîntem rămaşi în urma graficului şi mai avem

cel puţin încă cinci planete mai importante decît asta de verificat şi explorat. Menţinerea unei staze temporale e scumpă, aşa că mai bine du-i înapoi şi să plecăm. Dar Botax dădu demne de nelinişte, vibrîndu-şi corpul umed fuziform. Limba tubulară îi ţîşni afară şi se arcui peste nasul turtit în timp ce ochii i se trăgeau în interior. Mîna sa palmată cu trei degete făcu un gest de negare în timp ce pronunţia îi deveni de un roşu profund.

– Să ne apere Entitatea, căpitane, dar nici una dintre celelalte lumi nu este mai importantă pentru noi decît aceasta. Ne îndreptăm către o criză cumplită. Aceste creaturi pot fi cele mai primejdioase forme de viaţă din galaxie, tocmai pentru că ele sînt două.

– Nu te înţeleg.

– Căpitane, misiunea mea a fost dificilă deoarece a trebuit să studiez această planetă deosebită şi unică. Atît de unică încît abia pot să înţeleg faţetele ei. De exemplu, aproape toate formele de viaţă de pe planetă sînt alcătuite din specii care au două forme. Nu există cuvinte pentru a le descrie şi nici chiar noţiuni. Eu pot vorbi despre ele numindu-le prima formă şi a doua formă. Dacă aş folosi sunetele lor, cea mică se numeşte femelă, iar cea mare mascul, ceea ce arată că însăşi creaturile sînt conştiente de diferenţă.

– Dezgustător mijloc de comunicare, licări cutremurat Garm.

– Ei bine, căpitane, pentru a naşte pui, cele două forme trebuie să coopereze.

Căpitanul, care se înclinase înainte

pentru a examina mai îndeaproape specimenele cu o expresie în care interesul se amesteca cu repulsia se îndreptă imediat.

– Să coopereze? Ce prostie mai e şi asta? Nu există atribut mai fundamental al vieţii decît acela ca fiecare creatură vie să-şi nască puiul în cea mai intimă comunicare cu sine însăşi. Ce altceva dă valoare vieţii?

– Numai una dintre forme dă naştere vieţii, iar cealaltă trebuie să coopereze.

– Cum?

– Asta mi-a fost greu să stabilesc. E ceva foarte imtim şi în căutările mele printre formele disponibile de literatură nu am putut găsi descrierea exactă şi explicită. Dar am reuşit să o deduc oarecum.

Garm îşi scutură capul.

– Ridicol. Înmugurirea este cea mai sacră, cea mai intimă funcţiune din lume. Pe zeci de mii de planete ea este la fel. Aşa cum spunea marele foto-bard Levuline: "În perioada înmuguririi, în perioada înmuguririi, în dulcea, minunata perioadă a înmuguririi, cînd..."

– Căpitane, nu ai înţeles. Această cooperare între forme aduce oarecum (deşi nu sînt chiar sigur că-i aşa) cu un amestec şi o recombinare de gene. E o şmecherie prin care iau naştere cu fiecare generaţie noi combinaţii de caracteristici. Variaţiile sînt multiplicate, genele modificate se exprimă aproape imediat acolo unde cu sistemul obişnuit de înmugurire ar trebui să treacă mai întîi milenii pentru asta.

– Încerci să-mi spui că genele unui

individ se pot combina cu cele ale altui individ? Îţi dai seama ce ridicolă e afirmaţia asta în lumina tuturor principiilor fiziologiei celulare?

– Aşa e, replică Botax nervos la holbarea şfichiuitoare a celuilalt. Însă aici evoluţia este accelerată. Această planetă e o destrăbălare de specii. Se presupune că există un milion şi un sfert de specii diferite.

– Mai repede o duzină şi un sfert. Prea accepţi total cele citite în literatura autohtonă.

– Am văzut eu însumi duzini de specii radical diferite şi asta doar pe o mică suprafaţă. Dă acestor creaturi puţin timp, căpitane, şi te previn că se vor transforma în inteligenţe suficient de puternice ca să ne ajungă din urmă şi să preia conducerea galaxiei.

– Demonstrează-mi că această cooperare de care vorbeşti există şi atunci voi examina afirmaţiile tale, cercetaşule. Dacă nu vei reuşi, voi refuza toate fanteziile tale ridicole şi vom pleca.

– Pot dovedi, licări într-un intens galben-verde Botax. Creaturile acestei lumi sînt unice şi din alt punct de vedere. Ele prevăd progresele pe care nu le-au făcut încă, probabil ca o consecinţă a încrederii lor în schimbările rapide pe care de altfel le constată. Din această cauză se complac într-un tip de literatură care se ocupă de călătorii spaţiale, deşi ei nu au făcut încă aşa ceva. Termenul pe care-l folosesc pentru o astfel de literatură este science fiction.

Lecturile mele au fost aproape exclusiv compuse din SF deoarece m-am gîndit că în visurile şi fanteziile lor vor arăta ei înşişi pericolul pe care-l reprezintă pentru noi. Şi tocmai din SF am dedus metoda lor de cooperare între forme.

- Cum ai reuşit asta?

- Există acolo un periodic care cîteodată publică SF, deşi e dedicat aproape în întregime variatelor aspecte ale cooperării. Nu se exprimă complrt liber, ceea ce e supărător, ci stăruie numai în aluzii. Numele lui aşa cum pot eu să-l traduc în sclipiri e, aproximativ, "Recreationlad" ("distincţie de tînăr fluşturatic"). Creatura care îl scoate, după cum deduc eu, este interesată numai de cooperarea între forme şi pentru asta caută pretutindeni, cu o intensitate sistematică şi ştiinţifică care mi-a trezit respectul. Ea a găsit exemple de cooperare descrise în SF şi eu m-am ghidat după materialul din acest periodic. Am învăţat cum se face din povestirile date ca exemplu. Aşa încît, căpitane, cînd cooperarea se va sfîrşi, iar puii se vor naşte în faţa ochilor tăi, dă ordin să nu fie cruţat nici un atom al acestei lumi.

- Bine, spuse căpitanul Garm istovit, trezeşte-i şi fă repede ce ai de făcut.

... Marge Skidmore a devenit brusc complet conştientă de ceea ce o înconjura. Şi-a amintit foarte clar staţia în care se găsea la începutul înserării. Era aproape pustie, un bărbat stătea lîngă ea, altul la celălalt capăt al platformei. Tocmai se făcea simţit, printr-un slab uruit îndepărtat, trenul

care se apropia.

Apoi a fost ceva ca o fulgerare, o întoarcere pe dos, imaginea mai mult ghicită a unei creaturi fuziforme, strălucind mucilaginoasă, o deplasare în sus şi acum...

– O, Doamne, spuse ea, înfiorîndu-se. E încă aici. Şi mai e unul. Îi era scîrbă, dar nu frică. Era chiar mîndră că nu îi e frică. Omul de alături care stătea la fel de liniştit ca şi ea, încă purtînd o pălărie de pîslă, turtită, era cel care fusese lîngă ea pe platformă.

– Te-au luat şi pe tine? l-a întrebat. Mai e şi altcineva?

Charlie Grimwold îşi simţea picioarele moi şi stomacul la gură. Încercînd să-şi ridice mîna pentru a-şi scoate pălăria şi a-şi netezi părul rar care se revărsa fără a-i acoperi în întregime craniul, a constatat că se poate mişca doar cu mare greutate, învingînd parcă o rezistenţă elastică, dar fermă. Şi-a lăsat mîna să-i atîrne şi a privit cu un aer ursuz chipul prelung al femeii din faţa sa. Avea cam 35 de ani, părul era frumos şi hainele-i veneau bine, a decis el, dar îndată şi-a dorit să fie oriunde altundeva şi să nu aibă pe nimeni lîngă el, nici chiar o femeie.

– Nu ştiu, doamnă. Eu tocmai stăteam pe platforma staţiei, a spus el.

– Şi eu la fel.

– Apoi am văzut un fulger. Nu s-a auzit nimic. Acum sînt aici. Aştia or fi omuleţii de pe Marte sau Venus sau din alt loc asemănător.

– Aşa cred şi eu, aprobă cu hotărîre Marge. Poate dintr-o farfurie zburătoare. Ţi-e

frică?

- Nu. Şi asta e ciudat. Cred că m-am ţicnit de nu mi-e frică.

- Ciudată chestie. Nu mi-e frică deloc. Dumnezeule, uite că vine încoa'. Dacă mă atinge, ţip. Uite ce mîini strîmbe are. Şi o piele murdară, zbîrcită, de mi se face greaţă.

Botax s-a apropiat prudent şi a spus cu o voce dintr-o dată aspră şi ţipătoare, aceasta fiind cea mai apropiată imitaţie a timbrului indigenilor pe care reuşise s-o obţină.

- Creaturilor! Nu vă facem nici un rău. Am vrea să ştim însă dacă puteţi să ne faceţi favoarea să cooperaţi.

- I-auzi, ăsta vorbeşte, spuse Charlie. Cum adică să cooperăm?

- Amîndoi. Unul cu celălalt, spuse Botax.

- Ce? Charlie privi la Marge. Doamnă, înţelegeţi ce vrea să spună?

- Habar n-am, răspunse ea cu trufie. Botax interveni:

- Vreau să spun să... şi el folosi termenul scurt pe care-l auzise întrebuinţat odată ca sinonim pentru procesul respectiv.

Marge se făcu stacojie şi scoase cel mai răsunător ţipăt pe care-l putu scoate.

- Cum?! Atît Botax cît şi căpitanul Garm îşi acoperiră cu mîinile regiunea de mijloc pentru a-şi feri organele auditive care tremurau îndurerate sub şocul decibelilor.

Marge a continuat rapid şi aproape incoerent:

- La dracu! Sînt femeie măritată! [illegible]

Ed era aici, ai fi auzit-o de la el. Iar tu, deşteptule, s-a întors ea către Charlie, luptîndu-se cu rezintenţa invizibilă, oricine ar fi, dacă tu crezi...

– Doamnă, doamnă, a spus Charlie cu disperare şi jenă. Eu n-am spus nimic. Nici măcar nu mă gîndesc. Vreau să zic, departe de mine ideea, ştiţi, să agăţ vreo doamnă, ştiţi, doar şi eu sînt căsătorit. Am trei copii. Ascultaţi-mă...

– Ce s-a întîmplat, cercetaşule Botax? întrebă căpitanul Garm. Aceste sunete cacofonice sînt îngrozitoare.

– Ei bine, a licărit purpuriu Botax pus în încurcătură. Treaba se face cu un ritual complicat. La început ei se opun. Asta dă mai multă greutate la ceea ce urmează. După această scenă iniţială trebuie să-şi scoată pieile.

– Trebuie să fie jupuiţi?

– Nu chiar jupuiţi. Acestea sînt piei artificiale care se scot fără să-i doară. Ele trebuie scoase. În special de pe forma cea mică...

– Foarte bine atunci. Spune-le să-şi scoată pieile. Să ştii că eu, Botax, nu găsesc nimic plăcut în asta.

– Nu cred că ar fi cel mai nimerit să-i spun formei mici să-şi scoată pieile. Cred că ar fi mai bine să urmăm strîns ritualul. Am aici fragmente din acele povestiri cu călătorii spaţiale în care omul de la "Recreationlad" vorbeşte despre asta pe larg. În aceste povestiri pieile sînt scoase cu forţa. Iată de exemplu descrierea unui accident "care a

făcut un dezastru din hainele fetei, aproape sfîşiindu-le de pe corpul zvelt. Pentru o clipă el a simţit apăsarea fierbinte a sînului ei pe jumătate dezgolit contra obrazului său...". Aşa trebuie făcut. Vezi, sfîşiatul, scoaterea forţată acţionează ca un stimulent.

- Sîn? spuse căpitanul. Nu cunosc această licărire.

- Am inventat-o ca să redau înţelesul. Se referă la umflăturile de pe regiunea dorsală superioară a formei mai mici.

- Aha. Ei bine, spune-i celui mai mare să sfîşie pielea de pe cel mai mic. Ce lucru sinistru...

Botax s-a întors spre Charlie.

- Domnule, a spus el, vrei să sfîşii hainele fetei de pe corpul ei zvelt? Am să-ţi creez libertatea de mişcare pentru acest scop.

Ochii lui Marge s-au holbat şi ea s-a întors către Charlie într-o izbucnire imediată.

- Să nu îndrăzneşti să faci asta. Să nu mă atingi, mişelule, maniac sexual...

- Eu? a spus plîngăreţ Charlie. Nici nu mă gîndesc. Crezi că sînt genul care sfîşie haine? Ascultă, s-a întors el spre Botax, am o nevastă şi trei copii. Dacă află nevastă-mea că eu pe unde merg sfîşii haine, îmi dă în cap. Ştii ce-mi face ea doar dacă mă uit la vreo tipă? Ascultă...

- Şovăie încă? a întrebat impacientat căpitanul.

- Aparent, a spus Botax. Ştiţi, împrejurările stranii pot amîna această scenă a cooperării. Întrucît înţeleg că amînarea te supără, voi executa această parte a ritualu-

lui eu însumi. În povestirile cu călătorii spațiale se întîlnesc frecvent cazuri în care specii din alte lumi îndeplinesc această sarcină. De exemplu aici, a răsfoit el prin notițele sale găsind-o pe cea pe care o căuta, ei descriu o astfel de înspăimîntătoare specie. Creaturile de pe această planetă au noțiuni caraghioase, înțelegi? Lor nu li s-a întîmplat niciodată să-și imagineze indivizi chipeși ca noi acoperiți cu un minunat mucus.

– Continuă! Continuă! Nu-mi răpi toată ziua, spuse căpitanul.

– Bine, căpitane. Aici spune că extraterestrul "înaintă spre locul unde ședea fata. Totuși, istoric, ea se zbătea în îmbrățișarea monstrului. Ghearele se agitau orbește după corpul ei, făcîndu-i fusta zdrențe." Vezi, creatura indigenă țipă cu excitare, în timp ce pieile îi sînt scoase.

– Atunci, dă-i drumul, Botax, scoate-i-le. Dar, te rog, fără țipete. Unde-le sonore mă fac să tremur.

– Dacă nu vă deranjează..., i-a spus Botax lui Marge întinzînd un deget ca o lopățică spre gulerul rochiei.

Marge s-a zbătut cu disperare.

– Nu mă atinge. Nu mă atinge. Ai să mă murdărești. Rochia asta costă 24,95 dolari la magazinul lui Orbach. Nu te apropia, monstrule. Uite ce ochi are. Ea gîfîia făcînd eforturi disperate să evite mîna extraterestră care bîjbîia. Un monstru vîscos și cu ochii holbați, asta ești! Lasă-mă, am să mă [illegible]e singură. Numai să nu mă atingi cu [illegible]a aia, pentru Dumnezeu!

A bîjbîit la fermoar şi a spus iute spre Charlie:

– Nu te uita, nemernicule!

Charlie a închis ochii şi a ridicat din umeri cu resemnare.

Ea şi-a scos rochia.

– Aşa e bine? Eşti satisfăcut?

Degetele căpitanului Garm s-au contractat de nefericire.

– Acela este sînul? De ce-şi ţine cealaltă creatură capul întors într-o parte?

– Şovăie. Şovăie, a spus Botax. Dealtfel, sînul e încă acoperit. Mai trebuie scoase şi alte piei. Dezgoliţi, sînii sînt un foarte puternic stimulent. Ei sînt descrişi mereu ca nişte globuri de fildeş sau sfere albe sau ceva în genul ăsta. Am aici desene, reprezentări vizuale puse pe coperta exterioară a revistelor de călătorii spaţiale. Dacă vrei să le priveşti, vei vedea că pe fiecare din ele e prezentă o creatură cu un sîn mai mult sau mai puţin dezgolit.

Căpitanul a privit gînditor la Marge, la ilustraţii şi apoi:

– Ce e fildeşul?

– Asta e altă licărire inventată de mine. Înseamnă materialul din care sînt făcuţi colţii unuia din cele mai mari creaturi subinteligente de pe planetă.

– Aha, şi căpitanul Garm a izbucnit într-un verde pastel de satisfacţie. Aşa se explică. Această creatură mică e membra unui trib războinic şi aceia sînt colţii cu care distruge duşmanii.

– Nu, nu. Aştia sînt foarte moi, din

cîte înţeleg. Mîna mică şi cafenie a lui Botax a ţîşnit afară în direcţia obiectului în discuţie. Marge a ţipat şi s-a tras înapoi.

– Atunci ce alt scop au ei?

– Cred, a spus Botax după o ezitare considerabilă, că servesc la hrana puiului.

– Puiul îi mănîncă? a întrebat căpitanul tot mai vizibil enervat.

– Nu chiar. Obiectele produc un fluid pe care puiul îl consumă.

– Consumă un fluid dintr-un corp viu? lech-h-h! Căpitanul şi-a acoperit capul cu toate cele trei braţe şi asta duse la ţîşnirea braţului supranumerar central afară din teacă atît de rapid încît aproape îl răsturnă pe Botax.

– Monstru cu trei braţe, vîscos şi cu ochii holbaţi, a spus Marge.

– Da, a spus Charlie.

– Ia priveşte-l. Dar nu te uita încoace!

– Nici nu încerc să mă uit, doamnă.

Botax s-a apropiat iar.

– Doamnă, vreţi să scoateţi şi restul?

Marge s-a tras înapoi cît a putut, cu toată rezistenţa cîmpului de forţă.

– Niciodată!

– Le voi scoate eu, dacă doriţi.

– Nu mă atinge! Pentru Dumnezeu, nu mă atinge. Uită-te la el ce vîscos e, îl vezi? Bine, bine, mi le scot. A bombănit gîfîind şi a privit cu înverşunare în direcţia lui Charlie.

– Nu s-a întîmplat nimic, a spus căpitanul cu adîncă insatisfacţie, se pare că

acesta e un specimen imperfect.

Botax a simţit reproşul la adresa eficienţei sale.

– Eu am adus două specimene perfecte. Ce e greşit la această creatură?

– Pieptul nu constă din globuri sau sfere. Eu ştiu ce sînt globurile sau sferele şi aşa arătau şi în imaginile pe care mi le-ai dat. Acolo sînt globuri mari. La creatura asta nu se văd decît nişte obiecte mici care atîrnă, dintr-un ţesut uscat. Şi mai sînt şi decolorate într-o oarecare măsură.

– Prostii, spuse Botax. Trebuie să te gîndeşti şi la variaţia naturală. Am să întreb chiar creatura.

S-a întors spre Marge.

– Madam, pieptul dumneavoastră este imperfect?

Ochii Margei s-au deschis larg şi cîteva clipe ea a încercat inutil să spună ceva, nereuşind decît să răsufle gîfîit.

– Asta-i bună! a izbucnit în final. Poate că nu-s Gina Lolobrigida sau Anita Ekberg, dar sînt destul de bine. Ah, băiete, dacă era aici Ed! S-a întors spre Charlie. Ascultă, tu, spune-i acestei chestii vîscoase şi cu ochi holbaţi de aici că nu e nimic în neregulă cu dezvoltarea mea.

– Doamnă, a spus cu blîndeţe Charlie. Eu nici nu mă uit, vă amintiţi?

– Ce să zic, nu te uiţi. Te-ai chiorît destul, aşa că poţi să-ţi deschizi ochii ăia prăpădiţi şi să te ridici în apărarea unei doamne, dacă mai ai ceva de gentleman în tine, ceea ce mă îndoiesc!

– Bine, a spus Charlie privind pieziş la Marge care a profitat de prilej ca să inspire adînc şi să-şi tragă umerii înapoi, nu-mi place să fiu amestecat în astfel de chestii delicate, dar sînteţi foarte bine, aşa cred.

– Crezi? Eşti orb sau ce Dumnezeu? Am concurat pentru Miss Brooklyn, dacă vrei să ştii, şi am căzut din pricina taliei, nu pentru...

– Foarte bine, foarte bine, a spus Charlie. Sînt minunaţi. Cinstit. El a aprobat cu vigoare înspre Botax. Sînt în regulă. Nu sînt un expert, înţelegi, dar, după mine, sînt în regulă.

Marge s-a relaxat.

Botax s-a simţit uşurat. S-a întors spre Garm.

– Forma cea mare şi-a exprimat interesul, căpitane. Stimulul lucrează. Urmează pasul final.

– Şi care e acesta?

– Nu există licărire pentru el, căpitane. În esenţă, constă în plasarea aparatului pentru vorbit şi mîncat al unuia peste aparatul echivalent al celuilalt. Am şi inventat o licărire ca să-ţi pot explica procesul, i se spune sărut.

– Iar mă apucă greaţa, a gemut căpitanul.

– Este punctul culminant. În toate povestirile, după ce pieile sînt scoase cu forţa, ei se cuprind unul pe altul cu ramurile şi izbucnesc nebuneşte în sărutări înflăcărate, pentru a traduce cît mai fidel fraza cea mai frecvent folosită. Iată un

exemplu, doar unul, luat la întîmplare: "el ţinea fata şi gura sa avidă îi sorbea buzele".

– Poate că una dintre creaturi o devorează pe cealaltă, spuse căpitanul.

– Niciodată, se impacientă Botax. E vorba doar de sărutări înflăcărate.

– Cum adică, înflăcărate? Are loc o combustie?

– Nu în înţelesul propriu. Îmi imaginez că e un mod de a exprima faptul că temperatura creşte. Ridicarea temperaturii este necesară, presupun, la producerea cu succes a puilor. Acum că forma mai mare e complet stimulată, trebuie doar să-şi pună gura pe gura celeilalte, ca să facă pui. Puii nu pot fi produşi fără acest pas. Este cooperarea de care am vorbit...

– Asta-i tot? Atunci să se... mîinile căpitanului au mimat împreunarea, dar el n-a suportat să-şi exprime gîndul sub formă de licăriri.

– Asta-i tot, a spus Botax. În nici una dintre povestiri, nici chiar în "Recreationlad", nu am găsit descrierea unei alte activităţi fizice în legătură cu naşterea puilor. Uneori după sărut ei scriu un rînd de simboluri ca nişte stele mici, dar presupun că asta înseamnă pur şi simplu sărutări în plus; un sărut de fiecare stea, cînd ei vor să facă mai mulţi pui.

– Numai unul, te rog, chiar acum.

– Desigur, căpitane.

Botax a spus cu solemnitate:

– Domnule, vrei să o săruţi pe doamna?

– Nu mă pot mişca, a spus Charlie.

– Te voi elibera, desigur.

– S-ar putea ca doamnei să nu-i placă.

Marge s-a încruntat.

– Poţi să pariezi pe ghetele tale murdare că nu-mi place. Stai unde eşti.

– Nici mie nu-mi place, doamnă, dar ce-mi fac ei dacă nu mă supun? Eu n-aş vrea să-i enervez. Am putea doar să mimăm un pupic.

Ea a ezitat văzînd justeţea avertismentului.

– Bine. Dar fără exagerări. Eu nu obişnuiesc să pic jos în faţa fiecărui Tom, Nick sau Harry.

– Ştiu, doamnă. Nu am încotro. Trebuie să fiţi de acord cu asta.

Marge a bombănit supărată:

– Adevăraţi monştri vîscoşi. Probabil se cred un fel de zei sau aşa ceva, care ordonă oamenilor din jur. Nişte zei mucoşi, asta sînt! Charlie s-a apropiat de ea.

– Dacă este în regulă, doamnă, atunci... El a făcut o mişcare vagă ca şi cum şi-ar scoate pălăria. Apoi şi-a pus cu stîngăcie mîinile pe umerii ei goi şi s-a aplecat încurcat şi prudent.

Capul Margei s-a înţepenit încît pe gît i-au apărut riduri. Buzele îi s-au întîlnit.

Căpitanul Garm a lichărit iritat:

– Nu simt nici o ridicare a temperaturii. Lujerul pentru detectarea căldurii se extinse la maximum în vîrful capului şi îi rămase acolo tremurînd.

– Nici eu, a spus Botax încurcat, dar am făcut exact ce spuneau povestirile cu călătorii spaţiale. Cred că ramurile lor ar trebui să fie mai extinse. Aha, aşa. Vezi? Lucrează.

Aproape inconştient Charlie şi-a lăsat braţul să-i alunece în jurul torsului gol al lui Marge.

Pentru o clipă Marge a părut a i se abandona, apoi însă s-a zbătut contra cîmpului de forţă care o imobilizase.

– Dă-mi drumul. Cuvintele ei erau înăbuşite de apăsarea buzelor lui Charlie. Îl muşcă brusc şi acesta a sărit înapoi cu un strigăt sălbatic, ţinîndu-şi buza de jos şi apoi privindu-şi degetele să vadă dacă nu i-a dat sîngele.

– Ce v-a venit, doamnă? a întrebat el plîngăreţ.

– Am fost de acord doar cu un pupic şi nimic mai mult. Ce începuseşi tu să faci aicea? Te crezi vreun playboy, sau ceva de felul ăsta? Unde mă aflu? Între un playboy şi nişte zei mucoşi?

Căpitanul Garm a licărit rapid, alternînd albastrul cu galbenul:

– S-a terminat? Cît trebuie să mai aşteptăm?

– Cred că s-au sărutat o dată. În tot universul cînd trebuie să înmugureşti, înmugureşti şi gata. Fără să aştepţi.

– Zău? Cînd mă gîndesc la obiceiurile urîte pe care mi le-ai descris, îmi vine să cred că n-am să mai înmuguresc niciodată. Hai să terminăm.

– Doar o clipă, căpitane.

Dar clipele treceau şi licăririle căpitanului s-au transformat într-un oranj clocit, pe cînd ale lui Botax s-au şters aproape cu totul.

În cele din urmă Botax a întrebat şovăind:

– Scuzaţi-mă, madam, dar cînd veţi înmuguri?

– Cînd voi ce?

– Cînd veţi avea pui?

– Eu am un copil.

– Vreau să spun cînd veţi face pui acum?

– Acum? Nu se poate. Nu sînt încă pregătită pentru un alt copil.

– Ce? Ce? Ce spune ea? întrebă căpitanul.

– Se pare că pentru moment nu intenţionează să aibă pui, spuse Botax.

Pata de culoare a căpitanului a izbucnit strălucitor.

– Ştii ce cred eu, cercetaşule? Cred că tu ai o minte bolnavă şi pervertită. Nimic nu li se întîmplă acestor creaturi. Nu există între ele cooperare şi nici puii nu se nasc. Eu cred că sînt două specii diferite şi că tu îţi baţi joc de mine.

– Dar, căpitane Garm...

– Nici un căpitan. sînt sătul. M-ai tulburat, mi-ai întors pe dos stomacul, m-ai îngreţoşat, m-ai dezgustat pînă în adîncul sentimentului de înmugurire şi mi-ai risipit timpul. Ai urmărit doar să faci senzaţie şi să obţii glorie personală, şi voi avea eu

grijă de chestia asta. Acum îndepărtează aceste creaturi. Înapoiază-i pielile celei mici şi pune-le pe amîndouă înapoi de unde le-ai luat. Probabil am să-ţi reţin din salariu costul menţinerii stazei temporale.

– Dar, căpitane...

– Înapoi, îţi spun! Pune-i înapoi, în acelaşi loc şi în aceeaşi secundă a timpului. Vreau ca planeta asta să rămînă neatinsă şi voi veghea să nu o atingă nimeni. Îi mai aruncă o privire furioasă lui Botax. O specie, două forme, sîni, sărutări, cooperare, ptiu! Eşti un zevzec, cercetaşule, un tîmpit, şi nimic mai mult decît atît, o creatură perversă şi bolnavă!

Nu mai avea cine-i răspunde. Botax, cu ramurile tremurînde, plecase să ducă înapoi creaturile.

Stăteau acolo, în staţie, privind în jur buimăciţi. Apusul se lăsa încet şi tocmai se făcea simţit printr-un slab uruit îndepărtat trenul care se apropia.

– Domnule, s-a întîmplat, într-adevăr? a spus Marge ezitînd.

– Aşa îmi amintesc, a spus Charlie.

– Nu trebuie să spunem nimănui, zise Marge.

– Sigur că nu. Ar crede că am înnebunit. Înţelegi la ce mă refer, nu?

– Ihî, a spus ea îndepărtîndu-se. Charlie adăugă:

– Ascultaţi! Iertaţi-mă că v-am supărat. N-a fost vina mea.

– E în ordine. Ştiu. Ochii Margei fixau platforma de lemn de sub picioare. Zgomotul

trenului creştea.

– Doamnă, eu cred că nu sînteţi deloc urîtă. De fapt, arătaţi foarte bine, dar eram prea jenat ca să spun asta.

– E în regulă, a zîmbit ea brusc.

– Nu aţi vrea cumva să luăm o cafea ca să vă liniştiţi? Soţia mea nu mă aşteaptă aşa devreme.

– Da? De acord. Ed e plecat din oraş pînă luni, aşa că acasă e pustiu. Băieţaşul meu e dus la maică-mea, a explicat ea.

– Atunci să mergem. Mai ales că am fost oarecum prezentaţi.

– Aşa s-ar zice, rîse ea.

Trenul se oprise, dar ei s-au întors şi au coborît scările înguste spre stradă. De fapt au luat cîteva cockteiluri şi apoi, cum Charlie, nu putea să o lase să meargă spre casă singură prin întuneric, a condus-o pînă la uşă, iar Marge s-a simţit obligată să-l invite înăuntru, doar pentru cîteva minute, natural, ce vă mai trece prin minte?

Între timp, în navă, zdrobitul Botax făcea un efort final să-şi pledeze cauza. Pe cînd Garm pregătea nava pentru plecare, Botax a reglat în grabă ecranul videolocator pentru o ultimă imagine a specimenelor sale. I-a prins în imagine pe Charlie şi Marge aflaţi în apartamentul acesteia. Cîrcelul i s-a ridicat şi el a început să licărească într-un strălucitor curcubeu de culori:

– Căpitane Garm! Căpitane Garm! Priveşte ce fac ei acum!

Dar în aceeaşi clipă nava a ieşit din staza temporală.

Fratele meu a început să-mi dicteze în binecunoscutul său stil oratoric, cel cu care cîştigase inimile întregii comunităţi.

- La început, spuse el, cu exact cinsprezece virgulă două miliarde de ani în urmă, a fost o explozie uriaşă, un Big Bang şi Universul...

M-am oprit din scris.

- Cinsprezece miliarde de ani? am întrebat neîncrezător.

- Absolut, mi-a răspuns. Sînt inspirat.

- Nu-ţi pun la îndoială inspiraţia, i-am spus (E mai bine aşa. Deşi e cu trei ani mai tînăr decît mine, nu încerc să-i pun la îndoială inspiraţia. Vai şi amar de cine ar încerca) Te-ai apucat cumva să-mi spui istoria Creaţiei pe o perioadă de cinsprezece miliarde de ani?

- Exact, mi-a răspuns el. Dacă atît a durat. O am pe toată aici, a spus blocănindu-şi fruntea cu arătătorul, apoi a precizionat. Şi vine din partea celei mai înalte autorităţi în materie.

De data aceasta mi-am pus stiloul jos şi am întrebat:

- Dar preţul papirusului îl cunoşti?

- Ce? (Putea fi ei inspirat, dar remar-

casem nu o dată că această inspiraţie nu includea şi subiecte atît de sordide cum ar fi de pildă preţul papirusului).

– Să presupunem, am continuat, că tu descrii evenimentele ce s-au petrecut în fiecare milion de ani pe cîte o rolă de papirus. Asta înseamnă să umpli cinsprezece mii de role. Va trebui să vorbeşti cam multişor pentru asta şi să ştii că după o vreme începi să te bîlbîi. Iar eu aş avea ceva de scris şi s-ar putea să mă lase şi degetele. Dar chiar dacă am putea obţine tot acest papirus şi tu ai avea vocea, iar eu puterea necesară, cine s-ar apuca să le copieze? Pentru că va trebui să avem o garanţie de cel puţin o sută de cópii înainte de a le putea face publice şi a ne încasa drepturile de autor.

Fratele meu se gîndi pentru o vreme, apoi spuse:

– Crezi că trebuie s-o mai scurtez?

– Cît mai mult, i-am răspuns, dacă ţii să ajungi la public.

– Ce părere ai atunci de o sută de ani? propuse el.

– Ce părere ai de şase zile? i-am răspuns.

A izbucnit scandalizat:

– Nu poţi înghesui creaţia în şase zile!

– Şi ce-ai vrea să facem? Asta e tot papirusul pe care îl avem. Ai altă soluţie?

– Fie, s-a învoit el şi a început să dicteze din nou "La început a fost....

– Numai şase zile, Aaron?

– Şase zile, Moses! am răspuns ferm.

HOLIMA

Trîmbiţele lor răsunau în toată nava. Nici în cabina de comandă Robinson nu reuşea să scape de behăiturile şi gîlgîiturile nazale care le ţineau loc de rîs. Pentru a suta oară se aseză în scaunul căpitanului, cu căştile pe urechi, ascultînd încordat în aşteptarea vreunui răspuns la apelul lui de ajutor.

Cînd, în cele din urmă, îşi scoase căştile, computerul spuse:

– Aş prefera să laşi totul în seama mea. Dacă e cineva prin preajmă, o să prind de veste cu mult înaintea ta.

– De vreme ce eşti aşa de isteţ, zise Robinson, de ce nu-i vindeci pe ei?

Arătă cu degetul mare peste umăr, către scară.

– Ştii că nu-i treaba mea să mă amestec. Şi-n afară de asta, nu vor să-i ajut.

– Bineînţeles că nu vor să-i ajuţi! izbucni Robinson. Sînt bolnavi! Nu-şi dau seama ce... ho, ducă-se dracului!

– Cu ostilitate nu rezolvi nimic.

– Ia scuteşte-mă, bine? De ce nu poţi fi ceva mai puţin uman din cînd în cînd?

– Ştii foarte bine de ce, răspunse

computerul.

Robinson ştia. Computerul era prevăzut cu stimulatoare de biofeedback care-i îngăduiau să efectueze adaptări gradate la mediul emoţional al navei. În ceea ce-l privea însă, Robinson mai degrabă s-ar fi lipsit de asemenea îmbunătăţire.

Coborî în cală să hrănească echipajul.

Rezervele de legume crude ale navei erau pe sfîrşite şi Robinson nu ştia cum se va descurca din clipa în care aveau să se isprăvească. Membrii echipajului nu puteau mînca nimic altceva şi fără hrană proaspătă aveau să moară de foame.

Poate că-i mai bine aşa, gîndi Robinson.

De cum deschise trapa calei îl izbi mirosul. Îşi aminti prea tîrziu să respire pe gură şi duhoarea de blană udă îi rămăsese pe papilele gustative.

– Renunţă, Robinson, spuse căpitanul în timp ce Robinson împingea printre zăbrele un sac cu morcovi. E o bătălie pierdută. Ai rămas singur.

Căpitanul, ca toţi ceilalţi, era acoperit cu blană verde, crescută în smocuri mici, pătrate, semănau cu solzii. Impresia aceasta şi coada lungă, groasă, le dădea tuturor, de la gît în jos, un aspect de reptilă. Feţele erau aproape umane, cu piele galbenă lucioasă şi ochii obosiţi, dar gurile imense, în formă de pîlnie, stricau iluzia.

Încercarea căpitanului de a-şi păstra seriozitatea se poticni şi acesta începu să chicotească. Chicotelile se amplificară apoi

izbucniră într-un sunet prelung, răsunător, de trompetă.

– Dar dacă, bolborosi căpitanul printre hohote behăitoare şi chicote ascuţite, tu eşti cel nebun? Dacă noi sîntem cei normali şi tu te-ai îmbolnăvit şi ne-ai închis pe toţi din greşeală? Ce zici de asta?

Trîmbiţă din nou şi se repezi din fundul cuştii, chircindu-şi necontrolat picioarele şi izbindu-se de zăbrele.

Ceilalţi cinci se molipsiră imediat şi începură să sară de colo-colo, trîmbiţîndu-şi zgomotos hazul. Cele trei cuşti zdrăngăneau pe podeaua metalică. Robinson îşi astupă urechile cu mîinile.

Nu mai suport, gîndi el. Aruncă celelalte legume în apropierea cuştilor şi fugi din cală.

Sus, în cabina sa, se trînti pe cuşetă şi-şi îngropă capul sub pernă.

Începea să-şi piardă simţul realităţi. La început avusese un sentiment aproape religios de recunoştinţă, cînd molima îl ocolise. Dar acum se întreba de n-ar fi fost mai uşor dacă l-ar fi lovit şi pe el.

Primul simptom fusese rîsul necontrolat. Doi dintre ei coborîseră pe a patra planetă a stelei lui Barnard şi cînd reveniseră la bordul navetei virusul începuse deja să lucreze. Ziua următoare şi-o petrecuseră silind cumputerul să le spună toate glumele pe care le ştia. Părăsiseră camera de carantină rîzînd în hohote.

În ziua a doua începuseră să le crească peri verzi şi toată lumea, în afară de Robinson, găsise că întîmplarea avea haz.

Computerul medical nu fusese de prea mult folos. Declarase clar, în engleză, că o specie de virus le modifică ADN-ul. Era asemănător cu virusul cancerului, dar nu la fel de uşor de distrus, şi le reconstruia trupurile, de la picioare în sus.

Sau, mai degrabă, de la cap în jos, fiindcă începea cu creierul.

În acele trei zile dintîi Robinson se cuibărise în cabina lui şi nu contenise să-şi examineze pielea, pînă ce începuse să aibă halucinaţii că-şi schimbă culoarea. Îşi spusese bancuri şi aşteptase să vadă dacă nu devine isteric. În ziua a patra se încredinţase că nu va lua boala şi începuse să-şi facă griji pentru navă.

Din fericire pentru Robinson, membrii echipajului fuseseră fără apărare în momentul în care îi apucaseră accesele de rîs. În cîteva minute putuse să-i ducă pe toţi jos, îmbrîncindu-i pe coridoare ca pe nişte uriaşe mingi de baschet verzi, şi-i închisese în cuştile pentru specimene.

Nu va mai coborî la ei, îşi făgădui. Cuştile erau controlate de computer; să descopere el cu ce să-i hrănească.

- E-n regulă, Robinson, spuse computerul. Recepţionez ceva.

Robinson sări din pat.

- Cine-s? Cine-s? Ne pot ajuta?

E un crucişător al Federaţiei. Ce-ar fi să urci pînă-n cabina de comandă şi să

vorbeşti chiar tu cu ei.

Robinson se năpusti spre puntea superioară, în timp ce pereţii navei răsunau de chiuituri şi schelălăituri.

– Alo, alo, ţipă în radio. Ajutor, ajutor, S.O.S.!

– Calmaţi-vă, rosti o voce. Vă cunoaştem poziţia şi-n aproximativ douăzeci de ore vă ajungem.

– Nu vă daţi seama despre ce-i vorba! E o epidemie! Ştiu că pare o nebunie, dar tot echipajul s-a... schimbat. Aveţi grijă! Nu urcaţi la bord!

– Liniştiţi-vă, spuse vocea. Sîntem la curent. Nu sînteţi primii. Totu-i în regulă.

– Mulţumesc, zise Robinson. Mulţumesc. Dumnezeule, eram atît de...

– Trebuie să întrerupem acum, spuse vocea.

– Dar nu puteţi să... vreau să zic, eram atît de...

– Ne vedem peste douăzeci de ore.

Apoi, chiar înainte ca radioul să amuţească, lui Robinson i se păru că aude un cor de trîmbiţe.

Douăzeci de ore mai tîrziu, Robinson simţi fascicolul de tractare al crucişătorului Federaţiei conectîndu-se cu nava sa. Groaza îl cuprinse ca o transă.

– Ştii, spuse computerul, nava aia e plină de şopîrle.

– Da.

– Vrei să iau vreo măsură?

Pulsul lui Robinson crescu.

– Ce vrei să spui?

– Dacă, ăăă, mă rog, să zicem că unul dintre jeturile noastre stabilizatoare ar fi declanşat în momentul ăsta, nava lor s-ar preface într-un praf cosmic.

– Poţi... poţi face asta?

– Sînt programat să protejez nava, nu?

– Atunci fă-o! Pentru numele lui Dumnezeu, fă-o!

Tot ce simţi fu o uşoară acceleraţie, dar pe ecranul din faţă se văzu un soare pierind în beznă.

– Ascultă, spuse Robinson. Trebuie să ne întoarcem pe Pămînt. Nu putem şti pînă unde s-a răspîndit pacostea asta. Poate că-s ultima fiinţă umană rămasă pe-aici. Cei de-acasă trebuie să afle de ce sînt imun, să găsească o cale ca să-i salveze pe ceilalţi.

– De ce? întrebă computerul.

– Ce-ai zis?

– Am zis, de ce? Cui îi pasă?

Lui Robinson i se păru că păşeşte peste marginea acoperişului unei clădiri înalte. Ameţit, îşi aminti de stimulatoarele de biofeedback. Răspundeau stării de spirit generale a echipajului. Iar Robinson nu mai era în cadrul majorităţii.

Brusc, spaţiul din jur se umplu de trupuri verzi care se tăvăleau de rîs.

– Tîmpitule! strigă Robinson la computer. Le-ai dat drumul! Nu-mi poţi face una ca asta! Trebuie să mă duci pe Pămînt!

– Oh, Robinson, spuse computerul. Unde ţi-e simţul umorului?

ARTHUR C. CLARKE

VERIFICAREA

Hans Müller îşi amenajase atelierul în spaţiul dosnic, relativ mare,al unui magazin gol la cîţiva paşi de podul Queensborough.

Clădirea era sortită demolării, plină cu scînduri bătute în cuie, semn că cu timpul şi Hans va trebui să-şi ia tălpăşiţa.

Intrarea era accesibilă doar prin curtea plină cu mărăcini, ziua servea ca loc de parcare, iar noaptea era paradisul delicvenţilor minori din împrejurimi.Pe Hans nu-l deranja nimeni. În mod înţelept era reţinut în faţa curiozităţii periodice a poliţiei, care înţelegînd situaţia sa delicată, nici nu a prea forţat lucrurile, de altfel; aşa că Hans se împăca bine cu toată lumea şi fiind un cetăţean paşnic nici nu-şi dorea mai mult.

Dacă srăbunii lui germani ar fi văzut la ce lucrează Hans acum, cu siguranţă că ar fi fost surprinşi, ba mai mult, pe Hans însuşi l-ar fi mirat în urmă cu zece ani, priveliştea. Cauza acestor schimbări survenite în viaţa sa, era acel televizor pe care îl primise de la un client, Letter, în contul serviciilor sale.

Hans pornise televizorul, ecranul prinsese viaţă şi ca mulţi alţii înaintea lui, căzuse şi el rapid în mrejele undelor. Picase într-o lume pînă acum necunoscută: cea a astronavelor de luptă, a plantelor exotice şi a lumii fiinţelor extraterestre-lumea căpitanului Zipp, comandantul Legiunii Spaţiale.

Vraja se destrămă, doar atunci, cînd reclama plictisitoare a fulgilor de fasole cedă locul unui meci de box la fel de plictisitor, între doi coloşi muşchiuloşi care probabil încheiaseră un pact de neagresiune.

Hans era un suflet simplu, iubind dintodeauna poveştile, iar asta era o poveste reală, modernă, cu zîne, cu întorsături pe care fraţii Grimm nici nu le-ar fi visat. Aşa că Hans nu vînduse aparatul.

Entuziasmul său iniţial, naiv şi ne critic scăzuse însă după trecerea cîtorva săptămîni. La început, îl deranjase mobilierul, sfera de obiecte a omului din viitor. Cum am mai spus, Hans era un artist şi ca artist nu dădu crezare autorilor serialului cum că gustul oamenilor va fi atît de groaznic peste o sută de ani.

Nici armamentul căpitanului Zipp, nici cel al adversarilor săi, nu obţinu aprecieri mai bune din partea sa. Nu ştia desigur, pe ce principiu funcţionează un aparat de dezintegrare protonică, dar oricum ar funcţiona nu poate fi aşa de colţuros.Nu erau convingătoare nici hainele astronauţilor, nici echipamentul navelor. De unde ştia Hans? Avea un simţ deosebit în privinţa esteticii obiectelor, simţ care se evidenţia chiar şi în

domenii străine lui. Cum spuneam, Hans era un suflet simplu; pe lîngă asta nu era deloc căzut în cap şi cum auzise că la televiziune se cîştiga bine, s-a apucat imediat să deseneze.

Ideile sale pline de fantezie, ar fi trezit atenţia regizorului serialului "Zipp", chiar dacă, întîmplător, acesta n-ar fi fost nemulţumit de decoratorul său. Desenele lui Hans erau veridice, reale, nu era în ele, nimic din artificialitatea aceea care încet, încet ajunsese să ne calce chiar şi pe nervii celor mai tineri admiratori ai căpitanului Zipp. Hans fu angajat imediat.

Condiţiile le dicta el: în definitiv făcea totul din distracţie, chiar dacă nu mai cîştigase atît de bine, niciodată, înainte. Nu avea nevoie de ajutor, lucra acasă în atelier, punînd pe hîrtie doar ideile de bază, prototipurile; producţia de masă s-o facă alţii, la urma urmei el era doar un mic producător, nu un industriaş.

Afacerea prinsese. Căpitanul Zipp renăscu, în doar o jumătate de an îşi elimină concurenţii de pe ecran. Acest serial nu vorbea doar despre viitor, în ochii privitorilor prezenta, fără nici o îndoială, însuşi viitorul. Noile decoruri nu i-au lăsat reci nici pe actori; cîteodată se comportau în viaţa personală, de parcă ar fi aterizat cu o maşină temporală în vremea reginei Victoria, simţeau lipsa acelor obiecte devenite obişnuite.

Hans nu ştia nimic despre toate acestea. Se juca în continuare fericit, cu desenele sale, neţinînd contact cu nimeni în afară de

regizor. Rezolva totul prin telefon. Televizorul îl pornea doar pentru verificare: vroia să vadă cum se materializează ideile sale pe ecran. Toate celelalte relaţi cu lumea televiziuni erau materializate de conserva cu fulgi de fasole dintr-un ungher al atelierului, primită cadou de la firma care sponsoriza serialul căpitanului Zipp. Cînd gustase din ea, mulţumi soartei că nu e plătit pentru asta.

Intr-o duminică rămase treaz pînă noaptea tîrziu. Făcea ultimile retuşuri la proiectul unei căşti spaţiale, cînd brusc avu senzaţia că mai este cineva în cameră. Se întoarse încet, sezînd, şi privi spre uşă..."Cum au reuşit să o deschidă aşa silenţios? -doar era zăvorîtă"- gîndi el. Lîngă uşă stăteau doi inşi, privirile lor rigide fixînduse pe el. Inima lui Hans îi bătea în gîtlej.

A trebuit să-şi strîngă tot curajul pentru a-i putea privi în ochi pe vizitatori.

Îl linişti gîndul că avea bani puţini în casă. Apoi îi trecu prin minte că poate tocmai ăsta va fi necazul: vizitatorii se vor enerva...

- Cine sînteţi? -întrebă Hans- Ce căutaţi aici?

Unul dintre ei porni spre Hans, iar celălalt rămase să vegheze vigilent lîngă uşă. Amîndoi purtau pardesie noi-nouţe cu pălăriile trase pe ochi, astfel că Hans nu le vedea feţele, "Aceştia nu sînt simpli spărgători" -gîndi Hans- "pentru asta sînt mult prea bine îmbrăcaţi!"

- Nu aveţi de ce să vă temeţi, dom-

nule–Müller –zise cel care venise mai aproape de el; după aparenţe, citea perfect gîndurile lui Hans. –Nu sîntem spărgători. Vizita noastră este oficială. Sîntem Serviciul de Securitate.

–Nu înţeleg.

Străinul îşi băgă mîna în mapa ţinută sub pardesiu şi scoase un teanc de fotografii. Bîjbîi printre ele un timp, pînă găsi ceea ce căuta.

Ne–aţi pricinuit destul de multă bătaie de cap, dommnule Müller. Ne–au trebuit două săptămîni pînă cînd v–am găsit. Cei de la televiziune au fost cam scorţoşi; evident vor să vă ascundă de concurenţă.Dar în sfîrşit, v–am găsit şi am dori să ne răspundeţi la cîteva întrebări.

– Eu nu sînt spion –zise revoltat Hans, de cum pricepu sensul cuvintelor–Nu aveţi dreptul la asta! Eu sînt un cetăţean cinstit!

Străinul nu acordă nici o atenţie văbufnelii lui Hans. Îi dădu pozele.

– Le recunoaşteţi? –întrebă

– Desigur. Este nava căpitanului Zipp.

– Dumneavoastră aţi proiectat–o?

– Da.

Acum apăru altă poză din mapă.

– Şi asta?

– Este vederea aeriană a oraşului marţian Poldar.

– E şi asta, ideea dumneavoastră?

– Evident! –sări Hans, uitînd furios de orice prudenţă.

– Dar asta de aici?

– E un tun protonic. Sînt deosebit de

mîndru de el!

– Spuneţi-mi domnule Müller, dar sincer...toate acestea sînt ideile dumneavoastră?

– Sigur. Eu nu fur ideile altora.

Vizitatorul se întoarse acum spre colegul său. Purtară cîteva minute o discuţie agitată, dar aşa de încet, încît Hans nu înţelese nici un cuvînt. In mod vizibil reuşiseră să cadă la înţelegere, căci terminaseră discuţia, înainte ca Hans, conform intenţiei lui, să ajungă la telefon.

– Îmi pare foarte rău – începu din nou străinul – Ceva s-a scurs.Poate că,...hm...întîmplător nu sînteţi conştient de cele petrecute, dar asta nu schimbă deloc faptele. Repet, dar sîntem nevoiţi să vă audiem.Vă rog să veniţi cu noi.

Străinul spuse toate acestea cu o voce atît de fermă şi de convingătoare că Hans îşi îmbrăcă haina fără împotrivire.Nu ştia de ce, dar acum era deja sigur că vizitatorii nu sînt excroci şi nici prin cap nu-i trecu să ceară vreo dovadă de la ei.Era agitat dar nu se temea în mod deosebit. Era evident ce i se întîmplase.

Auzise odată de un roman, stiinţifico-fantastic, scris în timpul războiului. In el fusese descrisă cu exactitate uluitoare, bomba atomică. Azi în vremea experienţelor ultrasecrete, asemenea coincidenţe sînt inevitabile. Nu ştia însă, exact, ce anume dezvăluise.

Din uşă privi înapoi spre atelier şi spre cei doi străini.

– Totul este o coincidenţă hilară –zise

ol-. Orice secret de stat ar fi ajuns în pro-gramul T.V., este o pură întîmplare. Niciodată n-am făcut ceva care să creeze necazuri F.B.I.-ului.

Celălalt vizitator, rosti abia acum primele cuvinte, într-o engleză deosebit de stîlcită şi cu un accent straniu:

Ce este acest F.B.I.?

Hans nu-l mai auzi.Observase deja astronava.

REÎNTÎLNIREA

Din acel Clindar care păşise pe Pămînt, într-o altă dimineaţă, cu trei milioane de ani în urmă, nu mai rămăsese nici un singur atom; căci trupul, uzat şi reconstituit de nenumărate ori, nu reprezenta mai mult decît un înveliş temporar pentru inteligenţa iscoditoare pe care o adăpostea. Fusese remodelat în mai multe forme stranii, pentru misiuni neobişnuite, dar întotdeauna se reîntorsese la aspectul său umanoid, de bază.

Cît despre amintirile faptelor şi emoţiilor celor trei milioane de ani, petrecuţi pe mai mult de o mie de lumi, nici cel mai eficient sistem de memorizare, nu ar fi putut să le cuprindă pe toate într-un singur creier. Erau însă disponibile la orice moment, stocate

în imensul depozit de memorie, ce înconjura planeta. Ori de cîte ori dorea, Clindar putea retrăi, într-o deplină reevocare orice porţiune a trecutului său. Putea să revadă o floare sau o insectă asupra căreia privirea sa poposise o clipă, cu zeci de mii de ani în urmă, să audă glasurile creaturilor dispărute de milenii să simtă miresmele lumilor mistuite de multă vreme în rugurile funerare ale propriilor sori. Nimic nu era pierdut pentru el - dacă dorea să-şi amintească.

Aşa că atunci cînd primise semnalul, în timp ce nava de aur era pregatită pentru călătorie, se dusese în Palatul Trecutului şi lăsase străvechile-i amintiri să se reverse înapoi în memorie. Acum i se părea ca doar ieri - nu cu trei milioane de ani în urmă - vînase cu oamenii-maimuţă şi îi arătase Lunatecului cum să aleagă pietrele ce puteau fi folosite drept cuţite.

"Sînt treji", rosti o voce molcomă în adîncurile creierului său,"Se mişcă prin navă".

Era bine, cel puţin erau în viată. Primul raport al robotului indicase o navă a morţilor, şi trecuse timp pînă ce adevărul ieşise la iveală. Va fi o surpriză pentru oaspeţi, gîndi Clindar, să se trezească atît de departe de casă şi spera că vor aprecia aceasta. Erau puţine lucrurile pe care nemuritorii le apreciau şi preţuiau mai mult decît surpriza:"Cînd nu va mai rămîne nimic surprinzător în univers, se va putea muri"- obişnuiau să spună.

Mergea prin peisajul variat al micii

lumi, savurînd momentul, căci fiecare din aceste întîlniri era unică şi fiecare contribuia cu ceva nou la aspectul şi scopul vieţii sale. Deşi singur pe stînca plutitoare, nenumărate miliarde de entităţi priveau prin ochii săi şi îl împărtăşeau senzaţiile, şi încă mai multe alte miliarde o vor face în vremurile ce vor urma: cele mai multe vor fi avînd aproximativ aceeaşi formă, fiindcă aceasta era o întîlnire care interesa mai ales acele inteligenţe ce puteau fi numite umanoide. Dar nu vor fi puţine creaturile mult mai stranii, şi multe dintre ele se numărau printre prietenii săi. Către toţi aceşti spectatori de multiple forme transmise un salut glumeţ – o infinit de complexă şi subtilă variantă a butadei universale, ce se poate traduce brut prin cuvintele:"Ştiu, toţi umanoizii arătăm la fel – însă eu sînt cel perfect".

Monolitul ceresc nu era singura casă a lui Clindar, dar pe aceasta o îndrăgea cel mai mult, căci era plină de amintiri ce nu necesitau reînvierea în Palatul Trecutului. Locuise pe ea cu treizeci de mii de ani în urmă, împreună cu un grup de prieteni dispersaţi prin Galaxie după aceea, iar efluviile acelor zile încă mai stăruiau, ca o blîndă mîngîiere a zorilor eterne.

Şi pentru că se afla departe de zdrobitorul impact al marilor centre de civilizaţie, constituia un loc perfect de întîmpinare şi liniştire a vizitatorilor speriaţi sau nervoşi. Aceştia puteau fi impresionaţi, dar nu copleşiţi, ameţiţi dar nu alarmaţi. Văzîndu-l doar pe Clindar, nu se temeau de forţele şi

potenţialele concentrate în el: puteau afla de acestea cînd ar fi fost mai pregătiţi, sau niciodată.

Faţa superioară a marii stînci era împărţită în trei nivele, cu vila la cel mai înalt capăt şi cu şorţul neted al platoului de asolizare la cel mai coborît. Între acestea şi ocupînd mai mult de jumătate din suprafaţa totală, se găseau pajiştile şi bazinele şi împrejmuirile şi pîlcurile de copaci printre care Clindar presărase suvenirurile a mii de lumi şi sute de civilizaţii. Forţa de muncă necesară menţinerii în condiţii ireproşabile a acestor frumuseţi născute în cer, nu se afla nicăieri la vedere. Animalelor simple şi maşinilor mult mai complexe ce le supravegheau li se ordonase să rămînă ascunse pînă cînd întîlnirea va lua sfîrşit. Mîncătorul-de-iarbă şi Doborîtorul-de-copaci, deşi total inofensivi, puteau provoca o spaimă cumplită fiinţelor care i-ar fi întîlnit fără o pregătire prealabilă. Şi deoarece tuturor civilizaţiilor le plac covoarele zburătoare, singurele animale vizibile acum pe suprafaţa stîncii erau două creaturi colorate strălucitor, ce fîlfîiau de jur împrejurul său, emiţînd un murmur slab, muzical. Pentru moment le îndepărtă cu un gest şi ele ondulară dispărînd în copaci.

Clindar nu se grăbea niciodată, exceptînd situaţiile cînd era absolut esenţial, graba fiind un semn al imaturităţii - şi mortalităţii.

Poposi pentru un lung răstimp lîngă bazinul din inima lumii sale, privind oglinda lichidă ce reflecta cerul de deasupra şi rever-

bora oceanul de dedesupt. Era foarte mîndru de micul lac - rezultatul unui experiment ce durase cîteva mii de ani pînă se desăvîrşise. Şase specii de peşti, de pe şase planete diferite, conviețuiau acolo privindu-se poftitios, dar învăţaseră dintr-o amară experienţă că biochimia lor avea un înalt grad de incompatibilitate.

Privea încă în bazin, cînd zări umbra navei de aur trecînd peste el şi îndepărtîndu-se spre platoul de la capătul stîncii. Ridicîndu-şi ochii o văzu oprindu-se în aer, dematerializîndu-şi secţiunea centrală şi eliberînd încărcătura pe care o transportase peste ani lumină.

Artefactul strălucitor de metal şi plastic care cobora în focarul abia vizibil al cîmpului de forţă, nu părea mai primitiv decît cele mai multe cosmonave din prima generaţie. Cînd atinse suprafaţa rocii, cîmpul ce-l susţinea dispăru şi nava de aur se îndepărtă pentru a fi gata din nou peste o sută de ani, sau peste o mie, după cum va fi necesar.

Prima astronavă de pe Pămînt sosise. De ce, se întreba, le trebuise atît de mult timp?

Clindar stătea, în întregime vizibil, la capătul scării largi ce cobora pînă la platforma de debarcare. Era dificil, gîndi, să se poată imagina un contrast mai izbitor decît cel dintre cele două nave aflate acolo. Noua sosită era uriaşă şi greoaie, acoperită cu componente de echipament grosolane, părînd să fi fost fixate pe ea ca elemente ulterioare

construcţiei. Propriul său vehicol, odihnindu-se la o sută de paşi mai departe, era doar o fracţiune din aceasta şi forma sa suplă, de proiectil alungit, era însăşi întruchiparea vitezei şi puterii. Chiar în repaos părea gata să se avînte spre stele.

Oaspeţii nu puteau să nu îl observe şi să nu se mire, în van, de forţa ce-l propulsa în văzduh. Pentru oricare călător spaţial curios constituia de la bun început o provocare - şi o momeala.

Îl văzuseră. Se zăreau prin ferestrele navei, gesticulînd: îşi putea imagina foarte clar surpriza lor. Veniseră tot acest drum - de acum trebuiau să realizeze că erau în alt sistem solar - şi se aşteptau să întîlnească fantasticele creaturi ale unei evoluţii străine. Ceva atît de evident uman ca sine putea fi ultimul lucru pe care l-ar fi anticipat.

Oricum vor avea partea lor de straneităţi la timpul potrivit, dacă minţile lor vor putea face faţă. O avanpremieră era aici, în linia de capete ciclopice care flancau scările. Deşi nu întîlneai două la fel, erau toate aproximativ umane, şi bazate pe realitate. Unele nu aveau ochi, altele aveau patru: unele aveau guri sau nări, altele nu: unele posedau senzori pentru o bandă largă de radiaţii altele nu percepeau altceva decît lumina obişnuită.

Fusese un timp cînd multe din ele i se păruseră urîte şi chiar respingătoare, dar acum îi erau atît de perfect familiare încît uneori găsea că era greu să-şi aducă aminte care dintre ele i se păruse hidos. După ce

străbătuse mii de lumi nimic străin nu îi mai apărea neuman.

Începu să coboare încet, pe lîngă capetele grave ale prietenilor săi nemişcaţi şi tăcuţi. Chipurile înrămate la ferestrele navei stăteau la fel de nemişcate, privindu-l. Nu aveau cum să ghicească de cîte mii de ori erau depăşiţi numericeşte şi cît de mulţi ochi îi priveau prin ai săi.

Ajunse la piciorul scării şi începu să se deplaseze de-a curmezişul multicolorei tapiserii de muşchi ce acoperea platforma de debarcare. Cu fiecare pas, mici valuri de culoare se unduiau peste covorul viu, sensibil, amestecîndu-se şi fuzionînd în complexe figuri de interferenţă ce păleau încet, pierzîndu-se în depărtare.

Clindar merse printre desenele dănţuitoare ale valurilor create de tălpile sale, pînă cînd se află la mai puţin de 40 de paşi de navă; acum ocupanţii acesteia puteau să-l vadă şi ei la fel de clar. Se opri şi îşi ridică mîinile în gestul care, de la un capăt la celălalt al universului proclama: "Nu sînt înarmat - Am intenţii paşnice". Apoi aşteptă.

Nu credea că avea să aştepte mai mult-probabil cîteva ore, sigur nu mai mult de cîteva zile. Ar fi trebuit să fie emoţionaţi şi curioşi şi deşi prevăzători, vor fi fiind destul de inteligenţi ca să realizeze că erau complect în puterea sa. Dacă ar fi dorit să le facă vreun rău, şubrezii pereţi ai construcţiei lor nu le putea oferi nici un fel de protecţie.

Deja-atît de curînd! - unul dintre ei

dispăru din fereastră, îndreptîndu-se sp interiorul navei. Ceilalţi continuau să pri vească manevrîndu-şi instrumentele şi discutînd. Aveau un fel de dispozitiv de înregistrare îndreptat spre el; nu îşi putea aminti nici o rasă care omisese să facă aceasta.

O uşă se deschise într-una din laturi. Greoaie şi stîngace în costumul protector, o fiinţă stătea la intrare ţinînd în mîini un pachet mare, plat. Fără îndoială aceste creaturi ştiau că puteau respira atmosfera, dar erau de asemenea conştiente de pericolul contaminării. Acţionau cu precauţie şi îi aprobă.

Fiinţa păşi pe muşchi şi se opri pentru un moment, tulburată de frumuseţea valurilor ce i se năşteau sub tălpi. Apoi privi în sus spre Clindar şi ridică pachetul. După un moment de ezitare, înaintă.

Încet, prevăzător, hominidul venea spre el, părăsind adăpostul grotei sale metalice. Clindar rămase nemişcat, relaxat dar atent, reamintindu-şi multe întîlniri de pe multe alte lumi.

Ajunsă doar la cîţiva paşi distanţă, creatura se opri şi întinse încet o mînă cu palma deschisă. Astfel, gîndi Clindar, se salută între ei; gestul era unul comun printre bipede, îl întîlnise deseori. Întinse la rîndul său propria-i mînă.

Degete subţiri, lipsite de unghii, cuprinseră mănuşa flexibilă, întîlnindu-se peste ani-lumină şi ere. Ochii amîndurora se închiseră, ca şi cum spiritele pe care le reflectau ar fi depăşit intermediul vorbirii. Apoi

hominidul îşi coborî privirea şi îi înmînă pachetul.

Acesta consta din duzini de foi subţiri, dintr-un material uşor, tare, acoperite cu gravuri şi desene. Primul era o diagramă astronomică simplă, evident a sistemului planetar din care venea fiinţa. Săgeţi indicau vehement a treia planetă numărînd dinspre steaua centrală.

Clindar întoarse pagina. Acolo, minunat executate într-o tehnică de aparenţă tridimensională, erau imagini ale unui glob văzut din spaţiu; şi recunoscu îndată continentele.

Arătă spre sine apoi spre inima Africii. Era uluit vizitatorul? Nu putea şti, este imposibil să judece reacţiile altui hominid pînă cînd nu-l cunoşti îndeaproape; expresiile unor emoţii de bază ca frica şi ostilitatea sînt aproape în întregime arbitrare diferind de la specie la specie.

Uitînd, pentru un moment de vizitator privi familiarul triunghi teşit a cărui formă se modificase atît de puţin în cele trei milioane de ani. Dar tot în acel triunghi - animalele şi planetele pe care le cunoscuse odinioară şi probabil climatul şi topografia de amănunt a solului - se vor fi schimbat pînă aproape de nerecunoscut.

Iar aceste creaturi se transformaseră din sălbaticii flămînzi care fuseseră strămoşii lor. Cine ar fi putut visa că fiii Lunatecului vor ajunge atît de departe; deşi văzuse aceasta petrecîndu-se de atîtea ori în trecut, întotdeauna, i se păruse un miracol.

Unele civilizaţii erau incredibil de

ignorante în privinţa propriului lor trecut; Clindar se întrebă dacă aceştia vor fi avînd vreo părere despre drumul parcurs de la peşteră la nava spatială. Desigur, nu putea ghici cele ce vor urma. Făcuseră primii paşi, şovăitori spre stele – dar libertatea spaţiului era numai un simbol, nu întotdeauna bine definit, accesibil unui anume nivel de înţelegere. Fuseseră mulţi cei care rezistaseră pasului peste pragul universului, doar pentru a fi zdrobiţi de dezvăluirea tainelor prea mari pentru puterea lor de stăpînire. Unii supravieţuiseră, cu preţul renunţării la stele şi al închistării în propria lor lume, în spatele barierei de ignoranţă. Spiritul altora fusese atît de zdruncinat încît pierduseră voinţa de a trăi, iar planetele lor reintraseră în stăpînirea animalelor necuvîntătoare.

Căci erau cîteva cazuri prea grele pentru a putea fi suportate; şi pentru multe specii acestea includeau darul adevărului şi darul veşniciei. In timp ce întorcea paginile cărţii care îi fusese înmînată, oprindu-se să privească diagramele şi fotografiile saturate cu informaţii vizuale, Clindar se întrebă dacă oaspeţii erau gata să facă faţă imensei făgăduinţe a vreuneia dintre ele.

Iar dacă vor dori să le primească, arta şi ştiinţa a mii de lumi se vor revărsa asupra lor. În subteranele băncilor de memorie ale acestei planete se aflau depozitate răspunsurile la întrebările care îi obsedau – vindecarea tuturor bolilor, soluţiile tuturor problemelor de materii prime, energie şi repartitie – probleme pe care semenii săi le rezol-

vaseră de atît de mult timp încît acum le venea greu să creadă că existaseră vreodată.

Li se putea arăta arta stăpînirii trupului şi creierului încît să poată atinge întrega expresie a puterii fără să-şi irosească viaţa ca fantome intelectuale într-o minunată maşină sub capacitatea lor de a o manevra. Puteau sfărîma dominaţia durerii astfel că aceasta să devină o santinelă, nu un tiran trimiţînd mesaje pe care raţiunea era capabilă să le accepte sau să le ignore, după bunul său plac.

Mai mult decît atît, ar putea să aleagă momentul morţii cînd ar dori. Li s-ar arăta multiplele căi ce duc dincolo de mormînt şi preţul care trebuia plătit pentru nemurire în toate formele ei.

Li s-ar deschide dinainte perspectiva timpului infinit, cu toate spaimele şi promisiunile ei. Unele minţi puteau înţelege, altele nu: aceasta era linia despărţitoare între cele care moşteneau universul şi cele care erau doar animale inteligente. Nu exista nici o cale de a spune în care din categorii se va încadra vreo specie, pînă nu atingea momentul ei de adevăr - moment de care noii veniţi se apropiau atît de iute, deşi în totală ignoranţă.

Acum, pentru mai bine sau mai rău, trebuiau să lase în urmă jucăriile şi iluziile copilăriei. Căci vor urmări istoria şi gîndurile a miliarde de civilizaţii, vor descoperi că nu erau unici - că se aflau într-adevăr jos pe scara evoluţiei cosmice. Şi dacă, asemeni multor societăţi primitive, cultura lor încă

mai credea în zei şi spirite, trebuiau să abandoneze aceste fantezii şi să facă faţă crudului adevăr. Poate nu în secolele viitoare, dar într-o zi şi ei vor porni spre inima Galaxiei, descoperind forţele titanice ce se frămîntă acolo, printre cele mai vechi dintre stele, minunîndu-se de inteligenţele pe care le pot controla.

Între timp, era de lucru: iar o lume aştepta să-şi întîlnească oaspeţii.

Stînca începu să se mişte, rotindu-se în jurul axei, astfel încît curcubeul strălucitor al inelelor se deplasa pe cer. Accelerînd constant, insula aeriană se îndrepta spre cascada ce acoperea întregul orizont şi cele două turnuri gemene care o flancaseră pînă atunci dispărură în depărtări.

Cerul de deasupra devenise un mănunchi de fîşii vărgate, alburii, alunecînd veşnic din stele. Într-o izbitoare tăcere, stînca pătrunse în zidul de nori şi soarele auriu se topi într-un crepuscul roşiatic.

Amurgul se transformă în noapte, dar pe insulă domnea, licărind slab luminiscenţa palidă a muşchiului şi a copacilor. În afară de această licărire, nimic nu era vizibil exceptînd vălătucii de ceaţă şi vapori ce se învolburau pe lîngă ea cu o viteză inimaginabilă. Stînca părea că se mişcă prin haosul de dinaintea Creaţiei, sau că trece frontiera dintre viaţă şi moarte.

În cele din urmă ceaţa începu să se subţieze: forme vagi de lumină clipeau în faţa ei, pe cer. Şi deodată, ieşi dintre nori.

Dedesupt era încă marea fără sfîrşit,

luminată blînd de razele alb sidefii revărsate de curcubeul de cristal de pe cer. Împrăştiate pe ocean în mulţimi fără număr de la nivelul valurilor pînă la înălţimile stratosferei, pluteau insule aeriene de toate formele şi mărimile posibile. Unele erau strălucitor luminate, altele simple siluete pe fundalul cerului: majoritatea erau nemişcate dar cîteva se deplasau cu rapiditate ca nişte transatlantice în raza unui port mare, la ora fluxului de după amiază, cu balizele şi luminile sclipind în jur. Era ca şi cum o întreagă galaxie ar fi fost capturată şi adusă pe acel tărîm; iar capătul superior se topea imperceptibil în pulberea strălucitoare a Căii Lactee.

După trei milioane de ani în sălbăticie, fiii maimuţelor ajunseseră la prima aşezare a Celor din Stele.

WALTER KUBILIUS

DINCOLO

Jim Carrington se bălăcea în undele singurului rîu din Hillsboro, la cîţiva metri de Zid, şi îi tot ademenea pe tovarăşii lui de joacă. Nici unul nu ştia să înoate, aşa încît, atunci cînd vru să-i dea brînci lui Jack Barker, acesta se crispă, cuprins de o spaimă puternică.

– Adunătură de fricoşi!, urlă Jim. Zări un păstrăv punctat şi sări în apă să-l prindă. Se lovi de pietrele de pe fundul rîului şi, în vreme ce urca la suprafaţă, lovi cu palma baza Zidului. Atinsese cu palma baza Zidului! Nu mai rămăsese decît un pic şi, dacă ar fi avut chef, ar fi putut trece înot pe dedesupt şi-ar fi pătruns în Exteriorul interzis.

– Ştii că n-ai voie să te apropii de Zid, observă Barker. Radiaţiile pot să te omoare.

– Pe dracu'!, azvîrli Jim, căţărîndu-se pe malul aşternut cu iarbă. Dacă ar fi radiaţii... să nu mai vorbim!... Cît pe-aci să spun că, dacă ar fi fost într-adevăr radiaţii atomice în Exterior, apele ar fi trebuit să fie otrăvite şi peştii contaminaţi, aşadar toxici.

totuşi el bea din apa aceasta şi mînca din acest peşte de cînd se ştia. Alţi peşti, în afară de cei veniţi din Exteriorul interzis nu existau. Deci: toate manualele greşeau. Se îmbrăcă în viteză, îşi adună cărţile de şcoală şi alergă împreună cu ceilalţi pînă la Hillsboro. Tata era la volanul tractorului, ca de obicei, cu ochiul său de fermier fixat asupra acelui soare ca o bucată de hîrtie aprinsă, lipită de Zid. Soarele se afla la o 150 de milioane de kilometri distanţă, afirmau cărţile,dar pentru Jim păruse dintotdeauna că face parte din alcătuirea Zidului.

– Te-ai distrat bine?, întrebă tata. Punea inevitabil aceeaşi întrebare, în acelaşi fel, exact ca mama, care păstra mîncarea caldă în acelaşi chip.

– Ei, destul, răspunse Jim. Sper că Barker o să-şi rupă gîtul într-o bună zi. Mă calcă pe nervi.

Îşi puse cărţile în şură şi îndeplini stoic cele cîteva corvezi ce-i reveneau, ca de pildă hrănitul porcilor, găinilor, vacilor şi cailor.

– Tată, se interesă cînd acesta se întoarse de la cîmp, de ce ţinem cai, dacă nu-i folosim? Mai bine i-ai vinde.

Tata reflectă o vreme.

– Nu ştiu exact, dar noi, fermierii, am avut dintotdeauna cai. Te supără?

– Nu, tată.

Bătrînul doctor Barnes, singurul medic din Hillsboro, sosi a doua zi în amurg la

fermă şi-l consultă pe Jim cu meticulozitate. Îi ascultă inima, îi luă probe de sînge şi transpiraţie, le studie sub un microscop portativ şi apoi făcu nişte însemnări într-o uriaşă carte cu coperţi negre, pe care scria numele lui Jim.

– Sănătate excelentă, zise Doc Barnes, împachetînd instrumentele în cele trei sacoşe. La fel de solid ca programul electoral al lui Robinson. Şi n-ai nimic care să nu se vindece cu o friptură.

Jim se îmbrăca.

– De ce mă consultaţi aşa des?

Doc Barnes privi uimit:

– Bine, dar medicina a devenit o afacere socială de cînd cu alegerea lui Robinson. E lege. Încă n-ai învăţat asta la şcoală?

– Ba da. De ce nu-l examinaţi niciodată pe tata? Şi el e cetăţean şi totuşi nu vă ocupaţi decît de mine.

O expresie fugară de nesiguranţă străfulgeră ochii medicului, care reluă cu acelaşi glas moale şi vesel:

– Ei, mă ocup şi de el. Însă n-ai fost niciodată acasă cînd i-am consultat pe părinţii tăi. Oricum, bine că mi-ai amintit. E cazul să le facem un examen fizic complex. Avem nevoie lunar de cîte unul, ştii, nu?

– Bineînţeles, confirmă Jim. Cînd medicul intră în camera tatălui, băiatului îi veni o idee. Era o indiscreţie, în oarecare măsură, dar de mult ghicise ceva nefiresc în prietenia lui Barnes. Nu era ceva pe care să poată pune degetul. Avea Jim vreo boală secretă din pricina căreia medicul să-i poarte

de grijă într-atît? Pierdea două sau trei ore cu examinarea lui lunară. În ritmul acesta putea consulta maximum cinci persoane pe zi, deci o 150 pe lună. 150 pe lună! Hillsboro avea vreo 10.000 de locuitori şi Doc Barnes era unicul medic despre care auzise vorbindu-se vreodată.

Urcă pe furiş în pod şi mişcă din loc o mică bibliotecă ce ascundea o crăpătură în podea. Aplecîndu-se, izbuti să distingă interiorul camerei de dedesupt şi să audă discuţia.

– Băiatul m-a întrebat de ce nu vă consult, rostea Barnes cu voce incoloră, monotonă. O să rămînem aici o vreme ca să-i facem pe plac.

Şi rămaseră aşezaţi în fotolii ca nişte statui de piatră... mama, tata, şi Doc Barnes.

Jim coborî tiptil pînă pe verandă şi aşteptă cuminte să iasă din casă Doc Barnes.

– Mi-aţi consultat părinţii?

– Desigur! I-am supus celui mai atent examen. Fii liniştit, fiule, nu suferă de nimic. Îl bătu uşor pe umăr şi urcă la volan, îndreptîndu-se spre oraş. Jim îl urmări cu privirea. Doc Barnes nu se opri în faţa nici unei alte ferme de pe drum.

– Uite ziarul de azi, fiule, spuse tata întinzîndu-i un exemplar din "Hillsboro Daily Chronicle". Nimic nou pe plan mondial, iar preşedintele Robinson şi vicepreşedintele Kishbino îşi petrecuseră ziua comunicînd rapoarte anoste asupra programului de redresare economică. Citirea ştirilor locale îl izbi

pe Jim ca şi cum cineva i-ar fi azvîrlit o cărămidă în faţă: Jack Barker murise. Căzuse dintr-un pom şi-şi rupsese gîtul. Lui Jim i se făcuse greaţă.

– Am vîndut azi caii, anunţă tata. Am luat un preţ bunicel.

– Groaznic!, murmură Jim, dar cuvintele aveau gust de cenuţă. I se învîrtea capul. Nu mai izbuti să-şi concentreze privirea asupra literelor din ziar şi nedesluşita bănuială care-l rodea de mai demult se limpezise într-o fracţiune de secundă. Ştia că Jack Barker nu înota niciodată şi mai mult, nu se căţăra niciodată în copaci; amintirea că-i dorise moartea îi dădea senzaţia că e un ucigaş. Ca un mîrîit ivit dintr-un abis volburos, vocea tatălui său se făcu auzită:

– Şi la şcoală cum merge?

– Oribil, răspunse Jim, simţind cum tensiunea interioară slăbea, în timp ce i se întăreau bănuielile. Din cauza celorlalţi băieţi, care... Nu ştiu cum să-ţi explic; ori ştiu prea multe, ori nimic. Cred că mai degrabă aş învăţa singur la bibliotecă. Odată exteriorizată, furia i se potoli şi curînd uită întîmplarea. Îşi îndeplini sarcinile la fermă şi-şi petrecu timpul liber înotînd în rîu, într-un loc unde malurile se apropiau de Zid. Nu se băiăci de-a lungul Zidului şi nu încercă să treacă pe dedesupt pentru a ajunge în exteriorul în care aburii otrăviţi şi gazele toxice jupuiau pămîntul şi făceau ca o gură de aer să echivaleze cu o condamnare la moarte. Şi totuşi apa era limpede şi bună...

După cîteva zile tata îi dădu scrisoarea

de la biroul instrucţiunii din Hillsboro. Era un comunicat succint: datorită creşterii contribuţiilor la programul naţional de redresare, Hillsboro se vedea obligat să reducă subvenţiile acordate instrucţiunii publice. În consecinţă, şcoala se închidea, iar elevii care doreau să-şi continue studiile puteau beneficia de aceleaşi avantaje ca adulţii la Biblioteca Municipală, unde va avea plăcerea să-i primească Miss Wilson.

Era un privilegiu la care Jim visase dintotdeauna. Adeseori privirile înfometate i se umpluseră de spectacolul nesfîrşitelor şiruri de rafturi îngreunate de straturi groase de colb, ca şi cum toate cunoştinţele terestre ar fi fost adunate aici şi apoi uitate. În paginile acestor cărţi va găsi explicaţia morţii lui Barker, a minciunilor lui Barnes şi poate explicaţia misterului Zidului şi a ceea ce se afla cu adevărat dincolo.

Miss Wilson, bibliotecara şefă a secţiei pentru adulţi, era o femeie cu faţa îngustă şi albă cu un surîs mecanic, în genul celui arborat de Doc Barnes. Şedea cocoţată pe un taburet înalt în dosul biroului de la intrare.

– Ce-ai vrea să citeşti? Am aici un excelent tratat de istorie naturală care ţi-ar plăcea... sau preferi un roman pentru adulţi? Iată o splendidă...

– Dacă nu vă deranjează, aş vrea să arunc o privire.

– ...istorie despre viaţa la ţară şi despre un tînăr care a inventat un mijloc de a dubla randamentul culturilor.

– Pot să intru?, întrebă Jim, exasperat

de discursul debitat monoton de buzele lui Miss Wilson. Aceasta se întrerupse brusc, privind prin el ca şi cum ar fi ascultat pe altcineva, apoi surîse:

– Sigur! Poţi lua ce cărţi vrei. Ştii să utilizezi catalogul?

– Da, da, se grăbi Jim intrînd iute în biblioteca pustie. Lungile rafturi cu cărţi înghesuite se întindea cît vedeai cu ochii în uriaşa sală boltită. Mirosul de mucegai şi vechime degajat de legăturile în pînză şi piele îi gîdilau nările. Cercetă cîteva titluri, trase cărţile din raft şi suflă praful de pe muchii înainte de a le răsfoi. Beletristica, ce ocupa mai mult de jumătate din etajere, nu-l interesa. Se plimbă prin secţia ştiinţifică şi mai ales în dreptul numerelor 900, unde se găseau cărţile de istorie. Spre deosebire de romane, aproape neatinse, aici văzu pe rafturi mari spaţii în care metalul lucea gol, acolo unde dintr-o singură mişcare fusese luat cîte un braţ de volume. Pe coperţile prăfuite ale unor cărţi se zăreau stranii zgîrieturi, ca şi cum mîini bizar alcătuite le-ar fi atins, apoi le-ar fi pus la loc. "Poate lucrările referitoare la Zid au fost clasificate separat", reflectă Jim. Se duse la nenumăratele sertare ale catalogului din mijlocul sălii şi-l trase pe cel cu eticheta Wo-Zy. Nu figurau cărţi anume despre Zid şi foarte puţine cu informaţii asupra acestui subiect. Mai multe cuprindeau cuvîntul Exterior, dar nici una nu vorbea despre ceea ce se înţelegea la Hillsboro prin Exterior. Îşi zise că exista poate un alt termen, necunoscut, pentru a desemna

"Zidul" şi începu să scotocească sub rubricile "Ecran", "Plafon", "Barieră","Baricadă", şi aşa mai departe - toate cuvintele care îi veniră în minte sau pe care le găsi în dicţionare. Catalogul părea bine ţinut la zi, atît de bine, încît mai multe fişe fuseseră smulse - lucru dovedit de bucăţelele de carton rupte, rămase pe fundul sertarelor. Dar nimic despre Zid nicăieri.

Contrariat, fu nevoit să se mulţumească cu cîteva cărţi de istorie pe care le duse la Miss Wilson să le înregistreze. Aceasta citi titlurile, zîmbi şi notă pe fişă data restituirii.

- Ai găsit ce căutai?

- Nu, răspunse iritat, strecurîndu-şi cărţile sub braţ. N-am găsit nimic despre Zid.

Zîmbetul lui Miss Wilson îngheţă:

- Despre Zid?

- Da, strigă el furios în faţa acestei noi tentative de a-i ascunde adevărul. Zidul, Plafonul, Bolta, numiţi-l cum vreţi, chestia aia care împrejmuieşte Hillsboro. De ce nimeni nu-l pomeneşte? Nici măcar n-aş fi ştiut că există dacă n-aş fi înotat în apropierea lui. Nu e nici o lucrare despre el în toată bibliioteca!

Miss Wilson îşi recăpătase calmul:

- Bineînţeles că există, rosti împăciuitoare, de parcă s-ar fi adresat unui copil îndărătnic. Ai consultat catalogul?

- Da, şi nu sînt fişe la cuvîntul ăsta.

- Precis te înşeli. Am să te ajut eu să cauţi săptămîna viitoare, cînd aduci cărţile

înapoi.

– De acord, făcu Jim, deşi era convins că şi atunci se va găsi o scuză. Intuia o ciudată conspiraţie. Ce era de ascuns?

– Tată, întrebă cînd, după ce-şi terminase corvoada de fiece seară, se instalară pe verandă să asculte greierii şi să privească norii ce se rostogoleau în faţa lunii. De fapt ce e Zidul?

Tata lăsă ziarul şi privi gînditor spre orizont, unde Zidul transparent se afunda în pămînt dincolo de linia colinelor:

– Era deja acolo, mult înainte de a te naşte. E un... mijloc de apărare împotriva Exteriorului, dacă-mi amintesc bine.

– Ce e Exteriorul?, nu-l slăbi Jim, calm.

Tata începu să citească ziarul pentru a-i demonstra că nu are chef de vorbă.

– Ei! toată lumea ştie! Gaze otrăvitoare, raze gama, chestii de felul ăsta. Ne-ar ucide pe toţi dacă ar pătrunde înăuntru.

Jim se gîndi la apa limpede şi proaspătă şi la peştii buni care veneau pe sub Zid. I-ar fi plăcut să-l întrebe pe tatăl lui despre asta, însă ziarul se aşezase între ei ca o barieră.

Nu mai era lumină pentru citit, aşa că Jim contemplă cîmpia pînă la Bolta prin care se vedeau stelele. În Exterior părea să domnească pacea şi mulţumirea, iar nu moartea şi oroarea la care făcuse aluzie tatăl

său. Cînd acesta plecă de pe verandă, Jim îi luă locul sub lampă şi începu să răsfoiască cărţile de istorie. Cele mai multe erau vechi, pînă la 1970. Cum nu erau menţionate nici Zidul, nici războaiele atomice care au făcut Zidul indispensabil, Jim conchise că Zidul fusese construit între 1970 şi 1975, anul naşterii sale.

Luă altă carte, "Istoria Naţiunilor Unite", publicată în 1982. Nu apăruse decît de un an şi totuşi lăsa impresia de vetust, cu paginile pătate şi şifonate. Cercetă cu atenţie foaia de titlu şi şi descifră minusculele litere care-i făcură inima să bată: "Ediţia a noua", spuneau acestea "Revăzută şi corectată de autor, ianuarie 2039".

E o impresie falsă, se strădui Jim să se stăpînească, pentru că nu sîntem decît în 1993. Căută totuşi cu înfrigurare ultimele pagini şi citi:

"F.M.Robinson, preşedinte într-o perioadă de pace durabilă, graţie activităţii Naţiunilor Unite, a murit în 2001, cînd racheta care-l transporta s-a sfărîmat la aterizare. Koshbino a preluat funcţia de preşedinte pînă la expirarea mandatului, în 2002; în anul următor a fost ales Ghafa Benjamin.

În decursul administraţiei Ghafa Benjamin, Comisia planetară a continuat eforturile în vederea construirii unei nave extragalactice, dar fără rezultat pînă în 2038.

Eliminarea progresivă a comunităţilor agricole, începută în timpul lui Robinson, a continuat şi sub noua administraţie. Fabricarea pe cale artificială a alimentelor, prin

recuperarea şi refolosirea deşeurilor industriale, a provocat o revoluţie în obişnuinţele sociale, mai ales prin frecventele şi dezastruoasele deplasări economice... "

Jim Carrington puse cartea alături năucit de această expunere istorică încărcată de evenimentele ce urmau să se întîmple. Preşedintele Robinson încă trăia, doar îi văzuse adeseori la televizor figura liniştită şi demnă. Cît despre faptul că fabricarea artificială a alimentelor a răvăşit economia ţării, la Hillsboro nu exista nici cel mai mic semn! Tata îşi lucra pămîntul cu tractorul şi trimitea grîu, ovăz şi secară în oraş, unde se înmagazinau în silozuri, fără îndoială în vederea expedierii ulterioare spre alte oraşe înconjurate de cîte un Zid. Dacă era posibil să manufacturezi hrana, atunci era inutil să o scoţi din pămînt. Dacă era imposibil să o fabrici, atunci toată această lucrare de istorie nu era decît o mistificare, o farsă.

Citi paginile în diagonală, căutînd vreo explicaţie raţională. Cu cît citea mai mult, cu atît mai mult se zăpăcea. Nu se pomenea despre nici o conflagraţie atomică mondială în 1970 şi nu era nici cel mai mic indiciu că existau oraşe închise în spatele unui Zid, nici măcar că s-ar fi avut în vedere o asemenea soluţie.

Jim auzi scrîşnetul pietrişului pe alee, înălţă capul şi văzu oprindu-se maşina cea veche a lui Barnes. Medicul îi făcu semn cu mîna, apoi urcă treptele verandei gîfîind.

- Bună seara. Mi-am zis să trec să vă văd.

– Tata şi mama sînt în salon, dacă vreţi să vorbiţi cu ei.

Doc Barnes oftă, se lăsă să cadă în balansoar şi-şi şterse fruntea cu o batistă mototolită.

– Nu-i nimic important. Treceam pe-aici şi m-am hotărît să mă destind un pic. Privi împrejur şi zări lîngă Jim, pe jos, cărţile. Citeşti mult, fiule?

– Da, confirmă acesta circumspect. Ceva cărţi de istorie.

– Mie niciodată nu mi-a plăcut istoria. Am avut mereu impresia că ştiinţele fizice sînt mult mai interesante. Ce-i mai pasionant decît să studiezi o insectă la microscop? Treci să mă vezi la laborator şi am să-ţi destăinui cîteva lucruri pasionante despre cercetarea ştiinţifică.

Doc Barnes continua să pălăvrăgească şi Jim simţi cum încet-încet i se risipesc şi prudenţa şi neîncrederea. Abia dacă înţelegea jumătate din cuvintele folosite de medic pentru a-i explica structura atomilor, sau modul de a măsura viteza moleculelor.

– Istoria e total lipsită de semnificaţie şi în ea n-ai să afli niciodată adevărul. Studiază ştiinţele, unde totul se poate cîntări şi măsura! E unicul drum către adevăr.

– Ce e Zidul?, azvîrli deodată Jim.

– Materie degenerată, răspunse medicul fără să ezite. Un amestec de nuclee dezgolite şi electroni liberi. În mod normal, un asemenea gaz electronic ar trebui să se risipească dacă n-ar fi straturile de materie transparentă

care să îl menţină în limitele fixate. Zidul e deci total impenetrabil la orice, în afară de lumina inofensivă a soarelui şi stelelor. Îl putem atinge fără teamă. A fost construit în 1975, în timpul războiului mondial care a făcut ca o mare parte a pămîntului să devină periculoasă prin radioactivitate.

– Dacă e aşa, interveni Jim, ştiind că a sosit momentul decisiv, de ce nu e menţionat Zidul şi nici măcar războiul în cartea asta de istorie?

Cu un gest de triumf, o deschise şi i-o întinse medicului. Nu-i era clar în ce consta conspiraţia, dar era sigur că Doc Barnes făcea parte din ea. Zidul era un element foarte însemnat în viaţa lor şi cu toate acestea nu apărea nicăieri în Biblioteca ce ar fi trebuit să cuprindă suma cunoştinţelor umanităţii. Faţa lui Doc Barnes se înăspri şi se crispă pe măsură ce citea paginile vîrîte sub ochi de Jim. Răsfoi cartea privind anii indicaţi în susul paginilor: 1970, 1980, 1990, 2000, 2035. Nu era doar istoria trecutului, ci şi a viitorului însă nicăieri nu apărea o cît de mică aluzie la Zid.

– În ce an sîntem? întrebă Jim. În sfîrşit, avea prilejul să atace misterul vieţii lui. Cine era? Ce era? Din copilărie nu-şi amintea decît pe tata, mama, şi ferma din Hillsboro, dar, crescînd începuse să descopere tot felul de contradicţii. Cele mai vagi dorinţe ale sale păreau să se metamorfozeze automat în legi. De pildă, Doc Barnes părea că trăieşte doar pentru a se ocupa de el şi că tot oraşul se unise într-o conspiraţie

urmărind să-i ascundă anumite lucruri. Poate își închipuia toate astea... dar întîmplările deveniseră prea frecvente! Cartea era prima bază serioasă a bănuielilor lui. Demonstra că nu numai că nu fusese un război atomic și, deci, nu era nevoie de Zid, dar și că data actuală era o mistificare.

– În ce an sîntem?, insistă.

– În 1993, bineînțeles, răspunse Doc Barnes,stingherit.

– Atunci ce-i cu cartea asta?, se repezi violent. E posibil să prevezi viitorul?

– Sigur că nu, viitorul e închis pentru noi. Cît privește cartea asta, îmi pare rău că te-a întors pe dos, pentru că nu este, evident, decît o farsă. A fost, fără îndoială, publicată ca teză universitară în domeniul istoriei ipotetice. În unele universități e un obicei; candidatul e supus unei probe pentru a se verifica dacă a asimilat cum se cuvine diferitele teorii privitoare la istoria socială. Unele facultăți consideră că factorii economici și antropologici sînt determinanți în desfășurarea istoriei. De fapt, ți-ar plăcea să mergi la universitate într-un an sau doi? Am niște prieteni la Harvard, care te-ar primi.

Jim smulse cartea din mîinile lui Barnes:

– Nu-mi spuneți adevărul!, se mînie. Nu e o teză filosofică și nici o încercare de mistificare. E pur și simplu un manual, dar unul venit din viitor și care nu pomenește nici războiul atomic, nici Zidul din jurul orașului Hillsboro sau al oricărei alte localități. De ce nicăieri nu e pomenit Zidul?

M-am uitat pe toate cărţile de istorie de la bibliotecă şi n-am descoperit nimic despre Zid. De ce?

- Haide, haide, zise Doc Barnes, scotocind în trusă. Sigur te înşeli. Cînd ai să te întorci la bibliotecă, roagă un bibliotecar să te ajute.

Jim se uită la mîna medicului, care ieşea din sacul negru; între arătător şi degetul mijlociu, sprijinit de degetul mare, strîngea corpul transparent al unei siringi.

- Ce vreţi să faceţi?, se alarmă Jim.

- Nimic grav, îl asigură Barnes. Vitamine. Ca să-ţi crească pofta de mîncare.

- Am poftă de mîncare, protestă Jim şi se ridică încet, dîndu-se înapoi spre peretele verandei. Doc Barnes se ridică şi el şi se apropie.

- Nu-ţi fie teamă, n-o să-ţi facă nici cel mai mic rău.

Jim se aruncă pe sub braţul ridicat ameninţător şi sări peste cărţi. Dar nu destul de iute; braţul lui Barnes căzu şi acul îi pătrunse în umăr.

- Tată! Mamă!, strigă Jim. Apoi totul se făcu negru.

A doua zi se trezi în zori să mănînce împreună cu tatăl său şi se întrebă dacă întîmplările din seara trecută nu fuseseră un vis.

- Doc Barnes a trecut pe-aici aseară.

- Da? se miră tata. Nu l-am auzit.

- Am vorbit o grămadă, continuă

nesigur Jim. Cred... cred că am leşinat.

– Citeşti prea mult. Mie mi s-a părut erai bine cînd te-ai dus să te culci.

Jim mestecă în tăcere. Luă de pe verandă patru cărţi – a cincea lipsea – şi se duse la Bibliotecă. În locul lui Miss Wilson, la biroul de înscrieri şedea un tînăr cu faţa rotundă, îmbrăcat în gri. Trase spre el cărţile şi puse ştampila pe fişa de abonat a lui Jim.

– Nu mai e aici, îi răspunse la întrebare. Biroul a transferat-o la altă bibliotecă. Pentru incompetenţă, dacă am înţeles eu bine! De fapt, o serie de cărţi nu erau la locul lor pe rafturi şi nici nu figurau în catalog.

Jim îşi luă fişa şi cercetă coloana "restituiri".

– Mai am o carte.

Bibliotecarul scutură capul.

– Pesemne te înşeli. Ai adus toate cărţile trecute pe fişă. Ce titlu avea?

– "Istoria Naţiunilor Unite"

Tînărul consultă o listă aflată în faţa lui:

– Îmi pare rău, nu văd titlul acesta. Ştii cumva cînd a apărut?

Jim îşi muşcă buza:

– În 2038.

Bibliotecarul surîse:

– Glumeşti, nu?

Pricepînd că nu slujeşte la nimic continuarea discuţiilor, Jim intră în sală. N-o să găsească niciodată cartea aceea, era sigur, fiindcă o luase Doc Barnes. Injecţia cu

"vitamine" nu fusese decît un sedativ care-i permisese medicului să pună mîna pe ea în liniște, lăsîndu-i impresia că totul n-a fost decît un vis. Noul bibliotecar făcea și el parte din conspirația care se urzea în jurul lui, la fel ca Miss Wilson. Dacă aflase ceva din discuția cu Doc Barnes, atunci asta era că nu trebuia să aibă încredere în nimeni. Toți bărbații și toate femeile din Hillsboro, inclusiv proprii părinți făceau parte dintr-o misterioasă ligă ce îl împiedică să afle adevărul... oricare ar fi fost acesta.

Se apropie de sertarele catalogului, hotărît să caute pentru ultima oară o carte cu referințe despre Zid sau războiul atomic din pricina căruia devenise necesară construirea lui. Observația întîmplătoare a noului bibliotecar despre incompetența lui Miss Wilson îl pregătise pentru surprize. Într-adevăr; o treime din sertarul Wo-Zy era ticsit cu fișele unor cărți referitoare la Zid.

Se duse să cerceteze sectia "Istorie" și spațiile mai înainte goale erau acum pline de cărți noi, cu coperți strălucitoare tipărite pe hîrtie satinată. Pe toate foile de titlu scria: "Copyright 1993". Pe cărțile astea nu era praf. Înainte de a deschide una singură, avu certitudinea că nu cuprindeau decît genul de lămuriri pe care era de dorit să le accepte. Citi:

"În 1970, după începerea dezastruosului război atomic intercontinental, care a depopulat lumea, s-a trecut la construirea orașelor împrejmuite cu Ziduri, impenetrabil la atacuri sau radiații atomice, civilizația a fost în

măsură să supravieţuiască. Astăzi, în 1993, mai există doar cîteva oraşe împrejmuite de Ziduri, în care omul continuă lupta pentru conservare pe o planetă bîntuită fără încetare de furtuni atomice, ai căror vapori otrăvitori sînt stăviliţi numai de Zid".

Jim medită la apa limpede şi proaspătă care curgea pe sub Zid şi puse cartea la loc. Doar prima carte spusese adevărul. N-a fost război atomic şi Zidul nu a fost construit pentru a împiedica vaporii toxici să pătrundă, ci pentru a-l închide pe el în Hillsboro.

De ce? Nu putea întreba pe nimeni, căci toţi făceau parte din acea conspiraţie nedefinită şi tainică, impersonală. Care le era scopul? Cine era Jim Carrington, de ce se depuneau atîtea eforturi de a-l menţine în ignoranţă? Adunase destule indicii din acea carte pentru a le pretinde o explicaţie, dar Doc Barnes i-o luase. Foarte bine. În acest caz va găsi dovezi în plus şi, cînd îi va pune în faţa minciunilor lor, vor fi siliţi să recunoască adevărul.

Chiar în aceeaşi seară Doc Barnes veni iar în vizită.

– Sînt în trecere, zise medicul, instalîndu-se în balansoar. Nu te-am văzut de mult. Merge bine totul?

Jim aprobă din cap.

– Ciudat. V-am visat azi-noapte. Doc Barnes îşi făcea vînt.

– Visele nu prea au semnificaţie. În locul tău nu m-aş mai gîndi.

– Doc, reluă Jim cu voce înceată, dacă v-aş pune o întrebare serioasă, mi-aţi răspunde cinstit? Ştiţi că nu e vorba despre un simplu vis şi o ştiu şi eu.

Medicul continuă să-şi facă vînt rămînînd cu ochii fixaţi dincolo de cîmpie, unde licăreau stelele prin Zidul invizibil.

– Să auzim, rosti fără să se întoarcă spre a-l privi în faţă.

– Spuneţi-mi, sînt eu... sînt diferit de toţi ceilalţi?

Aurora boreală părea o draperie tremurătoare ale cărei culori lucioase spînzurau deasupra oraşului. Medicul şi băiatul o contemplau.

– De ce mă întrebi?

– Pentru că am impresia asta.

Doc Barnes căzu pe gînduri şi, cu o neaşteptată nuanţă de regret în glas, întrebă:

– Nu eşti fericit aici?

Jim scutură capul, neîndrăznind să scoată o vorbă.

– Atunci ce dorinţe te macină?

Jim îi arătă aurora boreală, ale cărei culori vii păreau să-şi unduiască faldurile între orizont şi bolta nicicînd percepută, dar permanent simţită a Zidului.

– Vreau să merg în Exterior, rosti el, formulînd dintr-o dată ceea ce îl chiniuse atîţia ani. Vreau să văd ce e dincolo de Zid.

Pe chipul lui Doc Barnes se întipări o expresie de mîhnire, de parcă ar fi ştiut ce era dincolo, însă nu ar fi putut să exteriorizeze această cunoaştere. Nu era ceva care să

inspire groază sau oroare - cum ar fi făcut-o o lume îmbîcsită de otrăvuri atomice - ci unlucru trist, dezolant.

- Îmi pare rău, zise Barnes. Nu mai rămăsese nimic de adăugat; Jim ghicise în tonul medicului refuzul la cererea sa de a părăsi Hillsboro.

- Foarte bine, spuse Jim, cu toate că nu avea de gînd să se resemneze în faţa refuzului celuilalt de a-i destăinui adevărul. Înţelese că, dacă va fi să descopere vreodată motivul acestui secret, al acestei înşelătorii, îl va descoperi numai în Exterior... dincolo de Zid.

După ce Doc Barnes plecă şi el se duse la culcare, în minte i se înfiripă un plan. Casa lor se înălţa la marginea oraşului, doar la cîţiva kilometri de Zid. Aurora boreală dispăruse şi luna era acoperită de nori. Ar ajunge la Zid în cîteva ceasuri...

Se strecură din aşternut, se îmbrăcă iute şi se căţără pe pervazul ferestrei, păşind apoi prudent pe acoperişul verandei. Sări pe pămîntul afînat şi se îndreptă spre rîu. În ciuda întunericului, merse repede şi după trei ore sosi în locul unde rîul intra pe sub Zid.

Se opri un moment să calculeze riscurile, apoi se aruncă în apă. Îşi ţinu respiraţia cînd alunecă de-a lungul substanţei Zidului, asemănătoare sticlei, pipăind cu degetele să-i găsească marginea. O atinse, se prinse temeinic şi-şi făcu vînt pe dedesupt, luptînd împotriva curentului puternic. Ceva îi plesni obrazul şi, îngrozit,

zvîrli cu piciorul spre umbra nedesluşită, însă îşi dădu seama că trebuie să fi fost un peşte. Cu puţin aer în piept, începu să se urce spre suprafaţă. Dacă Doc Barnes şi manualele aveau dreptate, va muri la cea dintîi respiraţie, imediat ce va ţîşni din apă, şi peste cîteva zile îi vor descoperi trupul descompus în albia rîului.

Continuă să urce, şi, îndată ce capul străpunse suprafaţa apei, plămînii i se umplură de aer curat, proaspăt. Gîfîind, se odihni lipit de Zid cu spatele, ţinînd piept curentului descendent care ameninţa să-l ducă înapoi în Hillsboro. Nu distingea nimic în beznă. După ce îşi trase sufletul, îşi făcu vînt departe de Zid şi înotă spre locul unde bănuia că se afla malul. Se agăţă de el cu mîini ostenite şi se tîrî afară din apă. Se lungi pe iarba umedă.

În timp ce respira adînc aşteptînd să i se potolească bătăile inimii, ştiu că a trecut cu bine primul obstacol din calea cunoaşterii adevărului. Exteriorul nu era ucigător. Aerul mirosea a proaspăt şi nicăieri în jur nu zărea vulcani atomici, care, se zicea, împroşcau Zidul cu emanaţii toxice. N-avea instrumente de măsurat radiaţiile, dar din moment ce nu existau aburi otrăvitori - ca dovadă că el încă trăia - putea presupune că toată povestea asta fusese inventată şi că aici nu era nici cea mai neînsemnată radiaţie primejdioasă.

Era prea întuneric pentru a distinge măcar o umbră în zare. Cîteva raze de lună străpunseră norii şi, preţ de o clipă, avu

impresia că vede un şir de bolţi imense în depărtare. Luna se ascunse iarăşi şi rămase lungit în beznă. Pipăind Zidul cu degetele, înaintă precaut şi-şi dădu seama că se afla pe un soi de pantă care se ondula urcînd de-a lungul Zidului. În loc de trepte, simţi sub picioare o serie de scobituri adînci prin care păşea cu greu. Descoperi lîngă Zid, la înălţimea ochilor, o rampă care probabil slujea drept ghid. O folosi pentru a urca panta.

Cînd luna străpunse iarăşi norii, încremeni uluit să vadă întregul Hillsboro întins la picioarele lui ca o imensă diorama. Distingea limpede fiece stradă, fiece casă şi păduricea unde se jucase în copilărie.

Drumul pe care păşea urca tot mai sus, mereu lipit de Zid, şi Jim realiză că, dacă vedea oraşul prin Zid, vederea nu era posibilă decît din această directie. De atîtea ori înlemnise în faţa aceleiaşi porţiuni a Zidului, scrutîndu-l fără a zări nimic decît o vagă transluciditate despre care toţi îl asigurau că e ceaţă.

De la acea înălţime Hillsboro nu semăna nici cu New-York, nici cu Moscova, cu nici unul dintre oraşele cu adevărat mari ale Pămîntului, pe care le văzuse fotografiate în cele mai vechi cărţi de istorie. Hillsboro avea un pic din toate; atunci înţelese cine era el şi de ce avea atîta însemnătate.

Acest adevăr deveni evident cînd ajunse aproape la un sfert din înălţimea pantei şi atinse cu mîna prima din cele trei protuberanţe de sub rampa ghid.

În aceeaşi clipă, un gînd clar şi desluşit i se formulă în minte:

– Specia: umană.

Se uită în jur, crezînd că vorbise cineva. Atinse iar prima manetă. Şi de astă dată gîndul îi răsună în creier:

– Specia: umană.

Pricepu că era vorba despre un fel de comunicare telepatîcă.

– Habitat: A treia planetă, Soare. Regiune agricolă în zona temperată a emisferei nordice.

A treia manetă:

– Remarcă particulară: Trăsătura notabilă a acestui spectacol unic e prezenţa reală a unui Om viu, cu sînge cald, care respiră oxigen, printe roboţii – imitaţie. De-a lungul secolelor, Muzeul a depus eforturi să păstreze exemplare vii, dar toate experienţele au eşuat. Cînd a Treia Planetă a fost populată de colonişti veniţi din... , a devenit tot mai dificil să se procure specimene umane. Se crede că Jim Carrington – cum se numeşte specimenul uman pe care îl vedeţi aici – este ultimul din specia lui, micul său trib preferînd să moară mai degrabă decît să se supună dresajului savanţilor din... Jim Carrington a fost adus la... şi această machetă a fost construită de directorii Muzeului. E completă şi are roboţi care reproduc exact toate tipurile umane cunoscute. Grija extraordinară, dovedită cu prilejul reconstituirii, e atestată prin faptul că, în chiar acest moment Jim Carrington nu cunoaşte situaţia reală. Macheta pe care o vedeţi este a unei comunităţi

forestre tipice, așa cum a existat acum 200 de ani.

Jim Carrington știa însfîrșit cine e. Auzi un fîșîit ca o lunecare pe rampă, se întoarse și se pomeni în fața gardianului acestei „Grădini zoologice în habitat natural".

Însă chiar înainte de a distinge făptura venită din altă lume, un ultim și ascuns gînd – mesaj i se întipări în minte:

– Atenție! Nu hrăniți și nu păstrați specimenele care au evadat. Predați-le imediat sălilor de disecție.

JAMES E. GUNN

GRĂDINIȚA DE COPII

Prima zi.

Educatoarea le-a spus părinților mei că sînt cel mai delăsător din clasă, dar astăzi am făcut o stea în careul al treilea al grădiniței.

Educatoarea a rămas surprinsă și a încercat s-o ascundă spunînd că reacția fenixului solar este, într-adevăr, artistică dar nepractică.

Mie unul puțin îmi pasă.

Găsesc că este drăguță.

Ziua a doua.

Astăzi am făcut planetele: patru mari, două de mărime potrivită și trei mititele. Educatoarea a rîs și m-a întrebat de ce făcusem atîtea devreme ce , în afară de trei, restul vor fi prea reci sau prea calde pentru a permite existența vieții, iar cele mari sînt prea masive și prea otrăvitoare pentru a fi bune de ceva.

Educatoarea tot nu înțelege. Este mai importantă creația decît utilitatea.

Iar inelul din jurul celei de-a șasea planete este atît de frumos!

Ziua a treia.

Astăzi am creat viață. Acum înțeleg

de ce ai mei dau o importanţă atît de mare creaţiei.

Am auzit filozofi discutînd despre scopul existenţei dar asta li se întîmplă doar celor mari. Mie îmi este suficientă bucuria jocului de fiecare zi: hîrjoana cu ceilalţi copii, plutirea prin spaţiile nesfîrşite; să explodezi în nove stelele instabile sau să fugi dinaintea unui adult ofensat. Toate acestea ar umple o eternitate.

Acum înţeleg mai bine. Viaţa trebuie să aibă un scop.

Educatoarea avea dreptate: numai două din planetele de mărime potrivită şi una dintre mititele sînt potrivite pentru viaţă.

Am creat viaţă pentru toate trei, dar numai pe a treia planetă de la Soare a reuşit deplin.

I-am dat un singur ţel - supravieţuire!

Ziua a patra.

Planeta a treia mi-a absorbit tot interesul. Oceanele freamătă de viaţă.

Am introdus un nou ţel - multiplicarea!

Formele de viaţă dezvoltate în oceane sînt din ce în ce mai complexe. Copiii mă cheamă să mă joc cu ei, dar eu nu mă duc. E mai nostim jocul meu.

Ziua a cincea.

De nenumărate ori am depus pe uscat creaturi ale oceanului şi le-am ţinut în viaţă cu mult peste timpul de supravieţuire. În cele din urmă am reuşit. Unele din ele s-au adaptat.

Am avut dreptate. Oceanul este în mod

hotărîtor un factor inhibitor.

Succesul creaturilor de uscat este încîntător.

Ziua a şasea.

Tot ce am făcut pînă acum nu valorează mai nimic.

Astăzi însă am creat inteligenţă. Şi am adăugat a treia funcţiune - cunoaşte!

Dintr-o primată anodină s-a dezvoltat o creatură fabuloasă. Are două picioare, merge în poziţie verticală şi priveşte în jur cu ochi curioşi. Are braţe slabe şi un creier insignifiant însă triumfă aproape în tot ce face. Aproape că şi-a cucerit întregul mediu înconjurător. Iar acum a început chiar să speculeze asupra existenţei mele.

Ziua a şaptea.

Astăzi nu este zi de grădiniţă.

După truda şi chinurile creaţiei este grozav să te joci din nou. E ca şi cum ai scăpa de cîmpul gravitaţional al unei pitice albe şi ţi-ai recîştiga trena disipată.

Educatoarea a vorbit din nou cu părinţii mei astăzi. Le-a spus că m-am dezvoltat remarcabil în ultimele cîteva zile dar creaţia mea este din nefericire deformată şi inconsistentă. Mai mult, era potenţial periculoasă.

Educatoarea spune că ar trebui distrusă.

Părinţii mei au obiectat spunînd că reacţia fenixului solar din soare va conduce periculoasa formă de viaţă de pe a treia planetă la descoperirea reacţiei termonucleare. Iar cu funcţiile pe care îi dotasem,

Problema era ca şi rezolvată.

Educatoarea a mai spus că acest lucru nu este de competenţa părinţilor mei şi că ea nu-şi poate asuma nici un risc. Sfîrşitul conversaţiei nu l-am mai auzit pentru că am plecat la joacă.

De fapt nici nu-mi mai pasă. Pînă la urmă, ajungi să te plictiseşti de lucrurile vechi, şi oricum, am să fac una mai bună.

Fiind însă primul lucru care l-ai făcut nu se poate să nu te încerce un anumit ataşament sentimental. Iar dacă veţi vedea o cometă uriaşă îndreptîndu-se spre soare, să nu daţi vina pe mine.

Ziua a opta.

CA DE OBICEI, AFACERI

Ascultă, spuse călătorul temporal primului trecător întîlnit în cale. Sînt din Secolul Douăzeci. Am la dispoziţie cincisprezece minute şi trebuie să mă-ntorc. Crezi că e prea puţin pentru a mă face înţeles?

– Nicidecum, vă înţeleg.

– Ei! Dar vorbeşti bine englezeşte. Cum e posibil?

– Noi o numim amer-engleză. S-a întîmplat să-mi placă studiul limbilor moarte.

– Excelent! Ascultă însă. Am numai cîteva minute la dispoziţie. Să ne grăbim.

– Să ne grăbim?

– Da, da. Nu-nţelegi? sînt un călător temporal. Am fost selecţionat pentru această călătorie. Sînt deci cineva.

– Hm. De fapt ar fi trebuit să-ţi închipui că în zilele noastre călători temporali se găsesc pe toate drumurile.

– Ascultă, asta mă cam surprinde, dar înţelege-mă că n-am timp de discuţii. Să trecem la subiect.

– Foarte bine. Ce-ai adus?

– Cum adică, ce-am adus?

Celălalt oftă.

– Nu te-ai gîndit că trebuie să obţii unele evidenţe că ai fost în viitor? Dar totodată te previn, cu această ocazie, că paradoxurile implicate de călătoria în timp te împiedică să iei înapoi orice conştiinţă care ar putea altera trecutul. La întoarcere mintea îţi va fi goală în privinţa celor ce ţi s-au întîmplat aici.

Călătorul temporal clipi a neîncredere.

– Chiar aşa?

– Întocmai. Totuşi aş încerca un mic tîrg cu tine.

– Ascultă, am impresia că am picat în discuţia asta cu douăsprezece propoziţii mai încolo. Cum adică tîrg?

– Aş vrea să schimb cu tine ceva din secolul meu pe ceva din secolul tău, deşi ca să fiu cinstit, aproape totul din perioada voastră nu mai reprezintă pentru noi decît un interes, cel mult, istoric.

Ochii trecătorului străluceau într-un mod ciudat. Îşi drese vocea şi continuă. Totuşi, am aici un cuţit atomic de buzunar. Nici măcar nu îndrăznesc să-ţi spun ce avantaje are asupra cuţitelor din perioada voastră.

– În regulă. Mi-au mai rămas doar zece minute, dar acum îmi dau seama că ai dreptate. Trebuie să mă-ntorc cu ceva care să dovedească faptul că am fost aici.

– Şi cuţitul meu o va dovedi,aprobă trecătorul.

– Sigur, sigur. Ascultă, sînt puţin dezorientat. M-au luat pentru treaba asta în ultima clipă – nu vroiau să riste pe vreunul

din tipii ăia - ştii, profesori. Asta e cel mai haios cuţit pe care l-am văzut vreodată. Dă-mi-l ca dovadă.

- O clipă, prietene. De ce să-ţi dau cuţitul? Ce poţi să-mi oferi în schimb?

- Dar eu sînt din Secolul Douăzeci!

- Hm. Iar eu din Treizeci.

Călătorul temporal îl privi pentru o clipă prelung, apoi se hotărî.

- Ascultă tipule, nu prea am timp. Iată, de pildă, ceasul...

- Hm. Şi mai ce?

- Păi, şi banii, uite-i.

- De ăştia se interesează numai numismaţii.

- Ascultă. Eu sînt cel care trebuie să fac dovada că am fost în secolul Treizeci.

- Desigur, numai că afacerile-s afaceri, cum spune proverbul.

- Pe toţi dracii, ce grozav ar fi fost să fi avut un pistol.

- În epoca asta pistoalele sînt inutile, adăugă celălalt mofturos.

- A, nu, doar aşa dacă aş fi avut, murmură celălalt mai mult pentru sine. Ascultă, însă tipule, timpul meu se scurge cu fiecare clipă. Ce-ai mai vrea? Vezi prea bine ce am: hainele, portofelul, puţini bani, un port-chei, o pereche de pantofi...

- Eu unul aş vrea să facem tîrgul dar lucrurile pe care mi le poţi oferi tu nu sînt prea valoroase. Poate ai vre-un obiect de artă, - un Al Capp original sau ceva de felul ăsta.

Călătorului temporal mai că-i venea să

plîngă.

– Ascultă, arăt eu ca unul care umblă la el cu obiecte de artă? Îţi dau orice, cu excepţia pantalonilor, pe cuţitul ăsta haios.

– Aha!, vrei vasăzică să-ţi păstrezi pantalonii? Ce intenţionezi, vrei să-mi tragi un Anglo? Sau perioada ta precede termenul?

– Anglo... şi mai cum? Nu pricep nimic.

– Păi, eu sînt şi etimolog...

– Îmi pare rău, dar...

– E o îndeletnicire fascinantă, spuse trecătorul. Cît despre expresia "Să-mi tragi un Anglo", termenul Anglo a intrat în circulaţie în perioada 1850–1950. El desemna o persoană din estul Statelor Unite, în principal un descendent de englez, care s-a stabilit în New Mexic sau Arizona, curînd după eliberarea lor. Cred că ăsta era termenul utilizat la vremea respectivă în Mexic. Spaniolii şi indienii îi cunoşteau pe cei din est sub numele de Anglos.

Călătorul temporal interveni disperat.

– Ascultă, tipule, ne îndepărtăm din ce în ce mai mult...

– Retrasînd istoricul proveniençei acestei expresii întîlnim alte două semnificaţii colaterale. Mai întîi faptul că aceşti Anglos au devenit cei mai bogaţi afacerişti ai secolului douăzeci. Atît de bogaţi, încît în curînd aveau să domine lumea cu dolarii lor.

– Bine, bine. Le ştiu pe astea. Personal n-am avut niciodată suficienţi dolari pentru a-i domina pe alţii, dar...

– Ei bine, esenţial este că Anglos au

devenit, în acelaşi timp, şi vrăjitorii financiari ai lumii, cei mai şireţi vînzători, cei mai eficace comercianţi, cei mai competenţi oameni de afaceri.

Călătorul temporal aruncă rapid o privire disperată pe cadranul ceasului. Numai trei...

– Al treilea factor provinè dintr-un trecut şi mai îndepărtat. La un moment dat, era o minoritate rasială, pe care mulţi dintre Anglos o dispreţuiau, numită Joos. Mulţi ani a fost folosit termenul – a trage un Joo – adică a reduce preţul. Pe măsură ce Anglos şi-au asumat dominaţia monetară, termenul a evoluat de la "A trage un Joo" la "A trage un Anglo!" şi astfel a ajuns în zilele noastre, deşi nici Anglo nici Joo nu mai există ca rase diferite.

Călătorul temporal îl privea năuc.

– Şi n-o să pot duce cu mine înapoi această poveste unuia pe nume Lary. Aruncă încă o privire asupra ceasului şi gemu. Repede, repede, să facem tîrgul. Îţi dau totul pentru cuţitul atomic!

Şi tîrgul s-a făcut. Cetăţeanul Secolului Treizeci s-a dat înapoi cu prada în mîini privind cum cetăţeanul Secolului Douăzeci, gol goluţ dar fericit, ţinînd strîns în mînă cuţitul atomic, dispărea uşor din vedere.

Pentru o vreme, cuţitul rămase suspendat în aer, apoi, cînd călătorul temporal dispăru complet, căzu la sol.

Celălalt se apropie, îl ridică şi îl puse la loc în toc. "Chiar mai naiv decît mă aşteptam", murmură pentru sine. Trebuie să fi

fost unul dintre primii. Evident poţi duce cu tine lucruri înainte în timp, de vreme ce acesta este sensul curgerii naturale a dimensiunii, dar nu poţi cără nimic, nici măcar memoria, înapoi împotriva curentului.

Aşa că îşi continuă drumul acasă.

Cu mîinile pe şolduri, Marget îl aştepta în prag.

- Pe unde dracu ai umblat? se repezi ea cu gura.

- N-ar trebui să mă certi, scumpo. Pe cînd mă-ntorceam acasă, iar am întîlnit un călător temporal.

- Ah, nu!...

- Şi de ce nu? Dacă nu l-aş fi întîlnit eu, l-ar fi întîlnit altcineva.

- Dar ai deja dulapurile burduşite cu...

- Ei şi tu Marget, n-o lua aşa. Poate că zilele astea vreun achizitor pentru muzee ...

Sceptică, Marget ridică din umeri şi intră în casă.

BILL BROWN

RAȚELE STELARE

Îndată ce zări bătrîna fermă, nasul iscoditor al lui Ward Rafferty, de as al reportajului, adulmecă o cacialma. Nici tu îmbulzeală de țărani mînați de curiozitate, nici tu ambulanță.

Lăsă mașina presei pe alee, sub un alun, și rămase un moment nemișcat, atent la cele mai neînsemnate detalii, cu acea putere de observație celebră, ce făcuse din el reporterul numărul unu al ziarului Times.

Ferma Alsop era o clădire cu două etaje, odată cafenie, acum spălăcită de ploi, cu ferestrele încadrate de un firicel de vopsea crem. În față se întindea o pajiște cotropită de buruieni, iar în spate se zărea șura, cotețul, gardul cîrpit cu bucăți de placaj și niște capete de burlan.

Bariera de la intrare spînzura pe o singură balama, dar o puteai deschide ridicînd-o. Rafferty sări peste ea lejer și urcă pe verandă cu ochii la treptele ruinate.

D-l Alsop îi ieși în întîmpinare:

- Bună ziua.

Rafferty dădu un bobîrnac pălăriei pe ceafă, cum obișnuia să facă înainte de a

anunţa: "Sînt Rafferty, de la Times!" Majoritatea oamenilor îi citiseră articolele şi-i era drag să tragă cu ochiul la expresia lor cînd pronunţa cuvintele magice.

– Rafferty?, se miră blajin d-l Alsop. Şi Rafferty fu silit să admită că nu citea Times.

– Sînt reporter, reluă Rafferty. Ni s-a telefonat că pe aici pe undeva s-a prăbuşit un avion.

D-l Alsop reflectă apoi dădu din cap:

– În nici un caz!

Rafferty pricepuse de la cea dintîi privire că d-l Alsop nu se remarca printr-un spirit excesiv de vivace, aşa că-i dădu un timp de gîndire, etichetîndu-l în sine: "Yankeu greu de cap". D-l Alsop reînnoi grav răspunsul: "Nuuuuuuuuuuu".

Uşa de plasă – contra muştelor – scîrţîi şi-şi făcu apariţia şi d-na Alsop. D-l Alsop fiind în continuare cufundat într-un abis de reflecţii. ,Rafferty, care o evaluă ca ceva mai sprintenă la minte decît soţul ei, îi repetă micul discurs. Iar ea emise un "Nuuuuuuuuu" cu exact aceeaşi intonaţie ca soţul ei.

Rafferty se răsuci, cu mîna pe balustradă, gata să coboare.

– Evident, un banc! E foarte frecvent! Un necunoscut a telefonat la ziar că un aeroplan, cu o trenă de flăcări, s-a prăbuşit direct pe pajiştea de-aici, azi dimineaţă.

Figura d-nei Alsop se lumină:

– Ohhhhhh! Daaaaaaaa! Dar n-a fost un accident. Şi-apoi, nici nu-i avion. Vreau să zic că n-are aripi.

Rafferty încremeni pe prima treaptă cu un picior în aer.

- Ce spuneţi? A ajuns aici un avion? Fără aripi?

- Ei, da, încuviinţă d-l Alsop. Acu' e acolo, în şură. E al tipilor care izbesc fierul cu un ciocan.

"I-auzi, i-auzi, gîndi Rafferty, s-ar zice că tot e ceva!"

- Oh, făcu, înţeleg; un elicopter.

D-na Alsop schiţă un gest negativ, deosebit de expresiv:

- Nu, nu cred că e un... cum zici. N-are foraibăre din alea deasupra. Dar n-ai decît să mergi în şură să-l vezi. Condu-l tu, Alfred! Spune-i să calce pe nisip, că-i noroi.

- Hai, vino, spuse d-l Alsop bine-dispus foc, nu mă supăr să mă uit iar la maşinăria aia.

Rafferty ocoli casa pe urmele d-lui Alsop. "Am văzut, îşi spunea, destui tipi bizari: am văzut ţicniţi şi zurlii, scrîntiţi şi imbecili, dar perechea Alsop e pe culmile îndobitocirii!"

- Asta da, an bun pentru puii de găină!, pălăvrăgea D-l Alsop. Numai rasă a-ntîia! Minorca. Am adus cocoşi tineri şi uite ce coteţ fain am! Crezi că găinile prosperă pe-o stea, d-le Rafferty?

Rafferty ridică involuntar ochii spre cer şi instantaneu alunecă în mocirlă.

- Pe o ce?

- Pe o stea, am zis.

D-l Alsop ajunsese la uşa şurei şi se căznea s-o tragă.

– A-nţepenit!, constată. Rafferty o împinse cu umărul şi uşa lunecă pe galeţi. De cum se deschise de-o palmă, Rafferty aruncă o privire înăuntru şi avu convingerea că are articolul în buzunar.

Obiectul aşezat în interior aducea a balon gigantic, de plastic, umflat doar pe jumătate, încît vîrful semăna a cupolă, iar baza, turtită, se odihnea pe paiele risipite pe jos. Era taman pe măsura uşii. Evident, reprezenta ideea unui ins abracadabra despre un aparat de zburat în spaţiile interstelare. Un titlu îi traversă mintea (de cules cu Bodoni 36): "Un fermier de la noi construieşte o fuzee ca să meargă în Lună".

– D-le Alsop, întrebă plin de speranţe, doar n-ai construit singur chestia asta, nu?

D-l Alsop pufni în rîs:

– O, nu, n-am meşterit-o eu. N-aş şti să meşteresc asemenea maşinărie, înţelegi? Au făcut-o nişte prieteni de-ai noştri, ei au şi venit cu ea. Auzi acolo! Eu nici măcar nu ştiu să-i dau drumul!

Rafferty îi scrută intens chipul cumsecade şi se convinse că era de-a dreptul sincer.

– Prietenii ăştia, începu prudent, cine sînt... de fapt?

– Ei, o să ţi se pară caraghioşi, dar nu-s prea dumirit nici eu. Nu discută normal, ca noi, ba chiar nu discută de loc. Tot ce am putut stoarce de la ei, e că se numesc ca şi atunci cînd loveşti fierul cu un ciocan.

Pe Rafferty îl străfulgeră ideea de a da un tur obiectului necunoscut, şi se apropie treptat de el. Deodată se pocni de un obstacol invizibil, zbieră: "Au!" şi-şi fricţionă energic glezna.

– Vai, am uitat să-ţi spun: au pus o chestie care nu-ţi dă voie să te apropii, un soi de zid nevăzut. Ca să împiedice puştii să...

– Şi prietenii ăştia unde sînt acum?

– Unde sînt? În casă, unde să fie? Hai să-i vezi, dacă vrei. Deşi mi-e teamă să nu iasă rău.

– Hai să-i vedem, murmură Rafferty şi se îndreptă spre casă de-a curmezişul mocirlei din curte.

– Prima oară au venit acu'... ia să vedem... vreo şase ani, perora d-l Alsop. Voiau ouă. Se gîndiseră să crească găini de-ale noastre acolo sus, unde au casa. Trei ani le-au trebuit să se întoarcă la ei. Şi ouăle s-au stricat pe drum, normal! Atunci ce-au făcut tipii ăştia? Hai-napoi! Şi s-au întors. Da' de data asta taica Alsop le-a făcut o mini-clocitoare ca să-şi crească puii pe drumul spre casă.

Rîse iarăşi bonom:

– Parcă-mi văd mini-clocitoarea în cer, clocăind de puişori pufoşi!

Rafferty intră primul pe uşa din spate, direct în bucătărie. D-l Alsop îl opri înainte să pătrundă în casă.

– Stai să vezi, d-le Rafferty. Nevastă-mea ştie mai bine decît mine să discute cu ei. Aşa că întreab-o pe ea ce vrei să afli.

Doamna lui cu nevastă-mea nu se-nțeleg rău deloc.

– O.K., zise Rafferty. Îl împinse ușor pe d-l Alsop în față, spunîndu-și că o să le facă jocul și o să fie luat drept idiot.

D-na Alsop ședea în fotoliu, lîngă o sobă mobilă. Rafferty îi zări pe cei doi oaspeți așezați alături, pe canapea. Îi văzu agitîndu-și cu gingășie prelungile antene flexibile, le văzu fețele albastru-levănțică, la fel de puțin expresivi ca obiectele de sticlă, le văzu ochii rotunzi ce păreau pictați.

Se agăță de clanță și holbă și el doi ochi rotunzi.

D-na Alsop se întoarse radioasă:

– Iată, d-le Rafferty, persoanele care au venit să ne vadă în acel faimos avion.

Ridică un deget și cele două, "persoane" înclinară antenele în direcția ei.

– El e d-l Rafferty, urmă d-na Alsop. Scrie la ziar. A vrut să vă vadă aeroplanul.

Rafferty izbuti să schițeze un gest cu capul: oaspeții își răsuciră antenele și se înclinară politicos. Femeia se scărpină pe coaste cu una din gheare.

În creierul lui Rafferty se învîrtejea obsesiv: "Nu ești idiot, Rafferty, nu ești idiot și ăștia nu-și bat joc de tine. Cineva e pe punctul de a da o lovitură publicistică, o lovitură subtilă, o lovitură fenomenală... Cineva chemat ca să i se facă un banc. Și tu... sau ești nebun sau beat sau visezi..."

– Cu toate acestea se străduí să-și păstreze tonul firesc:

– Cum spuneaţi că-i cheamă?

– Nu prea se ştie. Vezi, ei nu se pricep decît să ne facă ceva în cap ca nişte desene. Îndreaptă spre tine coarnele astea caraghioase care se mişcă şi pur şi simplu gîndesc. Dar te fac şi pe tine să gîndeşti. Şi gîndeşti acelaşi lucru ca ei. Prima oară i-am întrebat cum îi cheamă şi i-am lăsat să gîndească.Tot ce-am văzut a fost o imagine, ca un bărbat care bate fierul pe o nicovală. Aşa încît cred că-i cheamă cumva în genul Bărbatul-care-bate-fierul. Seamănă a nume de piele-roşie.

Rafferty îi examină maliţios pe cei ce bat fierul şi pe d-na Alsop.

– Crezi, zise cu un aer inocent, că ar vrea să vorbească şi cu mine... sau să gîndească cu mine?

D-na Alsop se foi stînjenită:

– Nici nu doresc altceva, d-le Rafferty. Numai că... uite, e greu, cel puţin la început. Greu pentru matale, adică.

– N-are importanţă, am să încerc, declară Rafferty. Scoase o ţigară şi o aprinse. Rămase cu chibritul între degete pînă se fripse.

– Aruncă-l în găleata cu cărbuni, îl sfătui d-l Alsop.

Docil, Rafferty azvîrli chibritul în găleată.

– Întreabă... maşinile astea... mă rog, oamenii ăştia... în fine... De unde vin?

– Nu-i o întrebare uşoară, explică d-na Alsop, mereu surîzătoare. I-am întrebat deja şi n-a ieşit mare scofală în capul meu... ca desen, vreau să zic. În fine, putem să-i

întrebăm iar.

Ridică degetul, iar cele două antene se înclinară în direcţia ei şi i se pironiră direct pe frunte.

– Acest tînăr domn, articulă ea desluşit şi tare, de parcă s-ar fi adresat unor surzi, ar vrea să ştie de unde veniţi voi doi.

Şi îi administră un cot reporterului:

– Ridică-ţi degetul ca să-ţi răspundă!

Rafferty se simţi complet imbecil, dar ridică degetul. Femeia al cărei bărbat bătea fierul îşi îndoi antena şi i-o puse între ochi. Involuntar el se propti de uşorul uşii. Deodată avu senzaţia că i se transformă creierul în cauciuc, că cineva i-l suceşte, i-l frămîntă, i-l bate pînă îşi pierde forma dintotdeauna, apoi i-l remodelează altfel, într-un chip inedit. Terorizat, simţi că orbeşte. Zbura prin spaţiu, printr-un imens vid alb. Stele, meteoriţi se prelingeau cu viteză în jur. După aceea o stea gigant, cu sclipiri intense i se întipări în minte şi... dispăru. Creierul lui Rafferty fu eliberat. Îşi dădu seama că tremura, agăţat de clanţă. Ţigara ardea singură pe parchet. D-l Alsop se aplecă s-o ridice.

– Uite-ţi ţigara. Ei? Ţi-au răspuns? Rafferty era palid.

– D-le Aslop! D-nă Aslop! E adevărat! Creaturile astea chiar vin de-a-colo... din infinit!

– Fără îndoială, îşi dădu cu părerea d-l Aslop. Vin de departe.

– Dar... Pricepeţi ce-nseamnă asta? Simţi că vocea îi deraiază şi făcu un efort să-şi păstreze calmul.

– Pricepeţi că e cel mai senzaţional lucru din istoria Universului? Realizaţi că e... da, desigur... e cea mai formidabilă afacere! Ş mi se întîmplă tocmai mie, Rafferty!...

Încercase din răsputeri să se stăpînească, urlă:

– Telefonul! Unde vă e telefonul?

– Telefonul? N-avem telefon. E unul de exemplu, la staţia de benzină. Dar ei au de gînd să plece imediat. Rămîi să-i vezi cum decolează. Ouăle, clocitoarea, boabele, totul e deja îmbarcat în maşinăria lor.

– Nu!, zbieră Rafferty sufocat. Nu pot să plece imediat! Ascultaţi-mă, trebuie să telefonez, îmi trebuie un fotograf!

D-na Aslop zîmbi molcom:

– D-le Rafferty, am încercat şi noi să-i reţinem la cină, dar trebuie să plece la o anumită oră. Cum s-ar zice, trebuie să profite de maree.

– E vorba despre Lună, care trebuie să se găsească într-un anume loc.

Oaspeţii din infinit şedeau discreţi cu ghearele încrucişate pe ceea ce le slujea drept genunchi, cu antenele frumos rulate pentru a arăta că nu-şi permit să citească gîndurile altora.

Rafferty plimbă o privire angoasată în încăpere, căutînd telefonul despre care ştia că nu există: Joe Pegley, la secretariatul redacţiei! Să ia legătura cu Joe Pegley, cu orice preţ. Ba nu! Nu, Joe Pegley i-ar spune

pur şi simplu: "Eşti criţă bătrîne!"

"Bine, dar e cea mai formidabilă afacere din lume şi tu stai înţepenit acolo, tu stai înţe..."

Asemenea vorbe se învîrteau în capul lui Rafferty, care izbucni:

– Alsop, fii atent! Ai un aparat de fotografiat? Nu contează marca. Îmi trebuie un aparat de fotografiat!

– Un aparat de fotografiat?, repetă d-l Alsop plin de solicitudine. Asta da, un aparat de fotografiat am. Şi-ncă unul bun. O cutiuţă doar, dar face poze grozave. Stai puţin să-ţi arăt ce poze am făcut găinilor.

– Nu, nu, nu! Nu vreau să văd poze cu găini! Vreau aparatul!

D-l Aslop se îndreptă spre salon şi Rafferty îl văzu cotrobăind neconvins pe sub dulap.

– D-nă Aslop! răcni Rafferty. Trebuie să le pun o grămadă de întrebări!

– Pune-le, pune-le, făcu d-na Aslop binedispusă. Nu-i deranjează.

Dar ce poţi întreba nişte fiinţe venite de la capătul universului stelar? Are numele lor. Bun. Ştie ce au venit să caute pe Pămînt: ouă de găină. Ştie de unde vin...

Din fundul salonului răsună plîngăreţ glasul d-lui Aslop:

– Ethel! N-ai văzut aparatul de fotografiat?

D-na Aslop suspină:

– Nu! Nu l-am văzut. Doar ştii că l-ai pus bine.

–Singurul necaz, observă d-l Alsop

căutînd în continuare e că n-are film. Deodată oaspeţii din infinit îşi întoarseră preţ de-o secundă unul spre celălalt antenele apoi, după ce aparent se puseră de acord, se ridicară şi plutiră de-a curmezişul camerei cu viteză de licurici. Se deplasaseră atît de repede, încît Rafferty abia îi văzu. Trecură brusc pragul şi se îndreptară spre şură. Tot ce reuşi să articuleze, consternat, a fost:

- Doamne Dumnezeule! Sînt jumate insecte!

Şi totuşi se năpusti după ei, galopînd prin mocirlă spre şură şi urlă:

- Staţi! Staţi aşa!

Însă n-ajunsese nici la jumătatea drumului cînd balonul lucios de plastic se strecură afară. Se auzi un şuierat uşor şi dispăru în norii joşi.

Rafferty fu constrîns să-şi satisfacă avida curiozitate cu un cerc pîrlit, pe pămînt, şi un abur subţiratic ce se înălţa din mocirlă. Se aşeză istovit, cu senzaţia dureroasă de gaură, de vid, la nivelul epigastrului şi, în minte, cu ideea că cea mai senzaţională afacere din lume i-a scăpat printre degete şi s-a topit în aer. Nici tu fotografii, nici tu dovezi, nici tu articol... Neant... Recapitulă abătut elementele pe care le adunase: "D-na Alsop şi Bărbatul-care-bate-fierul..."

Îşi dădu brusc seama ce-nsemna asta. Smith[1], fir-ar să fie! Smith, bărbatul

---

1. Smith=fierar, este în ţările anglo-saxone un nume la fel de răspîndit ca Popescu sau Ionescu la noi

care-bate-fierul-pe-o-nicovală. Smith, evident!

"D-na şi d-l Smith au revenit duminică la ferma lui Alfred Alsop. Apoi s-au întors la domiciliul lor din sistemul Alpha Centauri cu două coşniţe de ouă pentru clocit..."

Se ridică încet şi-şi scutură capul. Rămase nemişcat, cu picioarele în mocirlă, şi, deodată, mîji ochii. Se putu astfel constata că faimosul creier al lui Rafferty funcţiona: creierul lui Rafferty de unde ţîşnea "manuscrisul".

Se avîntă spre casă şi năvăli pe uşa din spate.

- Alsop!, zbieră ca din gură de şarpe. Alsop! Tipii ăştia şi-au plătit ouăle?

D-l Alsop se căţărase pe un scaun în faţa dulapului în care d-na Alsop rînduia porţelanurile. Îşi căuta în continuare aparatul de fotografiat.

- Ei, da... într-un fel... au plătit.

- Arată-mi banii lor, îl imploră Rafferty.

- A, păi nu mi-au dat bani. Ei nici n-au bani, pricepi cum vine treaba? Dar cînd au venit prima oară, acu şase ani, ne-au adus ouă din părţile lor, să facem schimb.

- Şase ani! gemu Rafferty. Apoi tresări: Ouă? Ce fel de ouă?

D-l Alsop cotcodăci a rîs:

- Ştiu eu? Ne-au zis că sînt ouă de raţe stelare. Aveau formă de stea, în orice caz, ouăle alea. În sfîrşit, le-am pus sub o cloşcă. Îţi închipui ce-au mai sîcîit-o

colţurile lor pe sărmana cloşcă! Era o chestie!

D-l Alsop coborî legănat de pe scaun:

– Între noi fie zis, raţele stelare nu-s mare scofală. Seamănă puţin cu un hipopotam micuţ şi-n acelaşi timp şi cu o rîndunică. Numai că au şase labe. Au trăit doar două din ele. Le-am mîncat de sărbători.

Creierul lui Rafferty lucra pe brînci, căutînd disperat un indiciu, un capăt de dovadă care să-l convingă pe redactorul-şef. Care să convingă lumea...

Se aplecă deasupra fermierului şi şopti cu voce cavernoasă:

– D-le Alsop... Nu ştii, din întîmplare, unde sînt scheletele raţelor ălora stelare?

D-l Alsop rămase perplex:

– Sche... A, vrei să zici oasele? Le-a mîncat cîinele. Să tot fie cinci ani de-atunci. Da, din păcate şi cîinele a murit. Însă ştiu, de pildă, unde sînt oasele cîinelui...

Rafferty îşi luă pălăria ca în transă.

– Mulţumesc, d-le Alsop, rosti absent. Mulţumesc mult.

Ieşi pe verandă şi-şi puse pălăria. O împinse pe ceafă. Ridică ochii spre cer. Fixă norii pînă simţi că ameţeşte, de parcă s-ar fi scufundat ca un sfredel în masa lor inconsistentă...

D-l Alsop deschise uşa. Cu mîneca ştergea de praf un mic obiect pătrat.

– Asta-i, d-le Rafferty, zise. Aparatul de fotografiat... l-am găsit!

LUMEA PE CARE ȚI-O DOREȘTE INIMA

Dl. Wayne trecu peste mormanele de moloz cenușiu ce-i veneau pînă la umăr, și - iată-l la Magazinul Lumilor. Arăta exact așa cum i-l descriseseră prietenii: o baracă mică făcută din scînduri, părți de mașini, o bucată de tablă zincată și cîteva rînduri de cărămizi sfărîmate, totul spoit cu o vopsea albastră spălăcită.

Dl. Wayne privi înapoi de-a lungul potecii tăiate prin moloz, să se asigure că nu fusese urmărit. Își îndesă mai bine pachetul sub braț; apoi, puțin speriat de propria-i îndrăzneală, deschise ușa și se strecură înăuntru.

- Bună dimineața, zise proprietarul. Corespundea și el exact descrierii: un bătrîn înalt, cu privirea vicleană, cu ochii înguști și colțurile gurii lăsate în jos. Îl chema Tompkins. Ședea într-un balansoar vechi, pe a cărui spetează stătea cocoțat un papagal albastru cu verde. Mai era încă un scaun în încăpere, și o masă. Pe masă - o seringă ruginită.

- Am auzit de prăvălia dumneavoastră de la niște prieteni, spuse dl. Wayne.

– Atunci ştii preţul, spuse Tompkins. Ai adus?

– Da, spuse dl Wayne, arătînd pachetul. Dar aş vrea să întreb ceva mai întîi...

– Toţi vor să întrebe ceva, zise Tompkins către papagal, care clipi din ochi. Dă-i drumul, întreabă!

– Vreau să ştiu ce se întîmplă de fapt.

Tompkins oftă:

– Uite ce se întîmplă. Îmi plăteşti taxa. Îţi fac o injecţie care te scoate din funcţie. Apoi, cu nişte chestii pe care le am în spatele magazinului, îţi eliberez mintea.

Tompkins zîmbea în timp ce spunea toate acestea, iar enigmaticul său papagal părea să zîmbească şi el.

– Ce se întîmplă după aceea? întrebă dl Wayne.

– Mintea ta, liberă de trup, va putea să aleagă între nenumăratele lumi virtuale de care Pămîntul se leapădă în fiecare secundă a existenţei sale.

Rînjind, Tompkins încetă să se mai legene în balansoar şi începu să dea semne de însufleţire.

– Da, prietene, deşi poate nu te-ai gîndit niciodată, din momentul în care Pămîntul ăsta zdrobit s-a născut din pîntecele de foc al Soarelui, a renunţat la lumile sale alternat-probabile. Lumi fără sfîrşit, emanînd din evenimente mari şi mici: fiecare Alexandru şi fiecare ameobă creînd lumi, aşa cum undele se propagă pe suprafaţa lacului, indiferent cît de mare sau cît de mică e piatra pe care o arunci. Oare nu aruncă fie-

care lucru o umbră? Vezi tu, prietene, Pământul însuşi are patru dimensiuni; drept urmare aruncă umbre tridimensionale, proiecţii materiale palpabile ale ipostazelor succesive prin care trece clipă de clipă în devenirea sa. Milioane, miliarde de Pământuri! O infinitate de Pământuri? Şi mintea ta, eliberată graţie mie, va putea să aleagă oricare din aceste lumi, şi să trăiască o vreme în ea.

Stingherit, dl. Wayne îşi dădea seama că Tompkins vorbea ca un circar, promiţînd minunăţi care pur şi simplu nu pot exista. Dar, îşi aminti dl. Wayne, i se întîmplaseră doar şi lui unele lucruri în viaţă, pe care niciodată nu le-ar fi crezut posibile. Niciodată! Aşa că, poate, minunile de care vorbeşte Tompkins vor fi şi ele posibile.

Dl. Wayne zise:

– Mi-au spus prietenii că...

– Că sînt un excroc clasa-întîi? întrebă Tompkins.

– Unii asta o fi vrut să dea de înţeles, spuse dl. Wayne precaut. Au mai zis că...

– Ştiu eu ce-au mai zis prietenii ăştia, cu mintea lor murdară. Ţi-au vorbit de satisfacerea dorinţelor. Despre asta vrei s-auzi?

– Da, zise dl. Wayne. Mi-au spus că orice îmi doresc...orice vreau...

– Exact, spuse Tompkins. Nici nu poate fi altfel. Ai de ales între o infinitate de lumi. Mintea ta alege, dar e ghidată numai de dorinţă. Dorinţa ta cea mai adîncă este singurul lucru care contează. Dacă ai nutrit vreodată gîndul secret de a ucide...

– O, nu, niciodată, niciodată! strigă dl. Wayne.

– ... atunci vei merge într-o lume unde poţi ucide, unde te poţi tăvăli în sînge, unde poţi să-l întreci pe Sade sau pe Cezar, sau pe cine ţi-o fi idolul. Ori, vrei cumva putere? Atunci vei alege o lume în care tu vei fi Dumnezeu, de fapt şi de drept. Sau poate un moloh însetat de sînge, sau poate un prea înţelept Buddha.

– Mă-ndoiesc că eu...

– Mai sînt şi alte dorinţe, spuse Tompkins. Cerul şi iadul. Desfrîul. Orgii, beţie, amor, glorie – tot ce vrei.

– Nemaipomenit! zise dl.Wayne.

– Da, aprobă Tompkins. Desigur, lista mea nu epuizează toate posibilităţile, toate combinaţiile şi permutările de dorinţe. În fond ţi-ai putea dori o viaţă simplă, domoală, pastorală, pe vreo insulă în Mările Sudului, printre băştinaşi edemici.

Asta mi s-ar potrivi mai bine, spuse dl. Wayne puţin ruşinat.

– Dar cine ştie? întrebă Tompkins. Nici chiar tu singur nu poţi să-ţi cunoşti adevăratele dorinţe. Te-ar putea duce chiar şi la moarte.

– Se întîmplă des? întrebă dl. Wayne neliniştit.

– Din cînd în cînd.

– N-aş vrea să mor, spuse dl. Wayne.

– Greu ajungi să ţi se-întîmple aşa ceva, zise Tompkins, privind la pachetul din mîinile domnului Wayne.

– Dacă aşa spuneţi... Dar cum să ştiu

cu că totul se petrece aievea? Taxa dumneavoastră este foarte mare, practic este tot ce am. şi după cîte îmi dau seama, îmi daţi un drog care mă face *să visez*. Tot avutul meu, şi-n schimb - o doză de heroină şi-o droaie de cuvinte frumoase.

Tompkins surîse liniştitor:

- Experienţa n-are nimic de-a face cu drogurile. Şi nici cu senzaţia de vis.

- Dacă e *adevărată*, spuse dl. Wayne uşor iritat, de ce nu pot să rămîn în lumea dorinţei mele pentru totdeauna?

- La asta lucrez acum, spuse Tompkins. Iată de ce e taxa aşa de ridicată: ca să am materiale, să pot experimenta. Încerc să găsesc un mijloc de a face trecerea definitivă. Pînă acum n-am reuşit să slăbesc firul care-l leagă pe om de propriul său Pămînt - care-l trage înapoi. Nici chiar cele mai sacre mistere n-au putut rupe acest fir, în afară doar de moarte. Dar am eu speranţele mele.

- Ar fi într-adevăr ceva măreţ să reuşiţi, zise dl. Wayne politicos.

- Da, ar fi! strigă Tompkins, într-un brusc acces de pasiune. Căci atunci prăvălia asta prăpădită s-ar transforma într-o trapă de evadare! şi totul ar fi pe gratis, pe gratis pentru toată lumea! Fiecare s-ar duce pe Pămîntul dorinţelor sale, Pămîntul care i se potriveşte, lăsînd locul *ăsta* blestemat pradă viermilor şi şobolanilor.

Tompkins se întrerupse la mijlocul frazei şi reluă cu un calm glacial:

- Dar mă tem că prea-mi dau drumul la gură. Nu pot încă să ofer o evadare defi-

niţivă de pe Pămînt: nu una care să fie altceva decît moartea. Poate că nu voi putea niciodată. Deocamdată tot ce pot să-ţi ofer este o vacanţă, o schimbare, gustul unei alte lumi şi o privire asupra propriilor tale dorinţe. Îmi ştii taxa. Am să ţi-o înapoiez dacă experienţa nu te va mulţumi.

– Asta-i frumos din partea dumneavoastră, spuse dl. Wayne cu deplină seriozitate. Dar mai e celălalt aspect despre care mi-au vorbit prietenii. Cei zece ani din viaţă.

– Aici nu se poate face nimic, zise Tompkins, nu pot fi înapoiaţi. Experienţa mea provoacă o suprasolicitare colosală a sistemului nervos şi viaţa este scurtată în consecinţă. Este unul dintre motivele pentru care aşa-zisul nostru guvern a declarat ilegale experienţele mele.

– Da, dar n-au strîns şurubul prea tare, spuse dl. Wayne.

– Nu. Oficial, experienţele mele sînt considerate o escrocherie periculoasă. Dar oficialii sînt şi ei oameni, nu? Le-ar plăcea şi lor, ca la toată lumea, să părăsească Pămîntul ăsta.

– Preţul, medită dl. Wayne, strîngîndu-şi la piept pachetul. Şi zece ani din viaţă! Pentru satisfacerea dorinţelor mele ascunse... Zău, trebuie să mă mai gîndesc.

– Gîndeşte-te, zise Tompkins indiferent.

Tot drumul spre casă, dl. Wayne se gîndi. Cînd trenul ajunse la Port Washington,

în Long Island, încă se mai gîndea. Şi în timp ce-şi conducea maşina de la gară spre casă, se gîndea tot la faţa bătrînă şi vicleană a lui Tompkins, la lumile posibile şi la împlinirea dorinţelor.

Dar, cînd păşi pragul casei, trebui să lase afară toate aceste gînduri. Janet, soţia sa, îl aştepta ca să vorbească el răspicat cu servitoarea, care băuse din nou. Fiul său, Tommy, avea nevoie de ajutor pentru o barcă ce urma să fie lansată la apă chiar mîine. Iar fetiţa voia să-i povestească despre ce-a făcut la grădiniţă.

Dl. Wayne vorbi frumos dar ferm cu servitoarea. Îl ajută pe Tommy să mai dea un strat de bronz pe fundul bărcii şi ascultă aventurile lui Peggy pe terenul de joacă.

Mai tîrziu, după ce copiii se culcară iar şi Janet rămaseră singuri în salon, ea-l rebă dacă i s-a întîmplat ceva rău:

– Ceva rău?

– Am impresia că te frămîntă ceva, spuse Janet. Ai avut o zi rea la birou?

– Eh, treburile obişnuite...

Desigur că nu-i va spune lui Janet, şi nici altcuiva că-şi luase o zi liberă ca să se ducă la Tompkins şi la prăvalia lui trăznită. Nici nu va vorbi vreodată despre dreptul fiecărui om de a-şi împlini o dată-n viaţă, cele mai ascunse dorinţe. Janet cu judecata ei sănătoasă, n-ar înţelege asta niciodată.

Urmară, apoi la birou, zile extrem de agitate. Pe Wall Street domnea o uşoară panică privitoare la evenimentele din Orientul Mijlociu, cu consecinţe asupra acţiunilor la

bursă. Dl. Wayne se puse pe treabă. Încer să nu se mai gîndească la îndeplinire dorinţelor cu preţul întregii sale averi şi cu zece ani din viaţă pierduţi pentru totdeauna. Era o tîmpenie! Bătrînul Tompkins trebuie să fie nebun!

La sfîrşit de săptămînă, mergea cu Tommy, cu barca în larg. Bătrîna lor barcă se ţinea încă foarte bine, nu lua apă deloc. Tommy îşi dorea o nouă pereche de pînze, dar dl. Wayne se opuse categoric. Poate la anul, dacă piaţa va fi mai bună. Deocamdată trebuie să se descurce cu ce are.

În cîte-o seară, după ce adorme copiii, el şi Janet ieşeau cu barca în la Peste apele Atlanticului, în Long Island Sou se lăsau liniştea şi răcoarea. Barca alune tăcută pe lîngă clipitul luminos al balizelo spre luna rotundă şi galbenă.

– *Ştiu* că ai ceva pe suflet, zise Janet
– Dragă, te rog!
– Îmi ascunzi ceva?
– Nimic!
– Eşti sigur? Eşti absolut sigur?
– Absolut sigur.
– Atunci cuprinde-mă pe după umeri. Aşa...

Şi barca lunecă în voia ei o vreme dusă de curent.

Dorinţă şi împlinire... Dar veni toamna şi barca trebui pusă la adăpost. Cursurile la bursă se stabilizară, dar Peggy se îmbolnăvi de pojar. Tommy vroia să ştie ce diferenţă este între bombele obişnuite, bombele atomice, bombele cu hidrogen, bombele cu cobalt şi

toate celelalte feluri de bombe de care erau pline ziarele. Dl. Wayne îl lămuri cum se pricepu. Şi servitoarea plecă pe neaşteptate.

Cu dorinţele secrete totul era în regulă. Poate că ar fi dorit să ucidă pe cineva, sau să trăiască pe vreo insulă în Mările Sudului. Dar avea responsabilităţi pe care nu le putea neglija. Avea doi copii de crescut şi o soţie mai bună decît merita.

Poate mai încolo, pe la Crăciun...

Dar în toiul iernii izbugni un incendiu în camera de oaspeţi din cauza unor fire de curent greşit instalate. Pompierii stinseră vîlvătaia fără pagube prea mari, şi nimeni nu păţi nimic. Pentru un timp orice gînd la Tompkins îi ieşi din cap. Întîi trebuia reparat dormitorul, căci dl. Wayne era foarte mîndru de eleganta şi vechea lui casă.

Afacerile îşi continuau cursul lor frenetic şi nesigur din cauza situaţiei internaţionale. Rachetele intercontinentale, bombele atomice...Dl. Wayne petrecea zile lungi la birou, şi uneori şi serile. Tommy se îmbolnăvi de oreion. Trebuiseră schimbate ţiglele unei părţi din acoperiş. Şi pe urmă veni primăvara şi, odată cu ea, vremea să lanseze din nou barca la apă.

Trecuse un an, şi timp să se gîndească la dorinţele secrete nu prea avusese. Poate la anul. Între timp...

– Ei! zise Tompkins. Te simţi bine?

– Da, foarte bine, zise dl.Wayne. Se ridică de pe scaun şi se frecă la frunte.

– Vrei să-ţi dau taxa înapoi? întrebă Tompkins.

– Nu. Sînt foarte mulţumit de experienţă.

– Totdeauna-i aşa, zise Tompkins, trăgînd complice cu ochiul la papagal. Ia spune, tu cu ce te-ai distrat?

– O lume din trecutul apropiat, spuse dl. Wayne.

– O mulţime-s aşa. Şi ce-ai aflat despre dorinţele tale ascunse? Ce-a fost, crimă? Sau insula din Mările Sudului?

– N-aş vrea să discut despre asta spuse dl. Wayne, politicos, dar ferm.

– Cei mai mulţi nu vor să discute asta cu mine, zise Tompkins îmbufnat. Al naibi să fiu dacă ştiu de ce.

– Fiindcă... ei bine, eu cred că lumea tainică a dorinţelor fiecăruia e într-un fel sacră. Fără nici o supărare... credeţi că aţi putea-o face să dureze? Lumea pe care şi-o alege fiecare, vreau să spun?

Bătrînul strînse din umeri:

– Încerc. Dacă voi reuşi, ai să afli. Toată lumea va afla.

– Da, aşa cred şi eu.

Dl. Wayne desfăcu pachetul şi puse conţinutul pe masă. Pachetul conţinea o pereche de cisme cazone, un cuţit, două colace de sîrmă de cupru şi trei cutii mici de conserve de carne.

Ochii lui Tompkins sclipiră un moment:

– Foarte bine, spuse. Mulţumesc.

– La revedere, spuse dl.Wayne. Eu vă

mulțumesc.

Dl. Wayne ieși din prăvălie și o luă grăbit pe poteca tăiată prin moloz. Dincolo de ea, cît vedea cu ochii, se așterneau cîmpuri întinse de moloz, cenușiu și cafeniu și negru. Întinse de jur-împrejur cîmpurile se formaseră din rămășițele contorsionate ale orașelor, din rămășițele carbonizate ale copacilor și din acea cenușă albă și fină care fusese cîndva carne și os omenesc.

Eh, își spuse dl Wayne, cel puțin să nu zicem că n-am arătat ce putem. Acel an din trecut îl costase tot avutul lui, plus zece ani aruncați de bună voie pe apa sîmbetei. Să fi fost vis? Chiar și-așa și tot a meritat! Dar acum trebuie să lase la o parte orice gînd la Janet și la copii. Era ceva definitiv încheiat, doar dacă Tompkins n-avea să-și pună la punct experiențele. Acum trebuia să se gîndească la propria-i supraviețuire.

Cu ajutorul micului contor Geiger de la mînă își găsi o cărare dezactivată prin mormanele de moloz. Numai de-ar ajunge înapoi la adăpost înainte de lăsarea întunericului, înainte de-a ieși șobolanii... Și dacă nu se grăbește mai pierde și rația de cartofi pentru seară.

Furtuna fotonică a izbucnit brusc, atacînd Nava, din spatele unei gigantice roşii. Doar în ultima secundă reuşise Văz să trimită un avertisment prin intermediul lui Spun, apoi primejdia a şi fost pe capul lor.

Spun era la a treia călătorie spaţială îndepărtată, şi era prima dată cînd se întîlnea cu o furtună fotonică. Îl cuprinse brusc spaima, cînd nava se întoarse, primind în lateral întregul front de unde. Apoi însă spaima dispăru, făcînd loc unei emoţii puternice.

În definitiv,de ce s-ar teme- se-ntreba - doar pentru asemenea situaţii limită fusese antrenat.

În momentul izbucnirii furtunii tocmai discuta cu Alimentator, care tăcu brusc. Spre că Alimentator să nu fi păţit nimic. Pentru puşti, acesta era primul drum în spaţiu adînc.

Plasa firelor trupului lui Spun cuprindea toată Nava. Acum, brusc le retrăsese pe toate, păstrînd legătura doar cu Văz, Maşină şi Pereţi. Ceilalţi membri ai echipajului trebuiau să se descurce prin mijloace proprii,

pînă se potolește furtuna.

Văz își lipi corpul ca o placă, de unul din Pereți și-și întinse unul dintre organele vizuale în afara Navei. Pentru a se putea concentra mai bine, celelalte organe îi atîrnau fleșcăite, strînse pe lîngă corp.

Prin intermediu lui Văz, Spun privea furtuna. Transformă imaginile strict vizuale ale lui Văz, în instrucțiuni pentru Mașină, care întoarse Nava frontal cu undele. Concomitent, Spun prelucră în viteză instrucțiunile pentru Pereți, care, încremeniți așteptau impactul.

Coordonarea a fost exactă și rapidă. Văz măsura undele, Spun transmitea mesaje pentru Mașină și Pereți, Nava fiind propulsată cu vîrful înainte, de Mașină, iar Pereții se asamblau pentru impact.

În timpul muncii alerte în comun, Spun își uită teama. Nu avea timp să gîndească. El era sistemul de comunicații al Navei, el trebuia să traducă și să distribuie cu maximă viteză mesajele, să coordoneze informațiile și să dirijeze toate operațiile.

După cîteva minute, furtuna se potoli.

– Ei bine, zise Spun, să vedem dacă sînt stricăciuni. Firele sale erau cam încîlcite de furtună, dar le deznodă repede și le distribui în toată Nava conectîndu-i pe toți.

– Mașină?

– Totul e în regulă, răspunse Mașina. Era un veteran călit, suportînd dîrz exploziile atomice din stomacul său. Nici un fel de furtună n-ar putea lua nepregătit un asemenea astronaut bătrîn.

– Pereţi?

Pereţii confirmau pe rînd; asta ţinu o bună bucată de vreme. Erau vreo mie, nişte tipi subţiri, unghiulari, ce alcătuiau coaja Navei. Desigur, în timpul furtunii a fost nevoie să li se întărească marginile, pentru a face Nava mai rezistentă, dar nici unul nu era turtit mai serios.

Vindec transmise că şi el este teafăr. Se decuplă de firul lui Spun şi se apucă să revizuiască Pereţii. Vindec era pur şi simplu numai mîini, aşa în timpul furtunii se prinsese zdravăn de unul dintre Acumulatori.

– Să urgentăm procedura, zise Spun. Îşi aduse aminte că trebuia să stabilească locul precis în care se aflau. Se cuplă cu cei patru Acumulatori.

– Cum vă simţiţi? întrebă el.

Nu răspunse nimeni. Acumulatorii dormeau. Dispozitivele lor de captare fuseseră deschise în timpul furtunii şi se umpluseră cu energie. Spun îi încolăci cu fire, dar ei nici nu se mişcară.

– Las' pe mine, zise Alimentator. Furtuna îl cam păruise, înainte de a se prinde de unul din Pereţi cu ventuzele sale, dar rămăsese la fel de ţanţoş. El era singurul membru al echipajului care nu recurgea niciodată la serviciile lui Vindec; corpul său se autorepara.

Se furişă pe o duzină de tentacule, spre cel mai apropiat Acumulator şi-i trînti cîteva lovituri de picior. Enorma unitate de înmagazinare în formă de con, deschise un ochi, apoi brusc, îl şi închise. Alimentator îi

mai trase un şut, dar nu reuşi să-i smulgă nici un fel de reacţie. Ca urmare se atinse de supapa de siguranţă a Acumulatorului, uşurîndu-l de puţină energie.

- Termină!, mîrîi Acumulatorul

- Trezeşte-te şi raportează, i se adresă Spun.

Acumulatorul comunică morocănos că nu a păţit nimic, aşa cum şi un idiot ar fi putut vedea. În timpul furtunii au fost ancoraţi de podea.

După asta trecerea în revistă a decurs rapid. Gîndesc era bine, mersi. Văz îi descrise extaziat frumuseţea furtunii. Pe lista de pierderi figura doar un singur nume.

Mişc murise. Fiind biped, nu beneficiase de stabilitatea celorlalţi membri ai echipajului. Furtuna îl surprinsese în mijlocul podelei, trîntindu-l de unul din Pereţii întăriţi şi rupîndu-i oasele. Vindec nu l-a mai putut ajuta.

Tăcerea se aşternu pentru un timp. Lucru grav: o parte din Navă murise. Nava este o unitate ce se bazează pe activitatea comună, elementele sale formînd întregul echipaj. Orice pierdere este o lovitură cumplită pentru ceilalţi

Iar acum, situaţia este deosebit de gravă. Transportau încărcătura spre un doc aflat la mii de ani lumină de centrul galaxiei. Şi nimeni nu ştia cu exactitate unde se aflau în acel moment.

Văz se strecură lîngă unul din Pereţi şi-şi extinse un ochi. Peretele îl lăsă să treacă apoi se închise în jurul lui. Organul lui

Văz avansă îndepărtîndu-se de Navă ca să cuprindă întreaga sferă stelară. Imaginea pe care Spun o trimise lui Gîndesc.

Gîndesc, o bucată de protoplasmă informă, zăcea într-un ungher al camerei. Avea în el, înmagazinate, toate cunoştinţele călătorilor astrali precedenţi. Cugetă asupra imaginii, comparînd-o rapid cu celelalte imagini din celulele sale, apoi comunică:

– În apropiere nu se află nici o planetă galactică. Spun traducea automat pentru toţi. De asta se temuse fiecare.

Văz, cu ajutorul lui Gîndesc, calculă că se abătuseră cu mai multe sute de ani lumină de la traiectoria lor, ajungînd la periferia Galaxiei.

Fiecare membru al echipajului ştia ce înseamnă asta. Fără Mişc, care să deplaseze Nava cu viteze superluminice, niciodată nu vor ajunge acasă. Drumul înapoi fără aportul lui Mişc, ar consuma de mai multe ori durata de viaţă a oricăruia dintre ei.

– Ce-mi recomanzi, îl întrebă Spun pe Gîndesc. Pentru Gîndesc, *gînditor* în sensul strict al cuvîntului, această întrebare nu era destul de concretă. Ceru o reformulare.

– Care ar fi cea mai bună soluţie, întrebă Spun, pentru a ajunge pe o planetă galactică?

Lui Gîndesc îi trebuiră cîteva minute bune, pînă ce trecu prin celulele sale toate posibilităţile pe care le deţinea. În acest timp Vindec petici Pereţii şi ceru de mîncare.

– În curînd vom putea mînca cu toţii, zise Spun, scuturîndu-şi nervos palpatorii. Era

al doilea în ce priveşte vîrsta -doar Alimentatorul era mai tînăr decît el- dar cea mai mare parte a răspunderii, el o purta.Pericolul nu dispăruse, trebuia coordonată orientarea şi dirijate manevrele.

Unul din pereţi le propuse să tragă o beţie pe cinste. Această propunere ilogică fu refuzată unanim. Reacţie specifică Pereţilor. Fac o muncă dîrză, sînt buni camarazi, dar principiul lor este: cum cade aşa putrezeşte. De cum ajung acasă pe planeta lor, primul lor gînd este să dea de capăt soldei, într-un chef de pomină.

- Prin pierderea lui Mişc, Nava îşi pierde capacitatea de a se deplasa cu viteze superluminice, trecu la subiect Gîndesc.

- Cea mai apropiată planetă galactică este la o distanţă de patru sute cinci ani lumină.

Undele trupului lui Spun traduceau în mod sincron.

- Se oferă două soluţii. Prima: Nava îşi poate continua drumul pînă la cea mai apropiată planetă galactică, cu energia furnizată de Maşină. Asta ar necesita circa două sute de ani. Maşina ar trăi, poate, pînă atunci, dar ceilalţi nu.

A doua: se poate căuta, în acest sector o planetă primordială pe care se găsesc Mişcuri în stare latentă. Căutarea şi instruirea unuia care, apoi, ar mişca Nava pînă la regiunea galactică.

Gîndesc tăcu; prezentase toate posibilităţile pe care le găsise în memoria strămbunilor.

Votară rapid a doua posibilitate. De fapt, nici nu era de ales. Doar această soluţie dădea o oarecare rază de speranţă pentru a ajunge acasă.

– Corect, zise Spun. Să mîncăm. O meritäm cu toţii.

Cadavrul lui Mişc fu îndesat în gura Maşinii, care transformă instantaneu atomii în energie. Maşina era singurul membru al echipajului care trăia cu energie atomică.

Pentru întreţinerea celorlalţi, Alimentator se umplu din cel mai apropiat Acumulator, apoi transformă materia nutritivă după cerinţele fiecăruia. Chimia sa corporală schimba, modifica şi aplica, adică: gătea pentru echipaj.

Văz trăia pe un lanţ complex de clorofilă. Alimentator pregătise şi-i servise lui Spun hidrocarburile. Pentru Pereţi amestecuri de clor. Pentru Vindec realiză un fruct de siliciu, identic cu cel de pe planeta sa de baştină.

Într-un tîrziu se săturară şi în Navă se reinstală ordinea. Acumulatorii moţăiau liniştiţi într-un colţ. Văz îşi reglă principalul său organ vizual, pe receptorul telescopic de înaltă energie. Văz continua şi în această situaţie excepţională să fabrice poezii. Anunţă că lucrează la o poezie lirică cu titlul: Incandescentă lume periferică. Nimeni nu dorea s-o audieze, aşa că Văz o transmise lui Gîndesc, care o înmagazină lîngă celelalte.

Maşina nu dormea niciodată. Se îndopase pînă peste cap cu Mişc şi deplasa Nava cu dublul vitezei luminii.

Pereţii se ciorovăiau pe tema: cine a fost cel mai beat în ultima permisie.

Spun decise să se relaxeze. Se desprinsese de Pereţi şi trupul său, mic şi sferic, plutea în plasa complicată a propriilor fire.

Pentru o clipă se gîndi la Mişc. Fusese prietenul tuturor şi deja îl şi uitaseră. Nu din indiferenţă ci pentru că Nava însemna *unitate*. Pierderea unui membru este regretabilă, dar cel mai important lucru este ca unitatea să existe.

Nava gonea printre stelele periferice ale Galaxiei.

Gîndesc elaboră o spirală de cercetare şi calculă că şansele de descoperire a unei planete-Mişc, sînt de patru la unu. Într-o săptămînă dădură peste o planetă cu Pereţi primitivi. Văzură zburînd la joasă altitudine, tipi cu ochi de piele, cum stăteau întinşi la soare, cum se căţărau pe stînci, cum se subţiau întinzîndu-se pentru a pluti pe spatele vînturilor.

Toţi Pereţii Navei suspinară mîhniţi. Exact ca acasă!

Acolo jos pe planetă, Pereţii nu erau contactaţi de brigada galactică, nici nu-şi bănuiau încă înalta menire, aceea de a se realia la Intercooperarea Galactică.

Pe spirală erau o mulţime de lumi moarte, iar altele erau prea tinere pentru a purta pe ele viaţă. Găsiră o planetă Spun. Plasa firelor lor de comunicaţii împînzea jumătate din planetă.

Spun îi urmărea curios prin intermediul lui Văz. Îl cuprinse o milă de sine însuşi. Îşi

aminti de casă, de familie, de prieteni. A se gîndi la copacul acela pe care îl va cumpăra cînd se va reîntoarce printre ai lui.

Pentru o clipă, Spun medită asupra rolului lui aici, ca o părticică a navei, în acest ungher îndepărtat al Galaxiei.

Dar apoi se eliberă de această stare de spirit.

Dacă nu vor renunţa la căutare, mai devreme sau mai tîrziu tot vor găsi o planetă-Mişc.

Cel puţin teoretic, sînt şanse.

Un şir lung de lumi ofilite se întindea în faţa lor, cînd nava străbătu periferia neexplorată. Apoi găsiră o întreagă planetă cu Maşini primitive care înotau într-un ocean radioactiv.

– E o zonă bogată, îi zise Alimentator lui Spun, "Galactica" ar putea trimite aici o brigadă de Contact.

– O să o facă, de îndată ce ne vom întoarce, zise Spun.

Ei doi erau buni prieteni, în afara prieteniei globale a tuturor celor cuprinşi în Navă. Nu doar fiindcă ei erau cei mai tineri. Aveau amîndoi funcţii asemănătoare, şi asta reprezenta deja un fel de legătură. Spun traducea; Alimentator transforma materia. Se asemănau, oarecum, şi ca aspect exterior. Spun era un nucleu central cu fire ramificate, Alimentator un nucleu central cu palpatori ramificaţi.

Stele noi, planete noi. Încet Maşina se supraîncălzise. În mod normal, Maşina nu era utilizată decît pentru aterizări şi decolări,

ori în cazul manevrelor fine, dintre sistemele planetare. Acum însă gonea cu viteze luminice de săptămîni întregi. Se puteau zări deja pe el urmele oboselii.

Alimentator, cu ajutorul lui Vindec, confecţionă un răcitor pentru Maşină. Era o improvizaţie grosolană, dar trebuiau să se mulţumească cu ea. Pentru Lichidul de răcire, Alimentator reordonă atomi de nitrogen, oxigen şi hidrogen. Vindec prescrise Maşinii o lungă odihnă.

– Cel mult încă o săptămînă dacă mai rezistă bravul veteran suprasarcinii, zise el.

Căutarea continuă, dar moralul echipajului scăzuse. Trebuiau să constate, că faţă de Fertilii Pereţi şi prolificele Maşini, Mişc este rar în Galaxie.

Pereţii arătau ca ciupiţi de vărsat din cauza prafului interstelar. Se smiorcăiau că vor avea nevoie de un an întreg tratament cosmetic cînd se vor reîntoarce acasă. Spun îi linişti, asigurîndu-i că societatea va suporta toate cheltuielile.

Chiar şi Văz avea ochii însîngeraţi de atîta privit în spaţiu.

Se apropiau din nou de o planetă. Particularităţile sale fură rumegate profund de Gîndesc.

Erau aproape, puteau deja distinge formele.

Mişc! Mişc în stare primitivă!

Ţîşniră înapoi în spaţiu pentru realizarea unui plan. Alimentator produse douăzeci şi trei de tipuri diferite de substanţe euforizante, pentru a sărbători descoperirea.

Trei zile Nava a fost în stare de nefuncționare.

– Sînteți pregătiți? întrebă Spun cu o voce puțin împleticită. Era încă mahmur; terminațiile sale nervoase îl usturau surd. Se îmbătase criță. Își amintea vag că îmbrățișase Mașina, chemînd-o să împartă cu el pomul de cum se vor întoarce acasă.

Gîndul îl cutremură.

Nici ceilalți membri ai echipajului nu erau în stare mai bună. Pereții lăsau să scape aer în vidul cosmic; se clătinau așa de tare că nu mai reușeau să-și etanșeze marginile. Chiar și Vindec era întins lat.

Cu Alimentator era cel mai grav. Cum organismul său nu se putea acomoda cu alte substanțe decît cu atomii, el gustă toate amestecurile preparate, fie că era iod instabil, oxigen pur sau ester suprasaturat. Se simțea îngrozitor. Palpatorii săi, de obicei semitransparenți, acum erau brăzdați de fîșii portocalii. Organismul său lucra febril, curățindu-se de toxine, în timp ce Alimentator bolea suportînd acest proces de curățire.

Doar Gîndesc și Mașină erau treji. Gîndesc nu era băutor (ceea ce la un astronaut este neobișnuit, dar specific rasei lui), iar Mașină nu putea să bea.

Tăceau în timp ce Gîndesc înșiră datele sale surprinzătoare. Așa cum Văz descrise suprafața planetei, Gîndesc deduse existența unor mecanisme metalice. El formulase înspăimîntătoarea ipoteză că acești Mișc își creaseră o civilizație tehnologică.

– Imposibil, decretară fără drept de

apel trei Pereţi. Marea parte a echipajului era de aceeaşi părere. Metalele pe care le văzuseră în viaţa lor, erau ori îngropate în pămînt, ori zăceau fără folos sub formă de bucăţi oxidate.

– Vrei să spui că ei construiesc tot felul de lucruri din metal? întrebă Spun. Dar este metal mort! Ce pot face cu el?

– N-au putut face nimic, decretă Alimentator. S-ar strica mereu. Metalul e inconştient, nu realizează cînd slăbeşte.

Dar părea totuşi adevărat. Văz îşi mări imaginile şi toată lumea putu vedea că acei Mişc asamblaseră mari refugii, vehicule şi alte obiecte din materia neînsufleţită.

N-au înţeles cauza acestei activităţi, dar în nici un caz nu era semn bun. Dar trecuseră de partea grea a lucrurilor. Găsiseră o planetă Mişc. Acum urma partea relativ simplă: convingerea unui Mişc autohton. Ceea ce evident, nu va fi aşa de greu. Spun ştia că forţa Galaxiei este cooperarea, chiar şi între popoarele primitive.

Echipajul decise să aterizeze într-o zonă nepopulată. Desigur, de ce să nu se aştepte la o primire prietenească, dar este sarcina brigăzii de Contact de a lua legătura cu specia. Ei nu au nevoie decît de un singur individ.

Conform acestor considerente au ales o zonă slab populată şi în timp ce partea vizată a planetei se întuneca, au plutit pe deasupra ei.

Reuşiră aproape imediat să găsească un Mişc singuratic.

Văz îşi adaptă vederea condiţiilor nocturne şi urmări mişcările lui Mişc. Curînd se culcă lîngă un foc de mici dimensiuni. Gîndesc le comunică că acesta este modul specific de odihnă a celor din specia lui Mişc.

În zori, Pereţii s-au deschis şi Alimentator, Spun şi Vindec ieşiră din Navă.

Alimentator alergă înainte şi atinse creatura pe umăr; Spun îl urmă cu tentaculul de legătură.

Mişc îşi deschise ochii, clipi şi îşi puse în mişcare organul de alimentaţie. Apoi sări în picioare şi o zbughi la fugă.

Cei trei membri ai echipajului au rămas uluiţi. Acest Mişc nu era măcar curios să afle ce vor de la el!

Spun extinse brusc unul din firele sale la vreo cincisprezece metri, şi îl prinse pe Mişc de unul din membre. Mişc căzu.

– Poartă-te delicat cu el, zise Alimentator. Poate l-a speriat aspectul nostru. Palpatorii săi se convulsionară la gîndul că pe un Mişc, cea mai curioasă creatură din Galaxie, îl poate sperla aspectul altcuiva.

Alimentator şi Vindec alunecară pe lîngă Mişc care zăcea, îl ridicară şi-l duseră pe Navă.

Pereţii se închiseră din nou. Îl eliberară pe Mişc si se pregătiră de tratative.

De îndată ce Mişc se putu mişca liber, se înălţă pe membrele sale şi alergă spre acel loc unde Pereţii se închiseseră. Bătu în ei cu violenţă, organul său de alimentaţie fiind deschis şi în mişcare.

– Ajunge, zise Peretele. Se arcui,

Mişc căzu pe podea. Se ridică repede şi o porni imediat înainte, pe coridoarele Navei.

– Prindeţi-l, zise Spun. Poate se autoaccidentează.

Unul din Acumulatori se trezi cît de cît şi rulă în calea lui Mişc. Acesta căzu, se ridică şi o luă la goană din nou.

Spun avea o plasă de fire amplasată în vîrful Navei, aşa că acolo îl prinse pe Mişc. Acesta începu să-i smulgă firele şi Spun îi dădu repede drumul.

– Conectaţi-l la sistemul de comunicaţii, strigă Alimentator, poate îi vine mintea la loc.

Spun apropie de capul lui Mişc unul dintre firele sale şi lansă semnalul obişnuit de contact. Mişc însă nu renunţă la surprinzătorul lui comportament. În mîini avea o bucată pe care o tot agita ca un nebun.

– Ce ziceţi, ce face cu aia? întreba Alimentator. Mişc se apucă să care la lovituri într-unul din Pereţi. Acesta instinctiv se întări şi bucata metalică se rupse.

– Lăsaţi-l în pace, zise Spun. Lăsaţi-l să se liniştească.

Spun se sfătuia cu Gîndesc, dar nu reuşeau nici cum să decidă ce să facă cu Mişc. Pur şi simplu nu părea dispus să accepte apropierea. De fiecare dată cînd spun întindea unul din firele sale, Mişc dădea dovada unei spaime puternice. Deocamdată ajunseseră pe un drum fără ieşire.

Gîndesc refuză propunerea de a căuta pe planetă un alt Mişc. Consideră că comportamentul acestui Mişc este tipic; nu ar cîştiga

nimic dacă ar încerca cu un alt exemplar. Apoi legea zice că, legătura cu o planetă nouă nu o poate lua decît Brigada de Contact.

– Cred că ştiu unde este necazul, zise Văz. Se urcă pe unul din Acumulatori. Aceşti Mişc şi-au dezvoltat o civilizaţie mecanică. Să cugetăm puţin la modul cum au ajuns aici. şi-au dezvoltat folosirea degetelor, ca Vindec, pentru a forma metale. şi-au folosit organele vizuale, ca mine, şi poate multe alte organe. Tăcu, păstrînd o tăcere de efect. Apoi enunţă:

– Aceşti Mişc s-au despecializat!

Polemica a durat ore întregi. După opinia Pereţilor o fiinţă raţională nu poate fi despecializată. Aşa ceva este necunoscut în Galaxie. Doar avem aici în faţă dovada: oraşele Mişc, vehicule... Acest Mişc, o pildă edificatoare, pare capabil de o groază de lucruri.

Este capabil de orice, dar de mişcat nu!

Gîndesc oferi o explicaţie parţială.

– Aceasta nu este o planetă primitivă. Este relativ bătrînă şi de mai multe mii de ani ar fi trebuit să fie contactată la legăturile de Cooperare. Deoarece nu este, locuitorii Mişc de pe ea sînt lipsiţi de drepturile lor înăscute. Capacitatea, specialitatea lor a fost Mişcarea; dar nu s-a găsit nimic ce să mişte. De aceea în mod natural, cultura lor a degenerat.

Nu putem decît să ghicim ce fel de cultură este asta. Pe baza dovezilor putem presupune în mod îndreptăţit că aceşti Mişc nu sînt capabili de cooperare.

Gîndesc poseda această fantastică capacitate de a comunica cît se poate de calm, cele mai uluitoare fapte.

– Este perfect posibil, continuă nemilos Gîndesc, ca aceşti Mişc să nu fie dispuşi a ne lua în considerare existenţa. În acest caz probabilitatea de a găsi o nouă planetă Mişc, este aproximativ de două sute opt zeci şi trei la unu.

– Nu putem ştii că nu este dispus la cooperare, zise Spun, pînă cînd nu luăm legătura cu el. Îi era aproape imposibil să creadă că o fiinţă raţională refuză cooperarea în mod benevol.

–Dar cum?, întrebă Alimentator. Apoi realiză un plan de operaţii. Vindec se apropie încet de Mişc, care se retrase din faţa lui. Între timp Spun extinse unul din firele sale în afara Navei, apoi îl întoarse prin spatele lui Mişc.

Mişc se retrase pînă la unul din Pereţi, iar Spun îi împunse firul în cap, pînă în punctul de comunicaţii aflat în centrul creierului.

Mişc se prăbuşi.

Cînd îşi reveni, Alimentator şi Vindec au fost nevoiţi să-i prindă membrele, căci ar fi smuls firul de transmisie. Spun se puse în funcţiune şi învăţă limba lui Mişc.

Nu a fost greu. Fiecare limbă Mişc aparţinea aceleiaşi familii lingvistice, şi aceasta nu făcea excepţie. Spun strînse suficiente gînduri de suprafaţă, din care se putea forma deja un sistem.

Încercă să intre în contact cu Mişc.

Mişc tăcea.

– Cred că ar avea nevoie de aliment zise Alimentator.

Le veni în minte că trecuseră deja aproape două zile de cînd îl aduseră pe Mişc pe Navă. Alimentator îi pregăti o porţie standard de hrană-Mişc, şi i-o întinse.

– Dumnezeule! Grătar! strigă Mişc.

Echipajul izbucni în urale prin intermediul sistemului de comunicaţii a lui Spun. Mişc a rostit primele cuvinte.

Spun verifică cuvintele, şi cercetă în memorie. Cunoştea circa două sute de limbi Mişc, şi o mulţime de variante mai simple. Constată că acest Mişc vorbeşte încrucişarea a două limbi Mişc cunoscute.

Mişc mîncă, apoi se uită în jur. Spun îi captă gîndurile şi le transmise echipajului.

Mişc vedea Nava într-un mod personal. Orgii de culori. Pereţii se unduiau. În faţa lui ceva ca un păianjen uriaş, înfăşura Nava într-o plasă neagră şi verde, pătrunzînd în capul fiecărei fiinţe. Văz, în ochii lui, era un bizar animal spîn, un amestec de gălbenuş de ou şi iepure jupuit, ce era, acela, este desigur altă întrebare.

Pe Spun îl fermecă noua perspectivă oferită de mintea lui Mişc. Acum, că Mişc îi atrăsese atenţia, Văz era într-adevăr o creatură ciudată...

S-au apucat de comunicat:

– Voi ce dracu sînteţi? întrebă Mişc. Era mult mai calm faţă de cele două zile precedente. De ce m-aţi răpit? Sau eu am înnebunit?

– Nu, zise Spun, nu eşti psihotic. Noi sîntem o navă de comerţ galactică. O furtună ne-a deviat de pe traiectorie, şi Mişc al nostru a pierit.

– Şi ce legătură am eu cu asta?

– Ne-ar place dacă ai adera la echipaj, zise Spun, tu ai fi Mişc-ul nostru.

Cu greu au reuşit să-l facă să înţeleagă situaţia, şi Mişc medită asupra propunerii. El captă gîndurile lor tumultoase. Nu ştia dacă ce i se întîmpla era real, sau nu. Pînă la urmă Mişc decise că nu a înnebunit.

– Ascultaţi aici, băieţi, zise, habar nu am ce sînteţi sau care e scopul la toate astea. Eu trebuie să scap de aici. Sînt în permisie şi dacă nu mă întorc curînd, armata S.U.A. va deveni curioasă.

Spun ceru largi lămuriri asupra noţiunii de "armată", apoi le transmise lui Gîndesc.

– Aceşti Mişc participă la războaie individuale, se auzi concluzia lui Gîndesc.

– Dar de ce?! întrebă Spun. Recunoscu trist că Gîndesc ar putea avea dreptate; Mişc nu prea se arăta dispus de conlucrare.

– V-aş ajuta cu plăcere, băieţi, zise Mişc, dar nu ştiu de unde scoateţi idea că eu aş putea mişca o chestie aşa de mare. Ar trebui o divizie blindată ca s-o urnească măcar.

– Eşti de acord cu aceste războaie? întrebă Spun, la sugestia lui Gîndesc.

– Nu iubeşte nimeni războiul, cel puţin nu aceia care se prăpădesc în el.

– Atunci de ce vă războiţi?

Mişc îşi mişcă organul de alimentare. Văz percepu mişcarea şi o transmise.

– Cine nu ucide, este ucis. Doar ştiţi ce e războiul, nu?

– La noi nu este război, zise Spun.

– Sînteţi norocoşi, zise amar Mişc, la noi sînt destule.

– Desigur, zise Spun. Acum primise deja întregul răspuns de la Gîndesc. Ai dori să pui capăt războaielor?

– Şi încă cum!

– Atunci vino cu noi. Fii Mişc al nostru.

Mişc se ridică şi păşi lîngă Acumulator. Se instală pe el şi-şi îndoi membrele superioare.

– Cum dracu aş putea eu opri războaiele? întrebă, chiar dacă aş merge pe rînd la marile capete, şi le-aş spune...

– Nu va fi nevoie de asta, zise Spun. Nu ai avea altceva de făcut decît să vii cu noi. Mişcă-ne înapoi acasă, la baza noastră. Galactica va trimite pe planeta ta o brigadă de contact. Ea va pune capăt războaielor voastre.

– Şi mai ce?! le trînti Mişc. Voi sînteţi aici în rahat, nu? Asta e bine. Nici un fel de monştri nu vor ocupa Pămîntul.

Spun încercă uluit să priceapă argumentaţia. A spus el oare ceva greşit? Să fie posibil ca Mişc să nu-l fi înţeles?

– Am crezut că vrei să pui capăt războaielor, zise Spun.

– Desigur. Numai că nu vreau ca altcineva să ne oblige la asta. Nu sînt trădător.

Mai bine mă lupt.

– Nimeni nu vă obligă. Veţi înceta de bună voie, căci nu veţi mai avea nevoie de luptă.

– Ştiţi pentru ce ne luptăm?

– Evident.

– Da? Ei, hai s-o aud şi eu, de ce?

– Pe voi Mişc, v-au despărţit de curentul central al Galaxiei, explică Spun, şi voi aveţi o capacitate specială, aceea de a mişca, dar nu aveţi ce să mişcaţi. În concluzie, nu aveţi de lucru. De aceea vă jucaţi cu toate: metale, obiecte neînsufleţite, dar asta nu vă satisface. Sînteţi lipsiţi de menirea voastră adevărată şi, din cauza insatisfacţiei vă bateţi. De îndată ce vă veţi găsi locul în cooperarea galactică, şi te asigur, că e un loc important, veţi înceta războaiele. De ce v-aţi lupta (în definitiv e o ocupaţie nenaturală) cînd puteţi Mişca? Va înceta şi civilizaţia voastră mecanică, căci nu veţi mai avea nevoie de ea.

Mişc îşi scutură capul, ceea ce Spun consideră ca semn al nehotărîrii.

– Ce este mişcarea aceea?

Spun îi explică pe cît ştia. Deoarece munca aceea nu ţinea de sfera lui de preocupări, nu cunoştea decît în linii mari sarcinile lui Mişc.

– După tine asta ar fi sarcina tuturor pămîntenilor?

– Desigur, zise Spun. Acesta este talentul vostru special.

Mişc cugetă minute întregi.

– Cred că vouă v-ar trebui un fizician

sau energetician, eventual ceva asemănător. Eu sînt un arhitect începător. Niciodată n-aş fi capabil de aşa ceva. Apoi... e greu de explicat asta...

Dar Spun recepţionă deja obiecţia lui Mişc. În gîndurile lui, văzu un Mişc femelă. Nici nu una, două. Trei. Recepţionă deja obiecţia lui Mişc. Recepţionă şi sentimentul singurătăţii şi al nervozităţii.

Mişc era plin de îndoieli. Şi se temea.

– Cînd vom ajunge Galactica, zise Spun, şi spera că vorbeşte bine, te vei putea întîlni cu ceilalţi Mişc. Şi cu Mişc femele. Voi Mişc, sînteţi cu toţii la fel, aşa că te vei împrieteni cu ei. Pe Navă nu există singurătate. Nu înţelegi în ce constă conlucrarea? În conlucrare nimeni nu este singur!

Mişc cugeta asupra faptului că sînt şi alţi Mişc în Galactica. Spun nu înţelegea nicicum de ce e aşa de surprinzător asta. Galaxia e plină de Mişc, Spun şi Alimentator, şi multe alte specii, iar din fiecare există infinit de multe exemplare.

– Nu cred că cineva ar putea pune capăt tuturor războaielor, zise Mişc. De unde pot şti că nu minţi?

Spun simţi de parcă cineva l-ar fi lovit în inimă.

Gîndesc avea probabil dreptate cînd a prezis că Mişc nu va fi dispus la colaborare. Oare ăsta e sfîrşitul carierei lui Spun? El şi tot echipajul îşi vor petrece restul vieţii în spaţiu, din cauza dobitociei unui Mişc?

Lui Spun îi fu brusc milă de Mişc. Trebuie să fie teribil, gîndi. Se-ndoieşte, e

nesigur, nu crede niciodată în nimeni. Dacă aceşti Mişc nu-şi vor găsi locul în Galaxie, se vor autoextermina. De mult ar fi trebuit să se ralieze cooperării.

– Cum te-aş putea convinge? întrebă Spun.

Disperat, îşi deschise toate legăturile în faţa lui Mişc. Dezvălui în faţa lui francheţea binevoitoare a Maşinii, spiritul vesel al Pereţilor, îi arătă încercările poetice ale lui Văz, şi bucuria buclucaşă a lui Alimentator. Îşi deschise şi mintea în faţa lui Mişc, arătîndu-i imaginea planetei sale, familia şi copacul său,pe care îl va cumpăra cînd se va întoarce acasă.

Imaginile povestiră istoria fiecăruia, fiecare provenind de pe altă planetă, purtători de moravuri diferite, legîndu-i un singur fir comun: colaborarea galactică.

Mişc privea tăcut toate acestea

După un timp îşi scutură capul. Gîndul ce însoţea mişcarea era nesigur şi slab, dar era negativ.

Spun comunică Pereţilor să se deschidă. Se deschiseră şi Mişc doar privea.

– Poţi să pleci, zise Spun. Deconectează-te de firul de comunicaţii şi du-te.

– şi voi ce faceţi?

– Vom căuta o altă planeţă-Mişc.

– Unde, pe Marte? Pe Venus?

– Nu ştiu. Să sperăm că vom găsi una în zonă.

Mişc se uită la deschizătură, apoi înapoi la echipaj. Şovăia, faţa încremenindu-i într-o grimasă indecisă.

– Ce mi-ai arătat mie, este întru-totul adevărat?

Nu era necesar un răspuns.

– Bine, zise deodată Mişc. Voi veni. E o tîmpenie dar vin cu voi, dacă este adevărat ceea ce zici..., şi trebuie să fie aşa!

Spun văzu că Mişc credea că visează, iar în vis e uşoară şi fără semnificaţii orice decizie.

– Mai e o singură problemă, zise Mişc. Vocea îi era de o beţie isterică. Să turbez, băieţi, dacă ştiu cum trebuie mişcat. Parcă aţi pomenit de viteze supraluminice... Dar eu nu alerg decît cu o milă pe oră.

– Cum să nu ştii să mişti, îl linişti Spun, şi spera că spune adevărul. Ştia ce talent au toţi cei din specia lui Mişc, dar ăsta... Încearcă numai!

– O.K., dădu din cap afirmativ Mişc. Oricum mă voi trezi imediat.

Nava se închise, gata de decolare. Mişc vorbea de unul singur.

– Comic, zise. Credeam că-mi voi petrece plăcut permisia, dacă voi dormi sub cerul liber şi uite ce se întîmplă: am coşmaruri!

Maşina ridică Nava, pereţii se închiseră etanş. Văz îi călăuzi de pe planetă.

– Sîntem în spaţiul cosmic, zise Spun. Cum îl asculta pe Mişc, spera doar să nu-i crape capul. Văz şi Gîndesc vor da direcţia, eu ţi-o transmit, iar tu miscă în conformitate cu ea.

– Eşti nebun, bîlbîia Mişc. Ai pierdut planeta. Pieriţi năluci!

– Acum eşti membru al Cooperării, zise disperat Spun. Asta e direcţia. Mişcă!

Preţ de o clipă Mişc nu făcu nimic. Încet îşi reveni din halucinaţii, înţelese că totuşi nu vis.a. Îl îmbibase Cooperarea. Văz şi Gîndesc, Gîndesc şi Spun, Spun şi Mişc, toţi se leagă ne pereţi toţi sînt în corelaţie.

– Ce-i asta? întrebă Mişc. Se simţea una cu Nava, cu căldura şi apropierea pe care doar Cooperarea o poate da.

Nu se întîmplă nimic.

– Încearcă din nou, îl imploră Spun.

Mişc îşi căută în minte. Dădu peste fîntîni adînci de îndoială, de teamă. Privi în el, şi doar propria sa faţă crispată îi întoarse privirea.

Gîndesc îl ilumină.

Mişc trăia de secole cu îndoielile şi temerile sale. Mişc se lupta din teamă şi ucidea din îndoială.

Acesta era organul de mişcare!

Mişc specialistul, omul, era deja membru plin al echipajului. Se contopi cu ei, în suflet îi îmbrăţişa pe Gîndesc şi Spun.

Iar Nava irupse dintr-o dată, cu o viteză de opt ori mai mare decît viteza luminii.

Iar ritmul creştea mereu.

FORMA

Pid, pilotul opri aproape complect nava. Cercetă cu îngrijorare planeta verde de dedesupt.

Nu putea fi ratată asolizarea nici chiar fără instrumente. A treia planetă începînd de la propriu-i Soare, unica planetă a sistemului pe care este posibilă viaţa, paşnică, se odihnea sub învelisul de nori.

Parcă ar fi total inocentă. Totuşi cîteva victime a solicitat... A distrus toate expediţiile de pe Glom. Pid zăbovi o clipă, apoi o porni în jos. Împreună cu cei doi colegi se pregătise temeinic pentru misiune. În buzunarele lor gata de funcţionare, se ascundeau teleportatoarele.

Pid ar fi vrut să spună ceva colegilor săi dar nu ştia cum să înceapă.

Echipajul aştepta. Transmisionistul Ilg transmisese deja ultimul mesaj către Glom. Gar, detectorul, detectă valoarea şaisprezece şi raportă.

— Nu sesizez activitate străină. Suprafaţa corpului său se unduia cu neobrăzare.

Pid observă imediat aceasta, şi ştia ce

trebuie să spună. De cînd părăsiseră Glomul, disciplina corporală slăbise în mod ruşinos. Comandantul invaziei îl şi avertizase asupra fenomenului; doar că împotriva acestuia, *el* trebuia să ia atitudine. Era oricum de datoria lui, căci castele inferioare, ca transmisioniştii şi detectorii erau predispuşi la neformă.

– De expediţia noastră s-au legat mari speranţe, începu prudent. Sîntem departe de casă.

Gar, detectorul dădu din cap. Transmisionistul Ilg se scurse din forma regulamentară şi se lipi comod de perete.

– Dar, continuă sever Pid, depărtarea nu justifică uşuratica neformă. Ilg îşi reluă imediat forma regulamentară de transmisionist.

– Vom avea nevoie evident, de forme diferite, continuă Pid. Dar orice altă formă ce depăşeşte sfera serviciului, este uneltirea Neformei! Să nu uitaţi asta!

Suprafaţa corporală a lui Gar, încetă imediat lichida oscilaţie.

– De asta e vorba, zise Pid, şi imediat văluri spre aparate. Cu milimetrică precizie nava începu să coboare; Pid se umplu de mîndrie la vederea acestei manevre.

Bune forţe de muncă, gîndi de altfel nici nu ne putem aştepta de la ei să-şi păstreze forma la fel de riguros, ca un pilot de rang înalt. Comandantul invaziei însuşi i-o spusese.

– Pid, i se adresase ultima oară comandantul invaziei, avem uriaşă nevoie de această planetă.

– Da, domnule, răspunse Pid împietrit

într-o formă rigidă de drepţi şi neschimbînd nici o secundă forma sa reglementară de pilot.

– Unul din voi, continuă şeful sobru, trebuie să treacă pentru a instala un teleportator în centrala nucleară. Armata aşteaptă pregătită teleportarea.

– Am înţeles, domnule, zise Pid.

– Expediţia aceasta trebuie să reuşească! spuse şeful, desfigurîndu-se de oboseală pentru o clipă. În mod confidenţial vă mărturisesc că pe Glom s-a instalat o nelinişte generală. De exemplu casta minerilor e în grevă. Solicită o nouă formă de miner... afirmînd că cea veche nu e corespunzătoare!

Pid afişă o mimică furioasă, regulamentară. Forma minerilor a fost reglementată de străbuni cu cincizeci de mii de ani în urmă, ca toate celelalte forme de bază. Şi aceşti îngîmfaţi vor s-o modifice acum!

Pid ştia că negarea formei este opera ispitei Neformei, Supremul Diavol în spiritul Golm. Nu-şi putea închipui cum poate ceda un glom unei asemenea ispite. Şeful îi citi printre gînduri.

– Pid, zise, evident dumneata înţelegi greu acest lucru. Aşa-i că-ţi place să zbori?

– Da domnule, răspunse Pid simplu. Adora zborul! Era însăşi viaţa lui. Fără navă el pur şi simplu nu exista.

– Nu fiecare glom simte aşa, zise şeful. De la originea timpului şi pînă în prezent toţi strămoşi mei au fost comandanţi de învazie. Evident şi eu am vrut să fiu la fel. Desigur, asta este tot aşa de natural pe cît de legic. Castele inferioare nu simt aşa. Îşi

scutură trist corpul. Îţi spun asta cu temei, continuă, noi glomii necesităm mai mult spaţiu. Această nelinişte este cauzată de aglomeraţie. Este şi părerea psihologilor. Dacă am putea coloniza o altă planetă, ar dispărea toate necazurile noastre. Deci contăm pe dumneata, Pid.

– Da, domnule, zise Pid, umflîndu-se de mîndrie.

Şeful se ridică considerînd discuţia încheiată. Apoi se răzgîndi şi se reaşeză.

– Urmăreşte echipajul, zise. Sînt fideli, nu încape îndoială, dar sînt de origine inferioară. Iar dumneata cunoşti castele inferioare.

Pid, într-adevăr, le cunoştea.

– Gar, detectorul, e predispus la variaţii de formă. O dată a şi fost pedepsit pentru că a fost surprins într-o semiformă de vînător. Împotriva lui Ilg încă nu s-a ridicat nici o acuzaţie concretă. Dar am auzit că devine încremenit pe perioade bănuitor de lungi. Este posibil ca în asemenea ocazii să se creadă gînditor.

– Dar domnule, se opuse Pid, dacă există şi cea mai mică bănuială că ar fi dispuşi la modificarea de formă sau tentaţi de neformă, de ce sînt trimişi în această expediţie?

Şeful ezită înainte de a răspunde.

– Cunosc o groază de glomi de încredere, spuse chinuit, dar aceştia doi posedă acea inventivitate şi fantezie de care vor avea nevoie acolo. Suspină. Nu-mi dau seama de ce tocmai aceste însuşiri se împerechează

mai des cu neforma.

– Adevărat, domnule, spuse Pid.

– Ei bine, fii cu ochii pe ei.

– Da, domnule, repetă Pid şi salută ştiind că acum audienţa a luat sfîrşit. Simţi în buzunar teleportatorul care era capabil să creeze din energia adversarului o punte pentru hoardele de pe Glom.

– Mult noroc, zise. Vei avea nevoie.

Nava pica tăcută spre planeta inamică. După ce analizează norii ce pluteau sub ei, detectorul Gar introduse datele în unitatea de camuflare. Aceasta se puse în funcţiune; nava dispăru, în locul ei apărînd un nor cirrus.

Pid strecură nava spre planeta misterioasă. Luase cea mai bună formă de pilot posibilă, cea mai eficientă din cele patru permise de castă. Deveni orb, surd şi insensibil; toate simţurile se concentrau asupra butoanelor de comandă, pentru ca nava să preia fără şocuri viteza norilor atmosferici, spre a se identifica cu ei.

Gar se limită strict la una din cele două forme posibile ale castei sale. Introducea fluent datele în unitatea de camuflare, pentru ca nava ce cobora încet să preia forma caracteristică norilor cumulus.

Pe planeta inamică nu sesizară nici un fel de mişcare. Ilg căută o centrală nucleară, apoi comunică datele lui Pid. Pilotul modifică traiectoria. La numai o milă de sol atinseră limita inferioară a norilor. Nava între timp se transformase într-un nor rotund şi pufos.

Nici o urmă de alertă. Nici un semn care să dezvăluie cauzele insuccesului celor

douăzeci de expediţii precedente. În timp ce Pid îşi îndrepta nava spre centrala atomică, amurgul se lăsă încet. Ocolind casele, vira spre mica pădure din apropiere.

Se înserase, luna singuratică a planetei era acoperită de nori.

Unul dintre nori coborî încet.

Apoi atinse solul.

– Repede afară! strigă Pid şi se decuplă. Îşi luă cea mai adecvată formă de pilot care fuge şi goni afară pe uşa cabinei. Grăbiţi, Gar şi Ilg îl urmară. Cînd se îndepărtară suficient de navă, se opriră aşteptînd.

În interiorul navei se închise un circuit. Nava se scutură tăcută, începînd să se topească. Plasticul se descompunea, metalul se topea. Se transformă în curînd într-un morman de deşeuri, dar procesul încă nu luase sfîrşit. Bucăţile mai mari se descompuneau în părţi din ce în ce mai mici.

Pid fu invadat de sentimentul neputinţei, văzînd că nava se autoincinerează. Era pilot, din casta piloţilor. Tatăl său a fost pilot şi tatăl tatălui său şi aşa mai departe pînă în negura timpurilor, toţi înaintaşii au fost piloţi, de cînd se construiesc nave pe Glom. Copilăria şi-a petrecut-o în jurul navelor, de la maturitate zburînd întruna.

Acum, fără navă, se simţea gol într-o lume străină. Peste cîteva minute, doar un pumn de praf mai arăta locul unde se aflase nava. Apoi, acesta a fost împrăştiat înspre

pădurice de briza nopţii, ce se înteţi. În locul aterizării n-a mai rămas nimic.

Aşteptau. Nu se întîmplă nimic. Vîntul suspina şi copacii scîrţîiau în tăcerea nopţii.

Pid se aşezase cu un suspin de uşurare. Cea de a douăzeci şi una expediţie de pe Glom atinsese solul în siguranţă.

Pînă dimineaţă neputînd acţiona, Pid începu să-şi bată capul cu diverse planuri. Au aterizat atît de aproape de centrala atomică, pe cît au avut curajul. Acum va trebui să se apropie mai mult. Cu orice preţ unul din ei trebuia să ajungă în sala reactoarelor şi să pună în funcţiune teleportatorul.

Va fi greu. Pid spera totuşi în reuşită. În definitiv, cei de pe Glom sînt foarte descurcăreţi.

Descurcăreţi dar cît de săraci, gîndi cu amărăciune, în materiale radioactive. De aceea şi este atît de importantă această expediţie. Pe toate lumile Glomilor materialul radioactiv era pe sfîrşite.

Glomii din timpuri străvechi, îşi foloseau resursele radioactive pentru a-şi extinde treptat dominaţia asupra lumilor locuibile înconjurătoare. Colonizarea abia putea ţine pasul cu explozia demografică. Iar şi iar se ridica necesitatea expansiunii.

Această lume recent descoperită, era de asemenea foarte importantă, căci corespundea perfect nevoilor glomilor. Din păcate era foarte departe. Pentru construcţia unei flote de invazie nu mai aveau destulă energie.

Din fericire exista şi altă cale. Poate

chiar mai bună.

De-a lungul secolelor, savanţii de pe Glom au pus la punct teleportatorul. Această minune a tehnicii a făcut posibil transportul instantaneu al unei rase dintr-un punct oarecare, în alt punct al universului.

Unul din punctele terminale era aşezat în unica centrală atomică de pe Glom. Celălalt punct trebuia instalat lîngă o altă centrală atomică, după care putea fi activat. Începînd din acel moment, energia variabilă se scurge nestingherit între cele două puncte.

Cu aceasta, prin intermediul acestei minuni inginereşti, glomii puteau *păşi* de pe o planetă pe alta, sau dacă vă place, puteau curge în valuri la locul dorit.

Atît de simplu era totul!. Totuşi încercările făcute de cele douăzeci de expediţii anterioare, de a pune în funcţiune teleportatorul pe Pămînt, eşuaseră.

Nimeni nu ştie ce s-a întîmplat cu ele.

Deoarece nici o navă nu s-a întors.

Îmbrăcînd culoarea plantelor din jur, au traversat pădurea înainte de ivirea zorilor. Teleportatoarele sensibile la apropierea energiei atomice, pulsau uşor.

O mică fiinţă patrupedă le-a ieşit în cale. Imediat Gar s-a lăsat în patru labe şi luînd o formă prelungă, aerodinamică, porni în urmărire.

– Gar! Veniţi înapoi, a strigat Pid către detector dar fără succes. Gar i-a luat-o înainte şi a doborît animalul. A încercat să-l muşte dar uitase să-şi formeze dinţi.

Animalul s-a eliberat, şi a dispărut prin tufişuri. Gar îşi formă dinţii şi cu muşchii întinşi se pregăti de asalt.

- Gar!

Detectorul se întoarse fără tragere de inimă. Tăcut se furişă înapoi la Pid.

- Mi s-a făcut foame, zise

- Nu e adevărat! spuse Pid sever.

- Ba da, bîlbîi Gar încurcat.

Lui Pid îi veniră în minte cele spuse de şef. În Gar se ascund într-adevăr instincte de vînător. Trebuie să fie mai atent cu el.

- Să nu se mai repete, spuse Pid. Nu uitaţi: este interzisă lumea formelor exotice. Mulţumeşte-te cu formele cu care te-ai născut. Ger dădu din cap şi dispăru în vegetaţia solului. Porniră mai departe.

De la liziera pădurii se vedea deja centrala. Pid se camuflă în tufiş, Garc se transformă în trunchi de copac. Ilg ezită puţin şi se transformă într-un stejar tînăr.

Clădirea lungă şi joasă a centralei nucleare era împrejmuită de un gard metalic. Poarta era păzită. Înainte de toate, se gîndi Pid, trebuie să trecem de poartă. Medită la diferitele modalităţi de rezolvare.

Ştia din rapoartele fragmentate ale echipelor de cercetare că cei de aici, din anumite puncte de vedere, se aseamănă cu glomii.

Dar deosebirea este totusi imensă. Oamenii au o formă stabilă, bine definită, netransformabilă, ca şi copacii sau pietrele. Ca compensaţie, pe planeta lor rasele, speciile

şi indivizii sînt de o varietate fantastică. Prin aceasta nu se asemănau deloc cu Glomul, unde nu trăiau decît opt specii de animale.

E evident că oamenii recunosc uşor invadatorii, gîndi Pid.

Îl tot frămînta cauza eşecului expediţiilor anterioare. Dacă ar cunoaşte-o, şi-ar îndeplini mult mai uşor misiunea.

Un om se balansă pe lîngă ei pe nişte picioare incredibil de rigide. Toate mişcările erau rigide. Trecu fără să se uite în jur.

– Ştiu deja, zise Gar după ce omul trecu. Mă deghizez în om, intru pe poartă direct în sala reactoarelor şi cuplez teleportatorul.

– Nu le cunoaşteţi limba, îl atenţionă Pid.

– Nu scot nici un cuvînt. Nici nu îi bag în seamă. Priviţi! Gar luă formă umană.

– Nici nu e rău, spuse Pid.

Gar făcu cîţiva paşi şi încercă a imita mişcările stîngace ale omului.

– Mi-e teamă că nu va ieşi bine, zise Pid.

– Dar e cel mai raţional, explică Gar.

– Ştiu. Evident şi expediţiile anterioare au încercat-o. Nici una nu s-a întors.

Era un fapt. Gar se scurse înapoi în forma de trunchi.

– Deci? întrebă.

– Las' să mă gîndesc, zise Pid.

Acum, nu un biped, ci un patruped trecu pe lîngă ei. Pid îşi dădu seama că fiinţa e un cîine, animalul domestic preferat al omului. Îl privi cu atenţie.

Cîinele se plimbă pînă la poartă, cu capul în pămînt. Nu se grăbea. Trecu dincolo şi se trînti în iarbă. Nu îl băgă nimeni în seamă.

– Hm, zise Pid.

Priveau. Un om veni lîngă cîine şi îl mîngîie pe cap. Cîinele scoase limba şi se răsturnă pe o parte.

– Şi eu pot face asta, spuse Gar agitat. Începuse deja să ia forma cîinelui.

– Nu, aşteptaţi, îl atenţionă Pid. Azi doar medităm asupra faptelor. Cazul este mult prea serios ca să ne hazardăm.

Gar se supuse anevoie.

– Să ne întoarcem, zise Pid. Încet s-au retras în pădure. Atunci Pid îşi aminti de Ilg.

– Ilg? îl strigă încet.

Nici un răspuns.

– Ilg?

– Ce vrei? A, da, răspunse un stejar şi se topi în tufiş. Scuzaţi, aţi spus ceva?

– Ne întoarcem, spuse Pid. Nu meditai cumva?

– A, nu, îl linişti Ilg. Mă odihneam doar.

Pid acceptă. Îl îngrijorau prea multe lucruri.

Pe urmă, în cursul zilei, au analizat situaţia ascunşi în cel mai întunecat ungher al pădurii. Au decis că au două alternative: omul sau cîinele. Un copac nu poate păşi prin poartă, căci asta nu corespunde naturii lui. Şi nimic altceva nu poate trece neobservat.

A te plimba de colo-colo, sub formă

mană, părea prea periculos. Au decis ca hîine, Gar să pornească sub formă de cîine.

– Acum să dormim, spuse Pid.

Ascultători, cei doi soldaţi se-ntinseră nformi. Dar pe Pid somnul îl ocoli.

Totul păruse atît de simplu. De ce nu e mai bine păzită centrala? Omul ar fi trebuit să înveţe ceva din expediţiile trecute ale ăror echipaje au fost în întregime capturate. Sau au fost lichidaţi fără nici o întrebare?

De la un străin te poţi aştepta la orice. Oare poarta deschisă e o capcană? Extenuat se prelinse pe pămîntul zgrunţuros. Apoi se reculese imediat.

Devenise inform!

Aducîndu-şi aminte că datoria şi omoditatea sînt două lucruri diferite, disciplinat, îşi reluă forma de pilot. Dar forma de pilot nu e compatibilă cu dormitul pe un sol umed şi denivelat. Pid îşi petrecu neliniştit noaptea; se gîndea la nave şi dorea să zboare.

Se trezi obosit şi fără chef. Îl înghionti pe Gar.

– Hai să trecem la treabă, spuse. Gar sări bine dispus.

– Deşteptarea, Ilg! zise Pid, şi se uită furios în jur. Să mergem!

Nici un răspuns.

– Ilg! strigă.

Nici de data asta nu primi răspuns.

– Ajutaţi-mă să-l caut, îi spuse lui Gar. Trebuie să fie pe aici pe undeva. Cercetară împreună toţi copacii şi toate tufişurile

din împrejurimi. Dar nici unul nu era Ilg. Pid simţi vîntul îngheţat al panicii. Ce s-o fi întîmplat cu transmisionistul?

– Probabil a decis să treacă singur prin poartă, presupuse Gar.

Pid medită la asta, dar considera foarte puţin probabilă varianta lui Ilg nu îi era caracteristic simţul iniţiativei. Întotdeauna se mulţumea să îi urmeze pe alţii.

Aşteptau. Dar veni amiaza şi Ilg tot nu apăru.

– Nu mai putem aştepta, zise Pid, şi porniră să iasă din pădure. Pid era curios dacă Ilg încercase să pătrundă singur. În aceşti tipi tăcuţi se ascunde cîteodată o doză de nebunie.

Dar nu era nici un indiciu că Ilg ar fi reuşit. Nu se putea gîndi la altceva decît că Ilg murise sau fusese capturat.

Rămăseseră doar doi ca să pună în funcţiune teleportatorul.

Şi încă tot nu aflase ce se întîmplase cu celelalte expediţii.

La marginea pădurii Gar luă formă de cîine. Pid îl examină atent.

– Coada puţin mai mică, spuse.

Gar îşi scutură coada.

– Urechile mai lungi.

Gar le lungi.

– Faceţi-le egale.

Apoi pentru ultima oară cercetă forma finală. Din cîte îşi putea da seama, Gar devenise un cîine perfect, de la vîrful cozii pînă la nasul negru şi umed.

– Mult succes, zise Pid.

– Mulţumesc, domnule.

Apoi Gar ieşi prudent din pădure, imitînd mersul legănat al cîinilor. La poartă paznicul strigă ceva după el. Pid îşi ţinu respiraţia. Gar trecu pe lîngă paznic fără măcar a mişca din urechi. Omul porni spre el, la care Gar o porni la goană.

Pid îşi formă două picioare muşchiuloase, gata să o ia la fugă în caz că Gar ar fi fost capturat.

Dar paznicul reveni la poartă.

Gar încetini şi merse liniştit spre intrarea în clădire.

Pid îşi resorbi picioarele cu un suspin de uşurare.

Intrarea principală era închisă. Pid spera că detectorul nu va încerca să o deschidă. Aceasta *nu este* caracteristic cîinilor.

Spre Gar alergă un alt cîine. Gar se retrase din faţa lui. Cîinele se apropie de el şi îl mirosi. Gar începu să adulmece şi el.

Apoi alergară împreună în spatele clădirii.

Acţionează inteligent, gîndi Pid. În spate trebuie să mai fie o uşă. Se uită la Soarele ce asfinţea. De îndată ce va pune în funcţiune teleportatorul, vor năvăli trupele de pe Glom. Pînă oamenii se vor dezmetici, mai mult de un milion de soldaţi de pe Glom vor fi aici. Apoi urmează restul.

Ziua trecu încet, dar nu se întîmplă nimic.

Pid se uita nervos la faţada clădirii.

N-ar fi durat atît de mult dacă Gar ar fi reuşit.

Era deja noapte tîrziu şi el încă aştepta. Pe lîngă clădire oamenii mişunau şi cîinii lătrau în jurul porţii. Gar nu apăru.

Deci Gar nu reuşise. Ilg dispăruse. Rămăsese singur.

Şi încă tot nu ştia ce se întîmplase.

Pînă dimineaţa pe Pid îl cuprinse disperarea. Ştia că a douăzeci şi una expediţie de pe Glom se apropie de un eşec total. Acum totul depindea de el.

Se hotărî să pornească cu tot curajul la acţiune, sub formă umană. Doar această posibilitate mai rămăsese. Văzu că sosesc muncitorii, mulţi, şi se înghesuie la poartă. Pid nu ştia dacă să folosească ocazia şi să se amestece în mulţime, sau mai bine să aştepte pînă se linişteşte agitaţia. Apoi se decise să folosească în avantajul său dezordinea vizibilă şi încetişor îmbrăcă forma umană.

Un cîine se plimba printre copacii după care se ascunsese Pid.

– Hello! salută cîinele.

Era Gar!

– Ce s-a întîmplat? întrebă Pid uşurat. De ce aţi lipsit atît de mult? Nu aţi reuşit să intraţi?

– Nu ştiu, mişcă din coadă Gar, nici n-am încercat.

Pid amuţi.

– Am vînat, spuse Gar satisfăcut. Forma asta este ideală pentru vînătoare. Am ieşit cu un alt cîine pe poarta din spate.

– Dar expediţia... datoria...

– M-am răzgîndit, zise Gar, ştii pilotule, niciodată nu am vrut să fiu detector.

– Dar v-aţi născut detector!

– Aşa e, spuse Gar, dar degeaba. Întotdeauna mi-am dorit să fiu vînător. Pid îşi scutură nervos corpul.

– Nu puteţi face asta, explică Pid încet şi răspicat, aşa cum un adult explică unui copil glom. Dumitale îţi este interzis să îmbraci forma de vînător.

– Aici nu-i interzis, spuse Gar dînd în continuare din coadă.

– Ajunge! se răsti Pid nervos. Porniţi imediat în clădire şi puneţi în funcţiune teleportatorul! Iar eu voi încerca să uit această erezie.

– Nu, zise Gar, nu vreau ca glomii să vină aici. Ar strica totul.

– Are dreptate, se amestecă un stejar.

– Ilg! bîigui Pid, unde sînteţi?

Crengile începură să freamăte.

– Sînt aici, răspunse Ilg. Cugetam.

– Dar... casta dumitale...

– Pilotule, zise Gar trist, de ce nu te trezeşti? Majoritatea locuitorilor de pe Glom sînt nefericiţi. Doar tradiţia ne obligă să purtăm forma strămoşilor.

– Pilotule, spuse Ilg, Glomii s-au născut fără formă!

– Şi din moment ce se nasc fără formă, glomilor li s-ar cuveni libertatea totală a formei, continuă Gar.

– Exact, aprobă Ilg. Dar el nu va înţelege niciodată acest lucru. Acum vă rog

să mă scuzaţi. Aş dori să cuget. Stejarul amuţi.

Pid rîse nervos.

– Oamenii vă vor ucide, spuse, aşa cum i-au ucis şi pe ceilalţi.

– N-au ucis nici un glom, dezvălui Gar. Toate expediţiile sînt aici.

– Trăiesc?

– Desigur. Oamenii nici nu bănuiesc existenţa noastră. Cîinele cu care am vînat e venit tot de pe Glom, cu expediţia a nouăsprezecea. Sîntem mai multe sute aici, pilotule. Şi ne simţim bine.

Pid încercă să înţeleagă cele auzite. Ştia dintotdeauna că celor din castele inferioare le lipseşte conştiinţa.

Dar asta... totul era atît de absurd!

Deci arma secretă a planetei, e libertatea!

– Vino cu noi pilotule, zise Gar. Aici am găsit paradisul. Ştii cîte specii trăiesc pe planeta asta? Nenumărate! Cele mai diverse forme!

Pid îşi scutură capul. Aici n-ar găsi formă pentru înclinaţiile lui. El e pilot.

Dar oamenii nici nu ştiu de prezenţa celor de pe Glom. Ce simplu va fi să ajungă la camera reactoarelor!

– Consiliul Suprem al Glomului vă va trage la răspundere, mîrîi în timp ce îşi luă formă de cîine, eu însumi voi pune în funcţiune teleportatorul.

După o scurtă autoexaminare, rînji spre Gar şi alergă în direcţia porţii.

Paznicii nici nu se uitară la el. Intră

în clădire pe poarta principală şi o luă la goană pe coridor.

Teleportatorul aflat la el, pulsa şi vibra conducîndu-l spre sala reactoarelor.

Urcă pe o scară, apoi alergă de-a lungul unui coridor. Auzi paşi după colţ şi imediat realiză că în clădire cîinii nu au acces.

Căutînd o ascunzătoare se uită disperat în jur, dar coridorul nu oferea nici cel mai mic adăpost. Pe tavan văzu corpuri de iluminat.

Pid sări şi se lipi de tavan. Luă forma unui corp de iluminat, sperînd ca oamenii să nu observe că nu emite lumină.

Oamenii trecură în fugă.

Pid se transformă în om şi o luă după ei.

Trebuie să ajungă mai aproape.

Pe coridor apăru din nou un om. Aruncă o privire cercetătoare asupra lui Pid, vru parcă să-i spună ceva, dar apoi o luă la fugă.

Pid nu ştia ce s-a întîmplat dar o porni şi el la fugă. Teleportatorul îi semnaliza tot mai violent apropierea punctului critic.

Brusc în el se ivi o groaznică îndoială. *Toţi expediţionarii deveniseră trădători! Fiecare Glom!*

Încetini.

Libertatea formelor... Gînduri stranii. Gînduri tulburătoare.

Evident e opera Neformei,decise în sinea lui, şi o luă din nou la fugă.

La capătul coridorului era o uriaşă uşă

metalică închisă. Pid se holbă la ea.

Se auzeau tropăituri de paşi şi voci umane.

Unde era greşeala? Cum şi-au dat seama că el este aici? Rapid se autoexamină pipăindu-şi faţa cu degetele.

Uitase să-şi schiţeze liniile feţei!

Disperat se rezemă de uşă.

Scoase din buzunar micul teleportator, dar semnalele nu atingeau încă nivelul dorit. Trebuie să ajungă mai aproape de reactor.

Examină uşa. Lîngă podea descoperi o fantă îngustă. Pid deveni rapid inform şi se scurse prin crăpătură; abia reuşi să treacă şi teleportatorul.

În cameră găsi o nouă uşă zăvorîtă. Căută în jur ceva cu ce ar putea-o forţa. Era o cameră mică. Pe unul din pereţi era uşa blindată ce ducea la reactor, pe altul o fereastră şi în rest nimic altceva.

Pid se uită la teleportator. Pulsaţia atinsese intensitatea dorită. Era deci suficient de aproape. Aici teleportatorul poate funcţiona; poate extrage energia din reactor şi o poate transforma. Trebuia doar pornit.

Dar ei dezertaseră cu toţii.

Pid ezită. *Fiecare glom s-a născut inform.* Asta este adevărat. Copiii de pe Glom sînt amorfi pînă cînd ajung la vîrsta cînd pot fi învăţaţi forma specifică castei strămbunilor lor. Dar libertatea formelor?

Pid chibzui asupra posibilităţilor. Şi-ar putea modifica forma fără intervenţie! Pe această planetă de vis, ar putea fi orice, şi-ar putea îndeplini orice dorinţă!

Nu ar mai fi singuratic. Şi aici trăiesc oameni, se bucură de libertate.

Oamenii loveau deja în uşă. Pid încă nu se decise.

Ce să facă? Libertate...

Dar nu pentru el, se gîndi cu amărăciune. E uşor să devii vînător sau culegător. Dar el e pilot. Zborul e totul pentru el. Cum ar putea zbura aici?

Desigur şi oamenii au nave. Dacă ar deveni om şi ar găsi o navă...

Niciodată. Copac sau cîine ar putea deveni uşor, dar om adevărat n-ar ajunge niciodată.

În urma loviturilor repetate, uşa începu să cedeze.

Pid păşi lîngă geam, să arunce o ultimă privire asupra planetei înainte de a cupla teleportatorul.

Privi afară, şi de stupoare era cît pe ce să se prăbuşească.

Totuşi e adevărat! Nu înţelesese ce vroia să zică Gar cînd afirmase că pe această planetă trăiesc nenumărate specii, care pot satisface toate pretenţiile. *Toate* pretenţiile! Chiar şi pe ale lui!

Aici îşi poate satisface dorinţele castei sale de pilot, mai profund decît în pilotarea navelor.

Privi din nou afară, apoi aruncă pe jos teleportatorul.

Uşa zbură din ţîţîni. În aceeaşi clipă Pid se aruncă pe geam.

Oamenii alergară într-acolo şi priviră în urma lui. Dar nu înţelegeau ceea ce

vedeau.

O pasăre mare, albă, dădea din aripi mai întîi stîngaci, apoi cu o forţă tot mai mare, pentru a ajunge din urmă un stol îndepărtat de păsări.

FREDERIC BROWN

EXPERIENȚA

– Prima mașină a timpului, domnilor, spuse profesorul Johnson cu mîndrie, prezentînd aparatul celor doi colegi. Desigur, e numai un model experimental la scară redusă. Nu funcționează decît pentru obiecte cu o greutate mai mică de trei livre și cinci uncii și pentru distanțe de douăsprezece minute, cel mult, în viitor sau în trecut. Dar funcționează.

De redus, modelul era într-adevăr redus și semăna în totul cu o balanță de cîntărit scrisori, avînd în plus două cadrane de ceas fixate sub taler.

Profesorul Johnson luă un cub mic din metal.

– Obiectul nostru experimental, spuse, e un cub din oțel cu greutatea de o livră și 2,3 uncii. Mai întîi să-l trimitem cinci minute înainte, în viitor.

Se aplecă și potrivi limba unuia din cadrane.

– Pregătiți-vă ceasurile.

Cei doi colegi își priviră ceasurile și profesorul Johnson puse delicat pe taler cubul. Acesta dispăru.

Cinci minute mai tîrziu, cu exactitate,

reapăru.

Profesorul Johnson îl luă din nou.

– Acum, spuse, cinci minute în trecut...

Potrivi limba celuilalt cadran. Cu cubul în mînă îşi privi ceasul.

– Mai sînt şase minute pînă la trei, explică el. La trei fix, punînd cubul pe taler voi acţiona mecanismul. Ca urmare, la trei fără cinci cubul va dispărea din mîna mea şi va apărea pe taler, cinci minute mai înainte de a-l fi pus.

– Dar atunci cum îl vei putea pune? întrebă unul din colegi.

– La trei, cînd voi apropia mîna, cubul va dispărea de pe taler şi va reapărea în mînă pentru a fi pus pe taler. Trei fără cinci: atenţie, vă rog.

Cubul îi dispăru din mînă.

Şi apăru pe platforma maşinii timpului.

– Aţi văzut? Cinci minute mai înainte de a-l fi pus este deja acolo. Celălalt coleg privi cubul cu un aer uimit.

– Dar, spuse, să presupunem,acum cînd e deja acolo, cinci minute înainte ca dumneavoastră să-l fi pus, vă schimbaţi gîndul şi la trei nu îl puneţi. Nu vom avea în acest caz un fel de paradox?

– Interesantă idee, spuse profesorul Johnson. Nu m-am gîndit la asta. Dar încercăm imediat. Deci este ora trei şi eu nu...

Nu se petrecu nici un fel de paradox. Cubul rămase.

Dar restul întregului univers, profesor şi tot dispărură.

CEVA VERDE

Uriaşul soare stacojiu ardea pe un cer violet. La marginea şesului cafeniu, presărat cu tufişuri cafenii, se întindea jungla roşie.

Mac Garry se îndrepta spre ea cu paşi mari. A explora această junglă roşie era o treabă obositoare şi periculoasă, dar absolut necesară. Mac Garry scormonise deja multe alte sute: ce mai conta una în plus...

– Vom pătrunde şi aici, Dorothy,spune el. Eşti gata?

Mica vietate cu cinci labe aşezată pe umărul său nu-i răspunde, ca de obicei. Este incapabilă să vorbească, dar e o fiinţă cu care poate vorbi, o însoţitoare agreabilă. Datorită mărimii şi greutăţii sale, ea îi dă lui Mac Garry impresia stranie a unei mîini lăsate pe umărul său.

Dorothy era cu el... În fond de cît timp? Trecuseră cinci ani de cînd se afla aiçi, dacă îşi dădea bine seama, iar pe Dorothy o întîlnise acum ceva mai mult de patru ani. Presupusese că aparţine sexului slab, bazîndu-se numai pe blîndeţea cu care i se odihnea pe umăr, ca o mînă de femeie.

– Dorothy, reluă el, va trebui să în-

fruntăm ceva pericole. Or să putrezească niște lei și niște tigri pe aici.

Deschide tocul prins la centură și cuprinde patul pistolului solar. Era pentru a mia oară cel puțin, cînd se gîndea la norocul de a fi putut salva dintre rămășițele astronavei această armă bună la toate, capabilă să funcționeze la nesfîrșit fără muniții. Era suficient s-o lase la soare o oră sau două, spre a se încărca. Fără acest pistol, Mac Garry n-ar fi supraviețuit timp de cinci ani pe Kruger 3.

Cum era de așteptat, zări un leu chiar înainte de a ajunge la marginea junglei roșii. Evident, animalul nu semăna cu nici un leu terestru. Avea o blană vișinie, a cărei culoare abia se deosebea de cea a tufișurilor purpurii în spatele cărora stătea la pîndă. Avea opt picioare fără articulații, la fel de suple și viguroase ca o trompă de elefant și un cap solzos înzestrat cu un cioc gros de pasăre.

Mac Garry numea acest monstru un leu. Ar fi putut la fel de bine să-i dea orice alt nume, căci fiara nu fusese niciodată botezată. Sau, dacă ar fi avut deja un naș, acesta nu se mai întorsese niciodată pe Pămînt, ca să facă un raport asupra florei și faunei de pe Kruger 3. După statisticile oficiale, o singură navă planetizase aici înaintea lui Mac Garry și nu mai plecase. Acesta era aparatul pe care-l căuta sistematic, de la venirea sa.

Dacă l-ar fi descoperit, poate ar fi reușit să recupereze unul din acele dispozitive electronice care se zdrobiseră la planeti-

zarea forţată a propriei astronave. În acest caz ar fi putut reveni pe Pământ.

Se opri la zece paşi de jungla roşie, şi îndreptă pistolul solar asupra tufelor în care animalul stătea ghemuit. Apăsă pe trăgaci. Văzu un fulger de un verde orbitor, extrem de scurt, dar de o frumuseţe fără egal; şi nu mai fură nici tufişuri, nici leu cu opt picioare.

Mac Garry începu să rîdă încet:

– Ai văzut-o, Dorothy? Era verde, singura culoare care nu există pe nenorocita ta de planetă. Este cea mai frumoasă dintre toate culorile, Dorothy. Verdele!... Cunosc o lume unde e culoarea dominantă, o lume unde tu şi eu vom ajunge în curînd. E lumea de unde vin, lumea cea mai grozavă din tot universul. Îţi va place mult, Dorothy.

Se întoarse spre a îmbrăţişa cu privirea şesul cafeniu presărat cu tufişuri cafenii, sub cerul violet pe care strălucea soarele stacojiu, soarele etern al lui Kruger 3, soarele care nu apunea niciodată pe emisfera-zi a acestei planete şi căruia ea îi întorcea mereu aceeaşi faţă, aşa cum o singură faţă a Lunii stă mereu întoarsă spre Pământ.

Nu exista zi sau noapte, decît dacă ai fi trecut peste linia de penumbră servind drept frontieră în emisfera-noapte, zonă atît de rece încît nimic viu nu supravieţuia aici. Nu existau anotimpuri. Temperatura era uniformă, mereu aceeaşi; nu existau vînturi, nu existau furtuni.

Pentru a nu ştiu cîta oară, Mac Garry gîndi că ar fi fost cît se poate de plăcut să

trăiască pe Kruger 3, dacă ar fi fost verde, ca Pămîntul, dacă ar fi avut pe suprafaţa sa ceva verde, altceva decît numai strălucirea pistolului său solar. Atmosfera era respirabilă, iar temperatura moderată. Hrană era din belşug; învăţase să deosebească plantele şi animalele pe care le putea mînca fără pericolul de a se îmbolnăvi. De altfel, nu găsise niciodată ceva care să-l otrăvească.

Da, era o lume minunată. Mac Garry s-ar fi obişnuit chiar cu gîndul că era singurul locuitor inteligent al acestei planete. La asta îl ajuta mult şi Dorothy: era cineva cu care vorbea, chiar dacă ea nu-i răspundea.

De fapt existenţa sa pe Kruger 3 i se părea suportabilă, exceptînd faptul că dorea cu orice preţ, o Doamne! să revadă lumea verde.

Pămîntul.

Pămîntul... Singurul loc unde verdele era culoarea dominantă, unde viaţa vegetală era bazată pe clorofilă.

Celelalte planete, chiar şi cele din vecinătatea Pămîntului, din acelaşi sistem solar, aveau, în cel mai bun caz, neînsemnate fîşii verzui, cătărate pe pietre: o formă rudimentară de viaţă a cărei culoare era mai degrabă cafeniu-verzui. Puteai să trăieşti ani de zile pe o planetă, oricare alta decît Pămîntul, fără să întîlneşti ceva verde.

Mac Garry suspină şi continuă să gîndească cu glas tare.

– Da, Dorothy, Pămîntul e singura planetă pe care nu simţi greutatea de a trăi.

Verzi cîmpii, verzi pajişti, verzi păduri... Ştii, Dorothy, după ce vom reveni pe el, nu-l voi mai părăsi niciodată. O să-mi construiesc o cabană în pădure, în mijlocul copacilor...; dar va trebui ca arborii să fie îndeajuns de îndepărtaţi, pentru ca la picioarele lor să crească şi iarba. Iarbă verde. Şi voi vopsi cabana în verde.

Suspină iarăşi, apoi privi jungla roşie ce i se întindea în faţă.

– Ce ai întrebat, Dorothy? (Nu întrebase nimic, dar îi plăcea să creadă că ea vorbeşte: jocul ăsta îl ajuta să nu înnebunească). Ziceai că vrei să ştii dacă mă voi căsători, cînd o să mă întorc?

Se gîndi cîteva clipe înainte de a răspunde.

– Din partea mea... poate că da, poate că nu. Vezi tu, ţi-am dat numele unei femei care a rămas pe Pămînt. O femeie cu care trebuia să mă însor. Dar cinci ani e mult, Dorothy. Am fost desigur dat dispărut, se crede că sînt mort. Mă îndoiesc că ea a aşteptat atîta timp. Dacă a avut răbdarea necesară, bineînţeles că mă voi căsători... Mă întrebi ce voi face dacă ea nu m-a aşteptat? De fapt, nu prea ştiu. Voi avea destul timp să mă gîndesc cînd voi reveni pe planetă. Desigur, dacă aş putea găsi o femeie verde, sau măcar o femeie cu părul verde, aă iubi-o ca pe nimeni altcineva. Dar, pe planeta mea, aproape totul e verde, în afară de femei.

Rîse încetişor de această glumă, apoi cu pistolul în mînă, pătrunse în junglă, această junglă roşie unde nu avea să întîl-

neasca nimic verde, exceptînd fulgerul armei sale.

La prima vedere, asta era ceva destul de ciudat; pe Pămînt raza pistolului era albastră; aici sub soarele roşu, era verde. Dar explicaţia era destul de simplă; fulgerul pistolului solar avea culoarea complementară cu cea a sursei de energie. Cînd energia venea de la un soare galben, raza era albastră, cînd venea de la unul roşu, era verde.

Faptul acesta şi prezenţa lui Dorothy erau singurele lucruri care îi permiseseră să-şi păstreze raţiunea. O rază verde de cîteva ori pe zi. Ceva verde, pentru a-i aminti ce înseamnă această culoare şi pentru ca ochiul său să rămînă obişnuit cu această culoare, pe care nu avea voie să o uite...

Se îndreptase spre un mic colţ de junglă (mai bine spus spre ceea ce se înţelegea prin "mic colţ" pe Kruger 3). Şi se găseau aici milioane de jungle asemănătoare, iar, dacă nu cumva asta era o iluzie, Kruger 3 era mult mai mare ca Jupiter. De fapt, ca să cerceteze toată emisfera, ar fi trebuit să meargă o viaţă întreagă. Mac Garry o ştia, dar refuza să se gîndească la asta. Lucrurile puteau lua o întorsătură foarte proastă, cînd ar fi început să se îndoiască asupra posibilităţii de a descoperi într-o bună zi carcasa singurei astronave care îl precedase pe planetă. Sau dacă ar fi început să se îndoiască, odată astronava descoperită, că nu va găsi părţile de care avea nevoie ca să-şi repună în stare de funcţionare propria navă.

Micul colţ de junglă avea cam doi

kilometri grosime, numai că vegetația de aici era atît de deasă, încît Mac Garry trebui să mănînce de mai multe ori și se opri ca să doarmă o dată, înainte de a ajunge în cîmpie. Omorî doi lei și un tigru.

Odată ieșit din această pădure, încîlcită, marcă cîțiva din copacii mai groși, pentru a nu reveni să o scotocească din nou. Trunchiurile erau moi; briceagul său cresta scoarța roșie și pătrundea pînă la miezul roz, cu aceeași ușurință cu care ar fi intrat într-un cartof.

Mac Garry își reîncepu marșul, traversînd cîmpia monotonă și cafenie.

– Nu era nici aici, Dorothy. Poate vom avea mai mult noroc în următoarea. De pildă, în aceea care se vede acolo, în vale, chiar la orizont.

Cer violet, soare roșu, cîmpie cafenie, tufișuri cafenii.

– Colinele verzi de pe Pămînt, Dorothy, Oh ce mult îți vor place!

Nesfîrșitele cîmpii cafenii...

Cerul violet, mereu același...

Ce-a fost cu zgomotul ăsta venit de sus? Cu neputință: niciodată nu se mai întîmplase așa ceva. Cu toate acestea, ridică ochii și văzu...

Văzu un minuscul punct negru pe întinderea violetă. Un punct care se mișca... O astronavă. Asta nu putea fi decît o astronavă. Pe Kruger 3 nu existau păsări... Și apoi păsările nu au duze prin care să lase în urmă flăcări...

Știa ce trebuie să facă: se gîndise de

mii de ori la modul în care putea să-şi semnaleze prezenţa unei astronave, dar niciodată nu se arătase vreuna. Trăgîndu-şi pistolul din toc, îl îndreptă spre cer şi apăsă pe trăgaci. Străfulgerarea, văzută din navă, era probabil foarte mică, dar era o străfulgerare verde. Dacă pilotul privea în acest moment sau dacă arunca măcar o singură privire înainte de a dispare, ar fi remarcat cu siguranţă o strălucire verde, într-o lume unde verdele nu exista.

Apăsă din nou pe trăgaci.

Şi pilotul văzu. După ce întrerupse de trei ori la rînd jetul de flăcări (răspunsul standard la un semnal de alarmă), el porni să se rotească în cercuri mari.

Mac Garry începu să tremure din toate încheieturile. Să aştepţi atîta şi să ajungi la capăt în felul acesta, aşa, deodată.

– Dorothy, murmură el, este...

Cuvintele i se opresc în gît.

Astronava tocmai se pregăteşte să aterizeze. Mac Garry se examinează reflex şi se ruşinează gîndindu-se la spectacolul pe care îl va oferi ochilor salvatorului său. Poartă drept îmbrăcăminte doar centura de care atîrnă tocul pistolului, cuţitul, cîteva unelte. Era murdar şi se simţea prost. Sub stratul de murdărie, corpul lui slăbit părea îmbătrînit: dar asta se datora hranei insuficiente: cîteva luni de alimentaţie raţională pe Pămînt, cu mîncare de pe Pămînt, şi nu va mai arăta aşa.

Pămîntul! Colinele verzi ale Pămîntului.

Alerga, împiedicîndu-se din cauza gra-

bei, spre locul unde astronava voia să aterizeze. Aparatul zbura acum foarte jos, şi Mac Garry văzu că era un monoplan. Nu-i nimic, nu asta avea importanţă: un monoplan putea la nevoie să transporte doi pasageri. Îl putea duce fără necazuri pînă la cea mai apropiată planetă locuită, unde ar fi găsit un alt mijloc de transport, cu care să poată reveni pe Pămînt.

Fără să vrea, lacrimile începură să-i curgă pe obraji.

Aşteptă nemişcat, pînă cînd uşa astronavei se deschise, lăsînd să treacă un om tînăr şi suplu, în uniforma Patrulelor Intersiderale.

– Ai venit să mă iei, nu-i aşa?

– Sigur că da, spune tînărul bărbat. Eşti de mult timp aici?

– Cinci ani! (Abia în acest moment, Mac Garry îşi dădu seama că plîngea, dar nu-şi putea reţine lacrimile).

– Dumnezeule! exclamă pilotul. Sînt locotenentul Archer, din Patrula Intersiderală. Bineînţeles că am venit să te iau, bătrîne. Vom pleca deîndată ce duzele mele se vor fi răcit. Te voi duce la Cartagina, pe Aldebaran II. De aici o să poţi pleca oriunde vei dori. Ai nevoie de ceva? ceva de băut?

Mac Garry făcu din cap un semn negativ. Genunchii i se muiaseră. A mînca, a bea... mai avea asta importanţă pentru el?

Colinele verzi ale Pămîntului. Le va revedea. Era singurul lucru care conta, singurul... Să aştepţi atîta şi să ajungi la capăt în felul acesta, aşa deodată! Cerul violet

începu să-i danseze în faţa ochilor, apoi viră în negru, în timp ce simţea că se prăbuşeşte pe pămînt.

Cînd deschise ochii, era întins pe spate, iar tînărul îi ducea la buze un bidon. Trase o duşcă bună din lichidul arzător, îl înghiţi şi îşi reveni. Privi în juru-i spre a se asigura că astronava era încă acolo, şi se simţi deodată bine.

– Stai liniştit, bătrîne, spune pilotul. Vom pleca în jumătate de oră. Peste şase ore vei fi la Cartagina. Ai chef de vorbă cît vom aştepta să-ţi recapeţi forţele? Aş vrea să-mi povesteşti tot ce ţi s-a întîmplat.

Se aşezară la umbra unui tufiş cafeniu, apoi Mac Garry povesti tot. Planetizarea forţată, astronava sa stricată, ireparabil. Cei cinci ani pierduţi în căutarea aparatului care, conform rapoartelor pe care le citise, se sfărîmase pe aceeaşi planetă şi de la care scăpaseră poate intacte dispozitivele de care avea nevoie ca să-şi repare propria navă. Cei cinci ani interminabili. Şi întîlnirea cu Dorothy. Dorothy, aşezată pe umărul său: o creatură cu care vorbeşte.

Dar, pe măsură ce Mac Garry povestea cu greutate toate acestea, faţa locotenentului Archer căpăta o expresie din ce în ce mai gravă, din ce în ce mai compătimitoare.

– Bătrîne, spune el în sfîrşit, cu o voce blîndă, în ce an ai venit aici?

Celălalt înţelese deodată ce va urma. Cum ar fi putut avea noţiunea exactă a timpului pe o planetă fără anotimpuri, unde străluceşte un soare veşnic?

– Am venit în 42, răspunse el pe un ton neutru. Cu cît m-am înşelat locotenente? Care e vîrsta mea adevărată, în loc de treizeci, cît credeam că am?

– Sîntem în 2272. Sînt deci treizeci de ani de cînd te afli aici, iar tu ai cincizeci şi cinci de ani. Dar nu te nelinişti din cauza asta. Medicina a făcut mari progrese; mai ai încă mult timp de trăit.

– Cincizeci şi cinci de ani, repetă Mac Garry. Şi mi-am petrecut treizeci aici...

Locotenentul Archer îi aruncă o privire plină de compătimire înainte de a continua:

– Ascultă bătrîne, vrei să-ţi spun încă de pe acum şi restul? Mai am cîteva veşti proaste pentru tine, şi, chiar dacă nu sînt psiholog, mă gîndesc că e mai bine să te pun la curent cu ele de la bun început. Acum poţi să alegi. Eşti capabil să primeşti lovitura, Mac Garry?

Nu putea exista ceva mai rău decît ceea ce aflase deja: că pierduse treizeci de ani din viaţă. Dar era capabil să asculte şi restul, din moment ce putea regăsi Pămîntul, Pămîntul verde.

După ce privi cerul violet, soarele roşu, cîmpia cafenie, răspunse calm:

– Dă-i drumul, locotenente. Sînt pregătit să ascult.

– Ai rezistat extraordinar de bine de-a lungul a cei treizeci de ani, Mac Garry. Mulţumeşte norocului de a fi crezut că cealaltă astronavă s-a prăbuşit pe Kruger 3. În realitate, ea a căzut pe Kruger 4. Nu ai fi găsit-o niciodată aici, dar aşa cum mi-ai

spus, această căutare ţi-a permis să-ţi păstrezi raţiunea.

Se întrerupse o clipă, înainte de a continua cu o voce blîndă: Mac Garry, nu se găseşte nimic pe umărul tău, Dorothy e doar o creaţie a imaginaţiei tale. De-altfel, nu găsesc asta neliniştitor; această iluzie te-a împiedicat, fără îndoială, să devii nebun.

Încet, foarte încet, Mac Garry puse mîna pe umărul său stîng, pipăie... umărul.

Nimic.

– Vezi, bătrîne, e nemaipomenit că eşti încă lucid şi că îţi dai seama de adevăr. După treizeci de ani de singurătate, este aproape un miracol. Şi dacă această unică iluzie va persista, un psihiatru din Cartagina sau de pe Marte te va scăpa de ea într-o clipită.

– Nu, nu persistă, răspunse Mac Garry cu o voce tristă. Dorothy nu mai e aici. De fapt... n-am fost niciodată prea convins de existenţa ei. O creasem intenţionat, ca să pot vorbi cu cineva şi ca să-mi pot păstra raţiunea întreagă în toate celelalte domenii. Ţi-am spus cumva că atingerea ei îmi dădea impresia unei mîini de femei?

– Da, mi-ai povestit. Spune, mai vrei acum să afli şi restul?

– Ce rest mai poate fi? întrebă Mac Garry, privindu-l cu un aer năucit. Am cincizeci şi cinci de ani. Am pierdut treizeci de ani căutînd o astronavă pe care n-aş fi găsit-o niciodată, pentru că se afla pe o altă planetă. Aproape tot acest timp, eu am fost nebun, cel puţin într-o privinţă. Dar

nimic din acestea nu mai contează acum, cînd voi regăsi Pămîntul.

Locotenentul Archer clătină încet din cap.

– Nu vei putea regăsi Pămîntul, bătrîne. Marte, dacă vrei: frumoasele coline galbene şi portocalii de pe Marte. Sau Venus cea mov, dacă suporţi bine căldura. Dar nu Pămîntul. Nimeni nu mai e acolo acum.

– Pămîntul... a... dispărut? Nu se poate...

– Nu, Mac Garry, planeta este la locul ei, doar că nu mai e decît un imens bulgăre carbonizat, negru şi steril. Rezultatul războiului de acum douăzeci de ani... Am sfîrşit prin a învinge, dar Pămîntul era deja pierdut. Sînt dezolat, bătrîne: va trebui să-ţi alegi altă planetă.

– Nu mai există Pămîntul, spune Mac Garry cu o voce indiferentă.

– Da, bătrîne. Dar pe Marte nu e chiar aşa de rău. Vei putea trăi fericit pe ea. Este centrul sistemului solar şi patru bilioane de pămînteni se află acolo. Sigur, verdeaţa de pe Pămînt îţi va lipsi, dar Marte este cît se poate de plăcută.

– Nu mai există Pămîntul, repetă Mac Garry cu aceeaşi voce impasibilă.

– Sînt bucuros că ai înţeles asta. Este probabil o lovitură grea... Ei bine, cred că putem pleca. Duzele trebuie să se fi răcit. Mă duc să văd.

Se ridică şi se îndreptă spre navă.

Mac Garry îşi trase pistolul din toc. Apăsă pe trăgaci, şi locotenentul Archer nu

mai există. Mac Garry se ridică şi se apropie de astronavă. Ochi şi apăsă pe trăgaci. O parte din astronavă dispăru. La capătul a şase străfulgerări, astronava nu mai exista. Mici atomi care fuseseră astronava şi micii atomi care fuseseră locotenentul Archer, din Patrula Interstelară, dansau poate prin aer în jurul său, dar erau invizibili.

După ce-şi băgă arma înapoi în toc, Mac Garry o porni spre pata roşie a junglei din depărtare.

Îşi puse mîna pe umăr: Dorothy era acolo; ea fusese totdeauna acolo de-a lungul celor patru sau cinci ani petrecuţi pe Kruger 3. Atingerea sa pe degete şi pe umărul gol îi dădea impresia unei mîini mîngîietoare de femeie.

– Nu te nelinişti, Dorothy, spune el. O vom găsi. Poate că a căzut chiar în jungla asta. Şi cînd o vom găsi...

Ajunsese acum la marginea junglei roşii. Un tigru ţîşni, gonind către el ca să-l sfîşie. Un tigru mov cu şase picioare, cu un cap umflat ca un butoi. Mac Garry ridică pistolul, apăsă pe trăgaci. Văzu strălucind un fulger de un verde orbitor, extrem de scurt, dar de o frumuseţe fără egal; şi tigrul nu mai există.

Mac Garry începu să rîdă încet:

– Ai văzut, Dorothy? A fost verde. Este cea mai frumoasă culoare, Dorothy. Verdele! Cunosc o lume unde e culoarea dominantă, singura lume unde ea există, şi acolo vom merge noi. Este cea mai minunată lume din întreg universul, Dorothy, lumea de unde vin eu. O să-ţi placă mult, să ştii.

– Sînt sigură, Mac, răspunse ea.

Vocea sa groasă şi înnăbuşită îi era familiară. Nu fu surprins că îi răspunsese: ea îi răspunsese totdeauna. Vocea lui Dorothy îi era la fel de bine cunoscută ca proptia-i voce. Ridică mîna şi mîngîie mica vietate aşezată pe umărul său gol. Îi dădea impresia atingerii unei mîini de femeie.

Se întoarse spre a îmbrăţişa cu privirea şesul cafeniu, presărat cu tufişuri cafenii, sub cerul violet, pe care ardea soarele stacojiu. Izbucni în rîs, gîndindu-se la această lume fără verdeaţă. Nu într-un rîs de nebun, ci în unul indulgent, care ascunde ceva mult mai adînc. Toate acestea nu aveau nici o importanţă, căci va descoperi cu siguranţă astronava pe care o va căuta , va da aici peste dispozitivele cu care să-şi poată repara aparatul şi să poată regăsi Pămîntul.

Să regăsească văile verzi, colinele verzi, cîmpiile verzi.

Mîngîie încă o dată mîna pusă pe umărul său. Cu pistolul în cealaltă mînă pătrunse în jungla roşie.

FLOTA RĂZBUNĂRII

Veneau din întunericul cosmic, de la distanţe inimaginabile. Au atins planeta Venus şi au distrus-o. Pe planetă în cîteva clipe au fost nimiciţi peste două milioane de oameni, colonizatori tereştri, şi împreună cu ei, întreaga faună şi floră Venusiană.

Întreaga atmosferă a planetei, brusc condamnate, a fost incendiată şi risipită, de puterea armelor lor.

Planeta Venus era nepregătită şi neapărată, iar atacul a fost atît de neaşteptat, rezultatele sale aşa de rapide şi distrugătoare, că nu rămăsese timp nici pentru o singură salvă de răspuns. După aceasta, atacatorii s-au întors împotriva Pămîntului, următoarea planetă a sistemului Solar.

Dar aici situaţia a fost alta. Pămîntul era pregătit, desigur nu se pregătise în cele cîteva minute, timp în care atacatorii au ajuns în sistemul Solar, dar era pregătit deoarece atunci, în 2820 se crease o conjunctură războinică cu colonizatorii de pe Marte, care erau o dată şi jumătate mai numeroşi decît locuitorii Pămîntului, şi luptau pentru

independenţa lor. În momentul şarjări planetei Venus,flotele de pe Pămînt şi Marte manevrau în apropierea Lunii, gata de luptă.

Bătălia luă sfîrşit mai repede ca niciodată pînă atunci în istorie.

Navele de pe Marte şi Pămînt, mai repede ca oricînd, s-au unificat într-o unică flotă, s-au întors împotriva invadatorilor şi s-au ciocnit cu ei între Pămînt şi Venus. Confederaţii au fost în superioritate numerică nimicitoare, aşa că navele ataçatoare au fost distruse în spaţiu, la prima ciocnire.

La Albuquerque Capitala Pămîntului, în decurs de douăzeci şi patru de ore a fost semnat tratatul de pace Marte-Pămînt, şi ca bază a acestei păci de durată, a fost recunoscută independenţa lui Marte, şi cele două Lumi-acum singurele două planete locuite din sistemul Solar- au încheiat o alianţă veşnică împotriva agresiunii străine.

Se pregăteau deja planurile pentru construirea unei flote de răzbunare, care trebuia să găsească şi să distrugă baza străinilor, înainte ca ei să poată trimite o altă flotă împotriva noastră.

Aparatele terestre, apoi patrulele ce navigau la cîteva mii de mile în jurul Pămîntului, au înregistrat venirea străinilor -pentru salvarea lui Venus nu a mai fost timp- şi citind datele lor s-a putut determina traiectoria străinilor şi calcula aproximativ de la ce distanţă veneau. Sosiseră de la o distanţă incredibilă.

Pe vremuri această distanţă era de neînvins pentru noi, dar între timp a fost

descoperită propulsia plus C care permitea construcţia navelor ce zboară cu viteze mult superioare vitezei luminii.

Nu venise rîndul aplicării ei, deoarece războiul Pămînt–Marte a blocat energiile ambelor planete şi oricum propulsia plus C era nefolosibilă în sistemul Solar, căci pentru accelerarea la viteza luminii erau necesare distanţe uriaşe.

Acum însă exista un ţel deosebit de precis, Pămîntul şi Marte şi-au unit tehnica şi puterea pentru a construi flota cu propulsie plus C, care să o pornească la drum şi să distrugă planeta de baştină a străinilor. Munca a durat zece ani, şi s-a calculat că drumul va dura alţi zece.

Flota răzbunării a părăsit portul Marte în 2830. Nu era numeroasă, dar poseda arme incredibil de eficiente.

Nu s-a mai auzit nimic de ea.

Doar peste un secol, a adus lumină asupra soartei ei, celebrul istoric şi matematician, John Spencer–e drept pe cale deductivă.

Cunoaştem, scria Spencer, că un corp care se deplasează cu viteza luminii, călătoreşte înapoi în timp. De aceea, după timpul nostru, flota de răzbunare şi-a atins scopul înainte de pornire. Nu cunoaştem însă dimensiunile universului în care trăia. Dar le putem deduce din cazul flotei răzbunării chiar dacă o luăm perpendicular sau circular,(de fapt cele două coordonate sînt identice) dimensiunea universului este C^{C} mile. În zece ani, călătorind înainte în spaţiu şi înapoi în timp, flota a străbătut această distanţă.

adică de 186.334.186.334 mile.

Flota a înconjurat universul în linie dreaptă, şi a ajuns cu zece ani mai devreme în locul de pornire.

A distrus prima planetă întîlnită în cale, dar apoi, cînd a pornit împotriva următoarei, amiralul ar fi trebuit să descopere adevărul, să realizeze că flota sa se întîlneşte cu alta şi să dea ordin de încetare a focului, de îndată ce a ajuns în regiunea Pămînt-Marte.

Este straniu a pricepe căci, pare un paradox, că flota de răzbunare era condusă de amiralul Marlo, acelaşi care era comandantul pămîntenilor în timpul conflictului Pămînt-Marte, atunci cînd navele de pe cele două planete s-au unit ca să distrugă invadatorii străini, şi că membrii echipelor din ambele flote, au servit apoi în flota răzbunării.

Ar fi interesant de meditat la ce s-ar fi întîmplat dacă la capătul drumului, amiralul Marlo ar fi recunoscut planeta Venus şi ar fi oprit la timp distrugerea sa. Speculaţiile de acest fel sînt complect nefolositoare, amiralul nu a avut posibilitatea de a face altceva, căci, de fapt distrusese deja, iar dacă nu ar fi făcut-o, nu ar fi putut fi amiralul flotei pentru răzbunare. Trecutul nu poate fi schimbat.

HERBERT FRANKE

NEÎNCREDERE

(Traiul în spaţiul cosmic îl învaţă pe cel în cauză să fie obligatoriu şi necontenit prevăzător. Acest lucru e valabil şi pentru ceilalţi.)

Contactaseră solul pe o suprafaţă netedă din interiorul craterului. Nu departe de ei era nava străină. Îşi aruncară privirile dincolo, dar ca şi ei şi ceilalţi rămaseră în interior. Acum, cînd pentru prima dată ar fi putut să se apropie unii de ceilalţi, ezitau. Şi amîndoi doriseră atît de mult să întîlnească oameni.

Solnow se apropie din nou de emiţător. După încercările chinuitoare de mai multe săptămîni a reuşit să se înţeleagă cu ei cît de cît.

După un timp îi comunică lui Bradford "Am programat o întîlnire cu ei. Unul de la ei şi unul de la noi se vor întîlni la mijlocul porţiunii de iarbă".

"Cine merge?" întrebă celălalt.

Solnow rămase pe gînduri o clipă. "N-avem voie să riscăm. Îl trimitem pe Socrates".

Urmăriră din navă cum robotul dispăru prin deschizătură. Avea ordinul de a analiza organismul străinului.

În scurtă vreme veni un semnal. Socrates se întorcea.

"Cum arată ei?" întrebă Bradford.

"Aproximativ un metru şi jumătate înălţime, două mîini şi două picioare. Oasele sînt constituite dintr-un aliaj de wolfram şi aluminiu; înmagazinare de energie pe bază electrochimică, gîndire pozitronică..." Îşi continuă descrierea încă un timp, după care Bradford îl întrerupse dezamăgit:

"Iarăşi nu sînt oameni! Sistemul lor n-are nici cea mai mică asemănare cu al nostru. Ei seamănă mai mult cu Socrates al nostru!"

"Tocmai asta-i", murmură Solnow "şi mă întreb...", oprindu-se.

"Ce vrei să spui?", întrebă Bradford.

"Dacă ne sînt asemănători, trebuie să se şi comporte asemănător! Te-ai gîndit la asta?"

Bradford rămase puţin pe gînduri: "Crezi că...?"

"Bineînţeles", îl asigură Solnow.

Săriră prin trapă şi alergară spre nava străină. Dincolo se deschise o uşă şi trei făpturi ieşiră afară. Erau puţin mai mari decît ei, foarte zvelţi, piele gălbuie, craniul mare, puţin cam ciudaţi. Dar erau oameni! S-au întîlnit la fîşia verde. Au început să strige unii la alţii. Nu s-au putut înţelege deloc. După un timp Bradford le întinse mîinile. Au priceput imediat. Primul pas era

făcut.

De data asta roboții așteptau liniștiți în nave.

LUPTA

O unealtă primitivă este mai eficientă decît cea mai îngrozitoare armă, dacă cel atacat este nepregătit.

Bal goni în pădure, dar refugiema sa se datora doar vicleniei. Așa simțea că este mai puternic decît adversarul său. Înainta încet în desișul țepos al plantelor necunoscute, dar curînd dădu peste un luminiș, care pică la țanc realizării intențiilor sale.

Și pentru Cobricht planeta era străină, dar își simțea dușmanul aproape, și nu se preocupă de împrejurările neobișnuite. Nici nu băgă în seamă țepii, porni la atac în spatele cîinelui robot, care îl urmărea pe adversar.

De îndată ce ajunse în poiană, observă că ceva sclipea în tufișurile din fața lui. Scoase brusc arma sa nimicitoare și își ridică în față un scut gravitațional, reținînd la timp proiectilul rachetă. Bal trase în scut un proiectil de anihilare.

Cobricht doar asta aştepta: de îndată ce terenul dintre ei deveni liber, îndreptă spre adversarul său un fulger pozitronic. Din locul unde se ghemuia Bal, se înălţă un miros usturător. Dar numai tufişurile ardeau. Bal reuşise la timp să capteze descărcarea în baterii. Nu i se clinti nici un fir de păr.

Ripostă imediat. Cu aruncătorul termic topi într-o băltoacă aburindă solul în faţa lui Cobricht.

Acesta însă îşi sacrifică cîinele, care atrase asupra sa radiaţia şi arse complect, în cîteva fracţiuni de secundă.

Atunci Cobricht îşi îndreptă anihilatorul spre Bal. În jurul acestuia, pe o rază de patruzprezece metri, copacii au încetat să mai existe. Doar armura de vibraţii îl protejă pe Bal, care după aceea încercă cu radiaţii de anioni, dar Cobricht trimise împotriva lor cationi.

Între ei se înălţă un zid de flăcări pîlpîitoare ce troznea şi pîrîia.

Bal mări radiaţia şi zona scînteietoare se strecură tot mai aproape de Cobricht, care în schimb întări la maximum apărarea sa antiradiaţii. Pentru ca el însuşi să rămînă teafăr, Bal fu nevoit să îi urmeze exemplul.

Un timp se tensionară, se ciocniră şi balansară, încoace şi încolo, energii nemaipomenite.

Se eliberau cantităţi uriaşe de căldură, descărcările îşi întindeau limbile de fulgere, curenţii de aer smulseră şi ridicară în înălţimi smocuri de iarbă, pămînt şi nisip.

Agregatul lui Bal se epuiză cel dintîi.

Indicatoarele căzuseră pe zero, zona termică se retrăgea încet din faţa lui, încet dar irezistibil, Bal scoase grenada atomică pe care o purta la el, tocmai pentru asemenea cazuri. Era suficientă pentru ca să-şi facă adversarul una cu pămîntul, împreună cu tot ceea ce îl înconjura pe o rază de şaisprezece metri pătraţi.

Katunga, şedea cu ţeava sa de suflat în coroana unui arbore, şi vedea că zidul de foc se strînge. Inima nu-i mai bătea aşa de intens. Aruncă o privire oamenilor săi, ce şedeau în copacii din jur, şi lansă un strigăt de luptă. O ploaie de săgeţi otrăvite zburară în jos, împungîndu-i pe cei doi adversari ca pe nişte perne de ace.

Grenada căzu pe pămînt. Explodă doar cu douăzeci de ani mai tîrziu, cînd Katunga, care o luase cu el ca trofeu, reglă din întîmplare corect combinaţia numerică de declanşare.

Craterul se vede şi azi în Africa de Sud, pe pămîntul Basuto, la nord de munţii Dragoni.

Cuvîntul Basuto în limba Bantu înseamnă "pumnul demonilor".

Cuprins

Isaac Asimov
Ultimul răspuns 3
Ce este acest lucru care se numeşte dragoste 14
Cum s-a întîmplat 35
Lewis Shiner
Molima 37
Arthur C. Clarke
Verificarea 43
Reîntîlnirea 49
Walter Kubilius
Dincolo 62
James E. Gunn
Grădiniţa de copii 86
Mark Reymonds
Ca de obicei, afaceri 90
Bill Brown
Raţele stelare 96
Robert Sheckley
Lumea pe care ţi-o doreşte inima 109
Specialistul 120
Forma 144
Frederic Brown
Experienţa 165
Ceva verde 167
Flota răzbunării 182
Herbert Franke
Neîncredere 186
Lupta 188